

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจ	
1. นโยบาย และภาพรวมการประกอบธุรกิจ	1
2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ	24
3. ปัจจัยความเสี่ยง	27
4. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ	34
5. ข้อพิพาททางกฎหมาย	45
6. ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลสำคัญอื่น	45
ส่วนที่ 2 การจัดการ และการกำกับดูแลกิจการ	
7. ข้อมูลหลักทรัพย์ และผู้ถือหุ้น	50
8. โครงสร้างการจัดการ	53
9. การกำกับดูแลกิจการ	66
10. ความรับผิดชอบต่อสังคม	81
11. การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง	93
12. รายการระหว่างกัน	95
ส่วนที่ 3 ฐานะการเงิน และผลการดำเนินงาน	
13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ	112
14. การวิเคราะห์ และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ	118
การรับรองความถูกต้องของข้อมูล	
เอกสารแนบ 1	รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และเลขานุการบริษัท
เอกสารแนบ 2	รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการของบริษัทย่อย
เอกสารแนบ 3	รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายใน
เอกสารแนบ 4	รายละเอียดเกี่ยวกับรายการประเมินราคาทรัพย์สิน
เอกสารแนบ 5	เอกสารแนบอื่นๆ

1. นโยบาย และภาพรวมการประกอบธุรกิจ

วิสัยทัศน์

สินค้าระดับโลก แบรนด์ระดับโลก

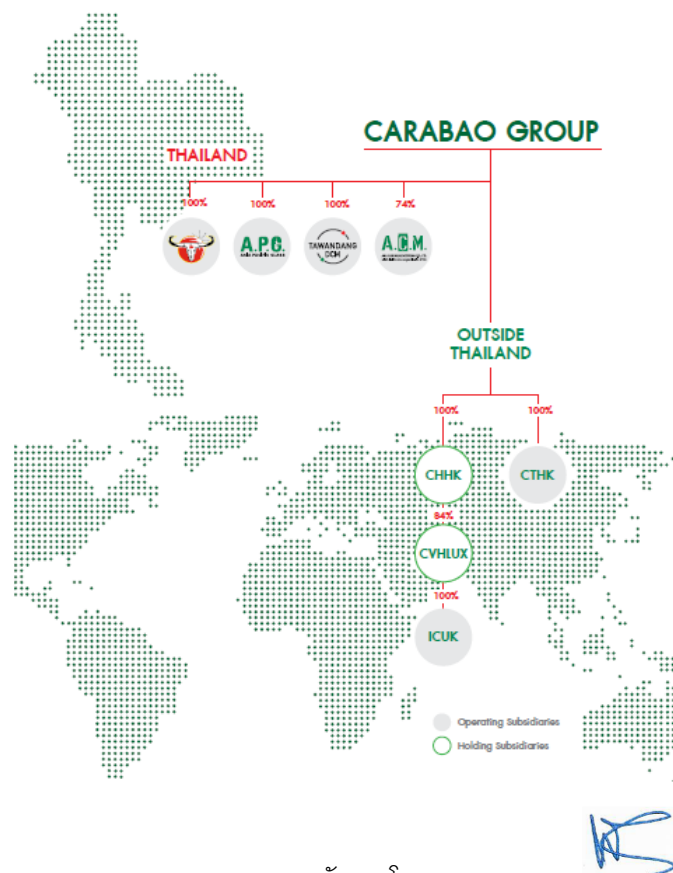
พันธกิจ

1. พัฒนาบุคลากรให้มีทัศนคติที่ดี พร้อมที่จะเรียนรู้ สร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบ
2. มีระบบงานที่กระชับ รัดกุม มีมาตรฐานสากล
3. มีการบริหารงานที่มีเป้าหมายและหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน มีโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสม มีแนวทางโครงการที่ไปสู่เป้าหมาย
4. ใช้เทคโนโลยีในการผลิต บริหารจัดการ พัฒนาและสร้างธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน
5. ผลิตสินค้าที่มีมาตรฐาน และได้รับความนิยมทั่วโลก
6. เป็นแบรนด์ที่มีคุณค่า ทนสมัย และประสบความสำเร็จในระดับโลก
7. มีภาพลักษณ์เป็นองค์กรระดับโลกที่ทันสมัย มีธรรมาภิบาล และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

เป้าหมายระยะยาวของบริษัท

เป้าหมายในปีพ.ศ. 2563 บริษัทฯ มีเป้าหมายที่จะเป็นอันดับ 1 ในตลาดในประเทศ ด้วยส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 35 การผลักดันยอดขายให้ติดอันดับ 3 อันดับแรกในตลาดต่างประเทศ (ประเทศที่กำหนดเป็นเป้าหมาย) ขยายตลาดไปยังทุกทวีป และสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งด้วยนวัตกรรมด้านการผลิต การตลาด และการบริหาร

โครงสร้างฯ ดำเนินธุรกิจโดยการลงทุนในบริษัทอื่น (Holding Company) โดยในปัจจุบันลงทุนในบริษัทย่อยภายใต้โครงสร้างการลงทุนดังนี้

1.1 รายละเอียดผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

1. เครื่องดื่มบำรุงกำลัง
บรรจุขนาด 150 มิลลิลิตร
ภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวแดงและคาราบาว

2. เครื่องดื่มบำรุงกำลังชนิดไม่อัดก๊าซ
บรรจุกระป๋องขนาด 250 มิลลิลิตร
ภายใต้เครื่องหมายการค้า CARABAO

3. เครื่องดื่มบำรุงกำลังชนิดอัดก๊าซ
บรรจุกระป๋องขนาด 330 มิลลิลิตร
ภายใต้เครื่องหมายการค้า CARABAO

4. เครื่องดื่มเกลือแร่ผสมซิงค์
บรรจุขวดขนาด 250 มิลลิลิตร
ภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาว สปอร์ต

5. น้ำดื่ม
บรรจุขวดขนาด 600 และ 1,500 มิลลิลิตร
ภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาว

6. กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงขนาด 19 กรัมต่อซอง
ภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาว

7. กาแฟปรุงสำเร็จพร้อมดื่มขนาด 180 มิลลิลิตร
ภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาว

1.2 โครงสร้างรายได้ของผลิตภัณฑ์ หรือบริการของกลุ่มบริษัทฯ

ผลิตภัณฑ์แบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ประกอบไปด้วยผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทฯ และผลิตภัณฑ์รับจ้างจัดจำหน่ายให้แก่บุคคลภายนอก ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทฯ มีทั้งในส่วนที่ดำเนินการผลิตด้วยตนเองและว่าจ้างบุคคลภายนอกให้ดำเนินการผลิต โครงสร้างรายได้จากการขาย จำแนกตามผลิตภัณฑ์สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

โครงสร้างรายได้จากการขาย	2559		2560		2561	
	ล้านบาท	สัดส่วน	ล้านบาท	สัดส่วน	ล้านบาท	สัดส่วน
ธุรกิจในประเทศ						
ผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทฯ						
ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มบริษัทฯ ดำเนินการผลิต ภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเอง						
เครื่องดื่มบำรุงกำลัง	5,993	60.3	6,034	46.8	6,083	42.1
เครื่องดื่มเกลือแร่	148	1.5	49	0.4	15	0.1
รวม	6,141	61.8	6,083	47.1	6,098	42.2
ผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทฯ ที่ว่าจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการผลิต						
น้ำดื่มคาราวาวู	102	1.0	96	0.7	71	0.5
กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผง	56	0.6	123	1.0	95	0.7
กาแฟปรุงสำเร็จพร้อมดื่ม	80	0.8	718	5.6	645	4.5
รวม	238	2.4	936	7.3	811	5.6
รวม ผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทฯ	6,379	64.1	7,020	54.4	6,908	47.8

โครงสร้างรายได้จากการขาย	2559		2560		2561	
	ล้านบาท	สัดส่วน	ล้านบาท	สัดส่วน	ล้านบาท	สัดส่วน
ธุรกิจรับจ้างจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่บุคคลภายนอก						
กลุ่มอุปโภคบริโภคทั่วไป	197	2.0	529	4.1	420	2.9
กลุ่มเครื่องมือแกลกฮอล์	-	-	274	2.1	599	4.1
รวม ผลิตภัณฑ์รับจ้างจัดจำหน่ายให้แก่บุคคลภายนอก	197	2.0	803	6.2	1,020	7.0
รวม ธุรกิจในประเทศ	6,576	66.1	7,822	60.6	7,928	54.8
ธุรกิจต่างประเทศ						
ภายใต้การดำเนินงานของ CBD						
คาราบาวแบบขวด	123	1.2	188	1.5	178	1.2
คาราบาวแบบกระป๋อง ประเภทไม่อัดก๊าซฯ	3,048	30.7	4,628	35.9	6,163	42.6
อื่นๆ	169	1.7	6	0.0	51	0.4
รวม	3,340	33.6	4,821	37.4	6,392	44.2
ภายใต้การดำเนินงานของ ICUK						
คาราบาวแบบกระป๋อง ประเภทอัดก๊าซฯ	16	0.2	202	1.6	84	0.6
รวม ธุรกิจต่างประเทศ	3,356	33.8	5,024	38.9	6,476	44.8
รายได้จากการขายอื่น						
รวม รายได้จากการขายอื่น	12	0.1	58	0.5	59	0.4
รวม รายได้จากการขายทั้งหมด	9,943	100.0	12,904	100.0	14,463	100.0

1.3 การตลาดและการแข่งขัน

(1) กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

กลุ่มลูกค้าเป้าหมายสำหรับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของบริษัท สามารถสรุปได้ ดังนี้

ผลิตภัณฑ์	ลักษณะกลุ่มลูกค้า
กลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องมือบำรุงกำลัง	- สำหรับตลาดในประเทศ กลุ่มบริษัทฯ มีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเป็นผู้บริโภควัยทำงานทุกกลุ่มอาชีพที่ต้องการพลังงานและความสดชื่นระหว่างการทำงาน โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้มีรายได้ระดับขั้นต้นถึงปานกลาง - สำหรับตลาดต่างประเทศ กลุ่มบริษัทฯ มีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศที่กลุ่มบริษัทฯ ประกอบธุรกิจ
คาราบาว สปอร์ต	- คาราบาว สปอร์ต (Carabao Sport) เปิดตัวครั้งแรกในปี 2557 ภายใต้ชื่อตราสินค้า สตาร์ท พลัส ก่อนที่จะเปลี่ยนชื่อในปี 2561 คาราบาว สปอร์ต (Carabao Sport) เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคทั่วไปเช่นเดียวกับเครื่องดื่มคาราบาวแดง และมั่นใจในสินค้าคุณภาพ ภายใต้แบรนด์ คาราบาว - กลุ่มลูกค้าเป้าหมายของคาราบาว สปอร์ต ในปัจจุบันเป็นลูกค้าในประเทศเท่านั้น

ผลิตภัณฑ์	ลักษณะกลุ่มลูกค้า
น้ำดื่มคาราบาว	- ตลาดน้ำดื่มภายในประเทศ มีกลุ่มลูกค้าที่กว้างคือกลุ่มบุคคลทั่วไป ที่ให้ความสำคัญกับความ เป็นน้ำดื่มที่มีที่มิแบรนด์ และคุณภาพความสะอาด มีมาตรฐาน - กลุ่มลูกค้าเป้าหมายของน้ำดื่มคาราบาว ในปัจจุบันเป็นลูกค้าในประเทศเท่านั้น
กลุ่มผลิตภัณฑ์ กาแฟ	- ทางกลุ่มบริษัท วางกลุ่มเป้าหมายหลักเป็นกลุ่มเดียวกับเครื่องดื่มบำรุงกำลังตลาด ภายในประเทศ โดยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้มีรายได้ระดับชั้นต้นถึงปานกลาง - กลุ่มลูกค้าเป้าหมายของกลุ่มผลิตภัณฑ์ “กาแฟ คาราบาว” ในปัจจุบันเป็นลูกค้าในประเทศ เท่านั้น

(2) นโยบายการตลาดและการส่งเสริมการขาย

สำหรับตลาดในประเทศ กลุ่มบริษัท จะทำการตลาดกับผู้บริโภคเป้าหมายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง ความต้องการบริโภคผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัท ภายใต้แนวคิด “World Class Product World Class Brand” เพื่อชูภาพ ความทันสมัย นวัตกรรมเครื่องดื่มระดับโลก ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ในรูปแบบของ Above the Line (การตลาดผ่านสื่อที่เข้าถึง กลุ่มผู้บริโภคในวงกว้าง), Below the Line (การตลาดที่เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมายแบบเจาะจง) รวมถึง การตลาด แบบ Digital (การตลาดดิจิทัล)

(ก) การตลาดแบบ Above the Line (การตลาดผ่านสื่อที่เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคในวงกว้าง)

กลุ่มบริษัท ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “World Class Product World Class Brand” เพื่อตอกย้ำความ เป็นสินค้าระดับโลก แบนด์ระดับโลก ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และป้ายโฆษณา เป็นต้น

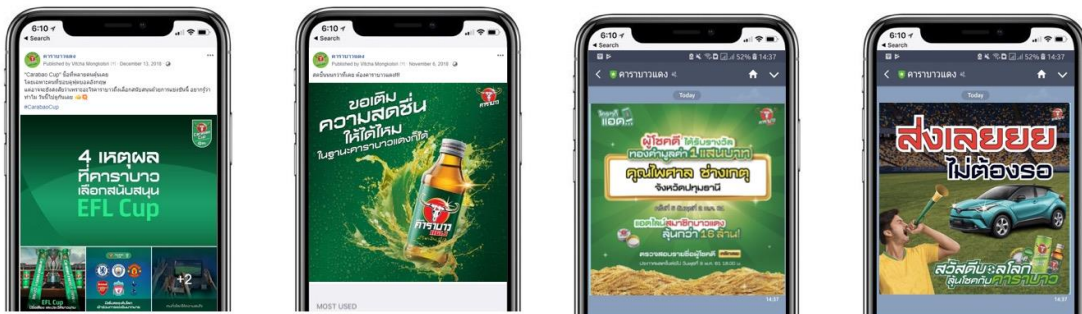
(ข) การตลาดแบบ Below the Line (การตลาดที่เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมายแบบเจาะจง)

กลุ่มบริษัท มีทีมปฏิบัติการทางการตลาด (ทีมสาวขาวแดง) เป็นกลยุทธ์หลักที่สำคัญ ปฏิบัติงานทั่วภูมิภาคในประเทศไทย เพื่อทำหน้าที่พบปะผู้บริโภค ร้านค้าปลีก ตัวแทนจำหน่าย ไม่ใช่แค่ร่วมกิจกรรม เล่นเกม แจกรางวัล หรือให้ข้อมูลสินค้า แต่เสน่ห์ของสาวขาวแดงที่มีความเป็นกันเองสร้างความผูกพัน เสมือนเป็นคนใกล้ชิดกับ ผู้บริโภค ปัจจุบันมีทั้งสิ้น 87 ทีม และมีพนักงาน 600 คน ทำงานในพื้นที่เป้าหมายที่ทรงประสิทธิภาพ โดยกำหนดกลยุทธ์ และ ยุทธวิธี กำหนดพื้นที่เป้าหมาย แผนการทำงานอย่างถูกต้องแม่นยำ ถือเป็นองค์ความรู้ที่สั่งสมประสบการณ์มากกว่า 16 ปี ตลอดจนการนำเทคโนโลยีมาพัฒนารูปแบบการทำงาน (OA : Operation App) เช่นการบันทึกการเข้าเยี่ยมชมร้านค้าโดยใช้แท็บ เล็ต โดยวิธีสแกน QR Code รวมทั้งการระบุพิกัดการจัดกิจกรรมทางการตลาด การวัดผลสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการตรวจสอบการทำงาน การบริหารจัดการข้อมูลด้วยเทคโนโลยีอย่างถูกต้องแม่นยำ

(ค) การตลาดแบบ Digital (การตลาดดิจิทัล)

เพื่อต่อยอดความเป็นสินค้าระดับโลก แบนด์ระดับโลก (World Class Product World Class Brand) ภาพลักษณ์ที่ทันสมัย โดยสื่อสารผ่านช่องทางเข้าถึงบริโภคยุคใหม่ โดยการนำเสนอเนื้อหา การทำโฆษณา และทำกิจกรรมทางการตลาดกับผู้บริโภคบนสื่อดิจิทัลต่างๆ เช่น Website, Facebook, YouTube และ Line Official Account

สำหรับการทำการตลาดในต่างประเทศ กลุ่มบริษัท จะพิจารณาสรรหาบริษัทคู่ค้าที่มีความชำนาญและประสบการณ์ในสินค้าอุปโภคบริโภค อีกทั้งมีความสามารถในการกระจายผลิตภัณฑ์ครอบคลุมพื้นที่ในประเทศนั้นๆ เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัท เป็นสำคัญ ทั้งนี้ กลยุทธ์การตลาดและกิจกรรมการส่งเสริมการขายจะปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมในแต่ละประเทศ

กลุ่มบริษัท และตัวแทนจำหน่ายมุ่งเน้นการทำการตลาดเพื่อสร้างความต้องการบริโภคผลิตภัณฑ์ โดยที่ผ่านมากลุ่มบริษัท ร่วมมือกับตัวแทนจำหน่ายทำการตลาดในประเทศกัมพูชาโดยนำรูปแบบการทำการตลาดในประเทศไทยไปประยุกต์ใช้ เช่น การสนับสนุนการแข่งขันมวย การจัดคอนเสิร์ตสัญจรของวงดนตรีคาราบาวพร้อมกับแจกผลิตภัณฑ์ตัวอย่างของกลุ่มบริษัท ให้ผู้บริโภคได้ทดลองดื่ม นอกจากนี้ยังมีการถ่ายทอดคอนเสิร์ตดังกล่าวทางโทรทัศน์เพื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัท และวงดนตรีคาราบาวในแบบทางอ้อมได้อีกด้วย

สำหรับในตลาดประเทศอังกฤษ กลุ่มบริษัท วางกลยุทธ์การสร้างแตกต่างจากเครื่องดื่มบำรุงกำลังอื่นในตลาด อาทิเช่น การสร้างความเชื่อมโยงจากตัวผลิตภัณฑ์ทั้งด้านคุณภาพและภาพลักษณ์ไปสู่กีฬาฟุตบอล มุ่งเน้นการใช้ฟุตบอลเป็นสื่อกลางในการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย โดยมีการจัดทำสื่อโฆษณาผ่าน โปสเตอร์และ Social media ในรูปแบบ

ต่างๆ อีกทั้งยังติดโลโก้บนเสื้อนักฟุตบอลและบนผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นการสร้างการรับรู้และต่อยอดเครื่องหมายการค้าของ Carabao

ปัจจุบันกลุ่มบริษัทฯ ได้ร่วมเป็นคู่สัญญากับสโมสรและการแข่งขันฟุตบอลดังนี้

(1) **สโมสรฟุตบอลเรดดิ้ง** สำหรับการแข่งขันฟุตบอล 3 ฤดูกาล ตั้งแต่ฤดูกาลแข่งขันปี 2559/2560 – 2561/2562 เครื่องหมายการค้าคาราบาวจะปรากฏบนเสื้อแข่งและเสื้อซ้อมของทีมสโมสรรวมทั้งเสื้อต่างๆ ในสนาม

(2) **สโมสรฟุตบอลเชลซี** สำหรับการแข่งขันฟุตบอล 5 ฤดูกาล ตั้งแต่ 2559/2560 – 2563/2564 แบ่งออกเป็น 3 ฤดูกาลแรกในฐานะ Principal Partner ตั้งแต่ 2559/2560 – 2561/2562 เครื่องหมายการค้าคาราบาวจะปรากฏบนเสื้อซ้อม รวมถึงเสื้อต่างๆ ในสนาม เช่น ตรองพนักที่นั่งของนักเตะหรือป้าย LED รอบสนาม มากกว่านั้นกลุ่มบริษัทฯ สามารถใช้เครื่องหมายและนักเตะสโมสรฟุตบอลเชลซีบนผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัทฯ ทั่วโลกได้ และ 2 ฤดูกาลที่เหลือในฐานะ Global Partner ตั้งแต่ 2562/2563 – 2563/2564 เครื่องหมายการค้าคาราบาวจะปรากฏบนป้าย LED รอบสนามลดลงเหลือเป็นเวลา 5 นาที รวมถึงกลุ่มบริษัทฯ ยังสามารถใช้เครื่องหมายและนักเตะสโมสรฟุตบอลเชลซีบนผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัทฯ ทั่วโลกได้

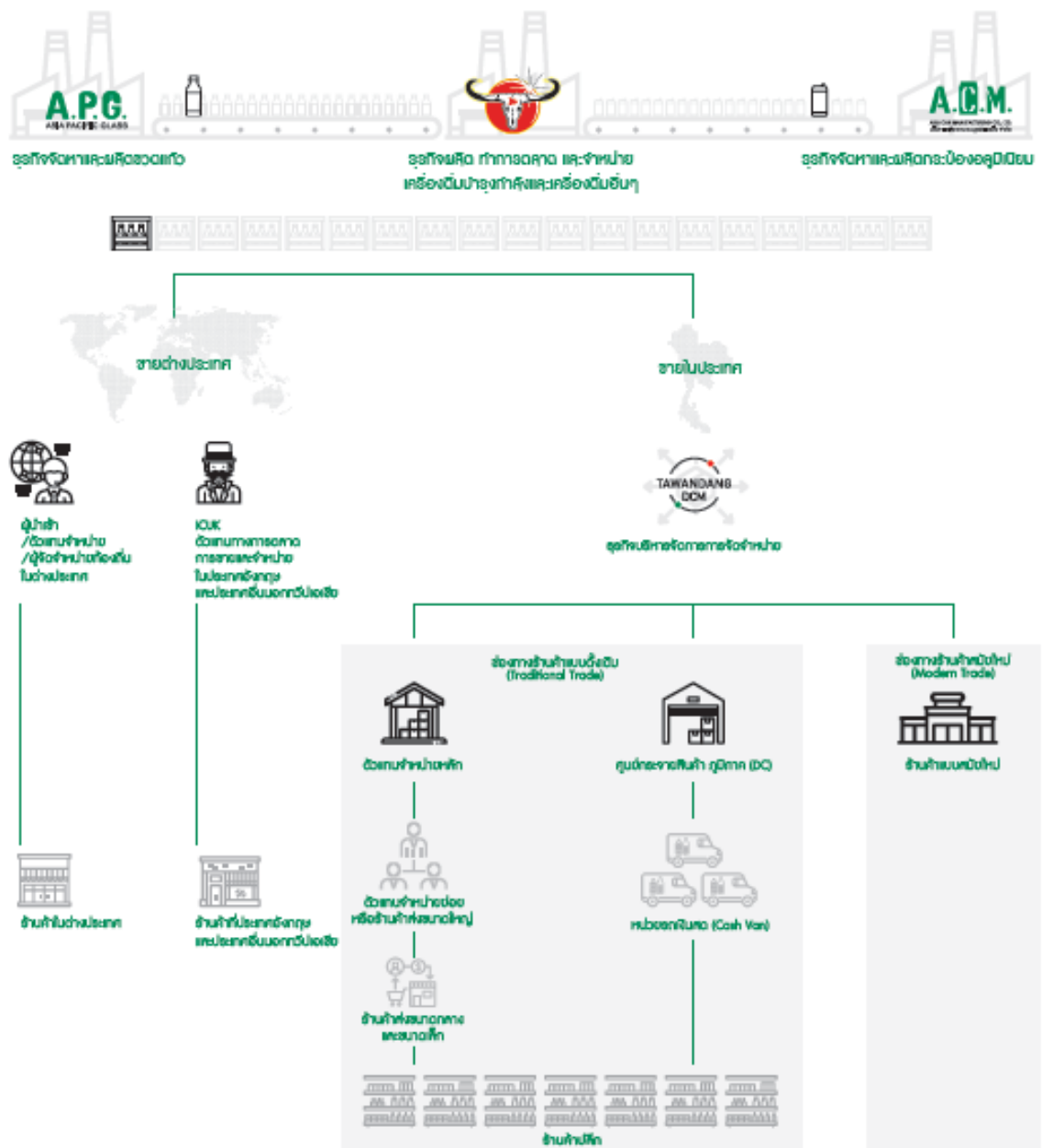

(3) **อิงลิชฟุตบอลลีก (EFL)** สำหรับการแข่งขันฟุตบอล 3 ฤดูกาล ตั้งแต่ฤดูกาลแข่งขันปี 2560/2561 – 2562/2563 เครื่องหมายการค้าคาราบาวเป็นผู้สนับสนุนหลักการแข่งขันอิงลิชฟุตบอลลีกที่เป็นหนึ่งในการแข่งขันฟุตบอลรายการใหญ่ในประเทศอังกฤษและมีสโมสรฟุตบอลเข้าร่วมมากกว่า 90 แห่งจากทั่วประเทศ โดยใช้ชื่อ Carabao Cup และเครื่องหมายการค้าคาราบาวจะปรากฏบนเสื้อนักเตะและเสื้อต่างๆ ในสนามการแข่งขันตลอดอายุสัญญา

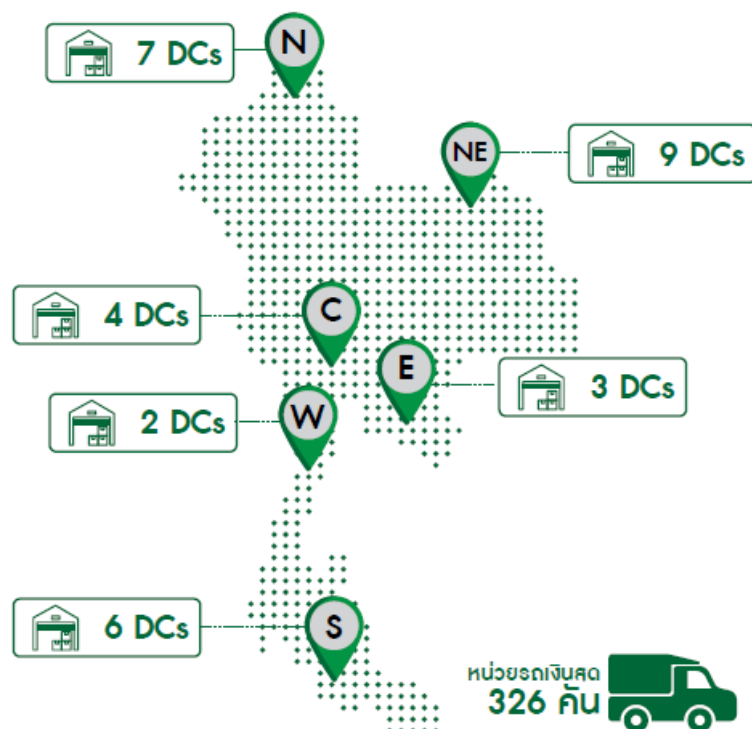
กลุ่มบริษัทฯ มีช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัทฯ ในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

ตลาดในประเทศ

กลุ่มบริษัทฯ ขายและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านช่องทางร้านค้าดั้งเดิม (Traditional trade) ทั้งในส่วนการกระจายผ่านตัวแทน (Multi tiered agent) และการกระจายผ่านศูนย์กระจายสินค้าและหน่วยรถเงินสดของตนเอง (Cash van) และร้านค้าสมัยใหม่ (Modern trade)

- ช่องทางร้านค้าดั้งเดิม (Traditional trade) เป็นช่องทางการขายและจัดจำหน่ายหลักผ่านตัวแทนที่ทำงานเชื่อมโยงกันในลักษณะเครือข่าย กล่าวคือ กลุ่มบริษัทฯ ดำเนินการหาและแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายหลัก (Agent) ที่มีศักยภาพในด้านการจัดเก็บและขนส่งทั่วถึงในระดับจังหวัด จากนั้นทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดเพื่อหาตัวแทนจำหน่ายย่อยหรือร้านค้าส่งขนาดใหญ่ (Sub-Agent หรือ ยี่ปั้ว) ในระดับอำเภอเพื่อให้ผลิตภัณฑ์สามารถกระจายเข้าสู่ร้านค้าส่งขนาดกลางและขนาดเล็กในวงกว้าง และต่อไปยังร้านค้าปลีกตามพื้นที่ชุมชนทั่วประเทศ กลุ่มบริษัทฯ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเครือข่ายร้านค้าที่เข้มแข็ง สนับสนุนโดยบุคลากรปฏิบัติการภาคสนามและหน่วยรถเงินสดที่มีอยู่รวมกันมากกว่า 1,500 คน ครอบคลุมพื้นที่การค้าสำคัญทั่วประเทศ ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทฯ มีนโยบายให้ตัวแทนชำระเงินล่วงหน้าก่อนมีการจัดส่ง และไม่มีการรับประกันผลิตภัณฑ์เป็นการทั่วไป
- นอกจากการกระจายผ่านระบบตัวแทน กลุ่มบริษัทฯ ยังดำเนินกลยุทธ์หน่วยรถเงินสดเพื่อช่วยกระจายผลิตภัณฑ์เข้าสู่จุดขายตามร้านค้าโดยตรง ด้วยศูนย์กระจายสินค้าและหน่วยรถเงินสดจำนวน 31 ศูนย์และ 326 คัน ปฏิบัติการครอบคลุมร้านค้าจำนวนรวมทั้งสิ้นประมาณ 180,000 แห่ง
- ช่องทางร้านค้าสมัยใหม่ (Modern trade) ได้แก่ ร้านสะดวกซื้อ ซูเปอร์มาร์เก็ตและไฮเปอร์มาร์เก็ต ซึ่งส่งคำสั่งซื้อและรับผลิตภัณฑ์จากกลุ่มบริษัทฯ โดยตรง เพื่อวางจำหน่ายในสาขาที่เปิดให้บริการของตน

ตลาดต่างประเทศ

CBD ดำเนินการผลิตและส่งออกสินค้าสำเร็จรูปจากประเทศไทยไปยังบริษัทคู่ค้าต่างประเทศที่เป็นตัวแทนจำหน่ายที่นำเข้าและจัดจำหน่ายต่อไปยังกลุ่มผู้บริโภค (Distributorship) ราคาขายและเงื่อนไขการค้าแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่าง CBD และบริษัทคู่ค้าต่างประเทศแต่ละราย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดที่พึงมีร่วมกันระหว่างกลุ่มบริษัทฯ ในฐานะเจ้าของผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวและบริษัทคู่ค้าในฐานะพันธมิตรทางธุรกิจที่สำคัญ ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทฯ มีนโยบายให้บริษัทคู่ค้าชำระเงินล่วงหน้าก่อนมีการจัดส่ง และไม่ยินยอมขายรับคืนผลิตภัณฑ์เป็นการทั่วไป

ICUK ทำหน้าที่เป็นตัวแทนจัดจำหน่ายเครื่องดื่มบำรุงกำลังภายใต้เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทฯ ในประเทศอังกฤษและประเทศอื่นนอกทวีปเอเชีย โดยตลาดในประเทศอังกฤษเป็นการขายและจัดส่งผลิตภัณฑ์โดยตรงให้แก่ร้านค้าสมัยใหม่เพื่อวางจำหน่ายในสาขาที่เปิดให้บริการของตน

1.4 ภาพรวมของตลาดเครื่องดื่มบำรุงกำลัง

ตลาดในประเทศ

จากข้อมูลทางการตลาดของ Nielsen ตลาดเครื่องดื่มบำรุงกำลังในประเทศไทยมีปริมาณขายรวมทอดสุดท้ายสู่ผู้บริโภคที่หดตัวในอัตราเฉลี่ยต่อปีเท่ากับร้อยละ -2.9 ระหว่างปี 2558 ถึงปี 2560 ในขณะที่ในปี 2561 ปริมาณขายรวมกลับมาเติบโต แม้อัตราการเติบโตจะเล็กน้อยเพียงประมาณร้อยละ 0.2 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ทั้งนี้เครื่องดื่มบำรุงกำลังในประเทศไทยจะมีการกระจายผ่านช่องทางการค้าหลัก 2 ช่องทาง โดยมีช่องทางการจัดจำหน่ายทางร้านค้าแบบดั้งเดิม (Traditional Trade) เป็นช่องทางที่ใหญ่ที่สุด ซึ่งมีสัดส่วนปริมาณการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางดังกล่าวเท่ากับร้อยละ 72 ของปริมาณการขายทั้งหมดในปี 2561 โดยสัดส่วนปริมาณการจัดจำหน่ายที่เหลือนั้น มาจากช่องทางร้านค้าแบบสมัยใหม่ (Modern Trade) ร้อยละ 28 โดยในปี 2561 บริษัทฯ มีส่วนแบ่งการตลาดในเชิงปริมาณการขายเป็นอันดับ 2 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 23.2

ลักษณะของกลุ่มผู้บริโภคเครื่องดื่มบำรุงกำลังในประเทศไทยมีความโดดเด่นชัดเจนและมีแนวโน้มเป็นผู้มีรายได้ระดับต้นถึงปานกลาง โดยอยู่ในวัยทำงานที่มีช่วงอายุระหว่าง 26-45 ปี ที่นิยมบริโภคเครื่องดื่มบำรุงกำลังชนิดไม่อัดก๊าซ และมีรสหวานเมื่อเทียบกับเครื่องดื่มบำรุงกำลังที่วางขายอยู่ในต่างประเทศ ผลสำรวจพบว่าพฤติกรรมผู้บริโภคเครื่องดื่มบำรุงกำลังในประเทศไทยแบบขวดแก้วได้รับความนิยมจากกลุ่มผู้บริโภคมากกว่าแบบกระป๋อง เพราะฉะนั้นกลุ่มบริษัทจึงมีความเชื่อมั่นว่าด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ประกอบการต่างชาติมีโอกาสน้อยมากที่จะแข่งขันในตลาดเครื่องดื่มบำรุงกำลังในประเทศไทย

เนื่องจากผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มบำรุงกำลังภายใต้เครื่องหมายการค้าจากต่างประเทศล้วนบรรจุในรูปแบบกระป๋องอัดก๊าซ ลักษณะข้างต้นเป็นสิ่งสะท้อนถึงส่วนแบ่งทางการตลาดที่ผู้ประกอบการในประเทศถือครองมากกว่า

หากเปรียบเทียบกับคู่แข่งทางการค้าที่ถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดอันดับต้นๆในตลาดเครื่องดื่มบำรุงกำลังในประเทศแล้ว จะเห็นได้ว่ากลุ่มบริษัทเป็นผู้เล่นที่เข้าสู่ตลาดในฐานะผู้ผลิตและทำการตลาดอายุน้อยที่สุด นับตั้งแต่ปี 2545 ทั้งนี้ เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทได้รับการยอมรับจากกลุ่มผู้บริโภคอย่างรวดเร็วและล้นหลาม ทำให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ในฐานะกลุ่มผู้นำเครื่องดื่มบำรุงกำลัง ในตลาดภายในประเทศไทย ซึ่งต่อยอดด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดเป็นอันดับ 2 ในระดับประเทศ และเป็นผู้นำในตลาดเครื่องดื่มบำรุงกำลังในภาคกลาง

ตลาดต่างประเทศ

ตลาดเครื่องดื่มบำรุงกำลัง (ยกเว้นตลาดของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) ถูกพิจารณาว่าเป็นผลิตภัณฑ์พรีเมียม เนื่องจากราคาขายโดยเฉลี่ยต่อมิลลิลิตรที่สูงเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับเครื่องดื่มอื่นในกลุ่ม Soft drink กลุ่มลูกค้าผู้บริโภคเครื่องดื่มบำรุงกำลังส่วนใหญ่คือ วัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัย และเป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง

ตลาดเครื่องดื่มบำรุงกำลังที่มีขนาดใหญ่ 5 อันดับแรกของโลก คือประเทศอเมริกา จีน ญี่ปุ่น อังกฤษ และ บราซิล โดยบริษัทผู้ผลิตให้ความสนใจตลาดในประเทศจีน เนื่องจากฐานจำนวนประชากรที่ใหญ่และมีการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงกำลังในอัตราเติบโตอย่างรวดเร็วอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังให้ความสนใจในการนำเสนอความหลากหลายทั้งในด้านรสชาติจากกลิ่นและส่วนผสมที่ให้คุณสมบัติเฉพาะและในด้านระดับค่าความหวานจากปริมาณน้ำตาล สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่หันมาใส่ใจด้านสุขภาพมากขึ้น และหน่วยงานภาครัฐหลายประเทศเริ่มประกาศใช้มาตรการภาษีเพื่อลดการบริโภคน้ำตาลและอัตราการเกิดโรคภัยที่เกี่ยวข้องของประชาชน เช่น ไทย อังกฤษ ฝรั่งเศส โปรตุเกส แอฟริกาใต้และหลายพื้นที่ระดับรัฐในประเทศสหรัฐฯ

1.5 การจัดหาผลิตภัณฑ์หรือบริการ

(1) โรงงานผลิตและกำลังผลิต

กลุ่มบริษัทฯ ดำเนินการตามโครงการลงทุนขยายกำลังผลิตเชิงบูรณาการแนวตั้งตั้งแต่วิถีกรรมต้นน้ำจากโรงผลิตขวดแก้วสีชาและกระป๋องอลูมิเนียมไปจนถึงโรงบรรจุขวดและกระป๋องสินค้าสำเร็จรูป จนบัดนี้โรงงานดังกล่าวที่มีทำเลที่ตั้งเดียวกันในอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในลักษณะกลุ่มอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้เข้าสู่กระบวนการผลิตเชิงพาณิชย์ทั้งหมดแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

โรงบรรจุขวดและโรงบรรจุกระป๋อง ซึ่งเป็นโรงงานผลิตสินค้าสำเร็จรูปภายใต้การดำเนินงานของ CBD มีกำลังผลิตติดตั้งและปริมาณผลิตจริงสำหรับรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 ดังต่อไปนี้

	สำหรับรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2559	2560	2561
โรงบรรจุขวด			
กำลังผลิตติดตั้งสูงสุด (ล้านขวดต่อปี)	1,080	1,080	1,800
ปริมาณผลิตจริง (ล้านขวดต่อปี)	845	869	864
อัตราการใช้กำลังผลิต (ร้อยละ)	78	80	48
โรงบรรจุกระป๋อง			
กำลังผลิตติดตั้งสูงสุด (ล้านกระป๋องต่อปี)	350	1,250	1,560
ปริมาณผลิตจริง (ล้านกระป๋องต่อปี)	357	555	844
อัตราการใช้กำลังผลิต (ร้อยละ)	102	44	54

หมายเหตุ กำลังผลิตสูงสุดคำนวณจากเครื่องจักรในช่วงเวลาทำการประมาณ 21 ชั่วโมงต่อวัน 300 วันต่อปี และปรับปรุงเป็นค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามระยะเวลาที่ผลิตเชิงพาณิชย์ของแต่ละสายการผลิต

โรงบรรจุขวดไม่รวมเครื่องจักร 2 สายการผลิตที่ใช้ผลิตเครื่องดื่มเกลือแร่ประมาณ 100 ล้านขวดต่อปี

(2) การจัดหาวัตถุดิบ

กลุ่มบริษัทฯ มีนโยบายในการจัดหาวัตถุดิบหลักจากผู้จำหน่ายอย่างน้อย 2-3 ราย เนื่องจากกลุ่มบริษัทฯ ไม่ต้องการพึ่งพิงผู้จำหน่ายวัตถุดิบรายใดรายหนึ่งมากเกินไป รวมทั้งเป็นการสร้างอำนาจต่อรองให้แก่กลุ่มบริษัทฯ โดยกลุ่มบริษัทฯ มีการวางแผนการสั่งซื้อวัตถุดิบตามแผนการขายและการผลิตประจำปี ซึ่งฝ่ายจัดซื้อส่วนกลางจะทำหน้าที่ติดต่อกับผู้จำหน่ายวัตถุดิบ เพื่อจัดซื้อวัตถุดิบสำหรับการผลิต โดยส่วนใหญ่กลุ่มบริษัทฯ จะทำสัญญาระยะสั้น โดยมีอายุสัญญาส่วนใหญ่ประมาณ 12 เดือน นอกจากนี้กลุ่มบริษัทฯ จะเข้าไปเยี่ยมชมกระบวนการผลิตวัตถุดิบของผู้จำหน่ายวัตถุดิบหลักเป็นประจำทุกปี เพื่อให้มั่นใจว่ากลุ่มบริษัทฯ ได้รับวัตถุดิบที่มีคุณภาพตรงตามที่กลุ่มบริษัทฯ กำหนดไว้

วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มเกลือแร่

วัตถุดิบหลักที่ใช้ในกระบวนการผลิต มีดังนี้

(1) น้ำตาลทราย

น้ำตาลทรายเป็นวัตถุดิบหลักสำหรับการผลิต โดยกลุ่มบริษัทฯ จะวางแผนการสั่งซื้อน้ำตาลทรายจากผู้จำหน่ายในประเทศเป็นรายปีตามแผนการผลิตประจำปี และเข้าทำสัญญาระยะสั้นที่มีอายุสัญญาประมาณ 1 ปีโดยระบุปริมาณที่สั่งซื้อ และราคาซื้อขายเป็นสกุลเงินบาทเบื้องต้นไว้ในสัญญา ซึ่งราคาซื้อขายสามารถปรับเปลี่ยนได้หากทางราชการปรับราคาน้ำตาลเพิ่มขึ้นหรือลดลง ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทฯ มีความสัมพันธ์ที่ดีและยาวนานกับผู้จำหน่ายน้ำตาลทราย จึงทำให้ที่ผ่านมากลุ่มบริษัทฯ ไม่เคยประสบปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบดังกล่าว

(2) ขวดแก้ว

ขวดแก้วเป็นบรรจุภัณฑ์หลัก ประกอบไปด้วย ขวดแก้วสีชาขนาด 150 มิลลิลิตรสำหรับเครื่องดื่มบำรุงกำลังแบบบรรจุขวด และขวดแก้วสีใสขนาด 250 มิลลิลิตรสำหรับเครื่องดื่มเกลือแร่ กลุ่มบริษัทฯ วางแผนสั่งซื้อขวดแก้วเป็นรายปี โดยสั่งซื้อจากผู้ผลิตในประเทศจำนวน 3 ราย และจัดทำสัญญาระยะสั้นที่มีอายุสัญญา 1 ปี ซึ่งระบุจำนวนสั่งซื้อและราคาซื้อขายเป็นสกุลเงินบาทที่แน่นอน

โรงผลิตขวดแก้วสีชาภายใต้การดำเนินงานของ APG วางแผนสั่งซื้อวัตถุดิบและใช้กำลังผลิตส่วนใหญ่ในการผลิตขวดแก้วสีชา ซึ่งเพียงพอต่อปริมาณความต้องการใช้และเป็นไปตามแผนผลิตสินค้าสำเร็จรูปประจำปีของ CBD ในปัจจุบัน โดย APG จะสั่งซื้อวัตถุดิบผ่านฝ่ายจัดซื้อส่วนกลางของกลุ่มบริษัทฯ และสำรองวัตถุดิบหลักไว้สำหรับการผลิตประมาณ 7-10 วัน ในขณะที่ขวดแก้วสีใสที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มเกลือแร่เป็นการจัดหาจากบริษัทคู่ค้าในประเทศทั้งหมด วัตถุดิบหลักที่ใช้ในกระบวนการผลิตขวดแก้วมีดังนี้

■ เศษแก้ว

เศษแก้วเป็นวัตถุดิบหลักสำหรับการผลิตขวดแก้วสีชา โดยส่วนใหญ่กลุ่มบริษัทฯ สามารถซื้อเศษแก้วจากโรงแยกเศษแก้วในประเทศ ซึ่งเป็นผู้รวบรวมบรรจุภัณฑ์แก้วที่ใช้แล้ว จากนั้นนำมาบดให้เป็นเศษแก้ว คัดแยกสิ่งปนเปื้อนออก และนำมาส่งให้กับผู้ผลิตขวดแก้ว APG สั่งซื้อเศษแก้วจากผู้จัดจำหน่ายเศษแก้ว โดยจัดทำสัญญาระยะสั้นที่มีอายุสัญญา 1 ปี

■ ทรายแก้ว

ทรายแก้วเป็นวัตถุดิบสำคัญ รองจากเศษแก้วในการผลิตขวดแก้วสีชา โดยเมื่อทรายแก้วผ่านกระบวนการหลอมจะกลายเป็นโครงสร้างหลักของเนื้อแก้ว ทั้งนี้ APG สั่งซื้อทรายแก้วส่วนใหญ่จากผู้จำหน่ายทรายแก้วในจังหวัดระยองโดยใช้ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) ซึ่งระบุราคาซื้อขายและปริมาณการสั่งซื้อที่แน่นอนล่วงหน้าเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน

■ **โซดาแอช**

โซดาแอชเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตขวดแก้วสีชา โดยมีคุณสมบัติช่วยลดอุณหภูมิในกระบวนการหลอมแก้ว โดยโซดาแอชส่วนใหญ่พบมากในประเทศเคนยาและจีน ทั้งนี้ APG สั่งซื้อวัตถุดิบดังกล่าวผ่านผู้นำเข้าหลายราย โดยใช้ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) ซึ่งเป็นไปตามหลักปฏิบัติของตลาดโดยทั่วไป

■ **ก๊าซธรรมชาติ**

ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงหลักสำหรับการผลิตขวดแก้วสีชาของ APG โดยจัดทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติระยะยาวกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

■ **วัตถุดิบอื่น**

วัตถุดิบอื่นที่ใช้สำหรับการผลิตขวดแก้วสีชา ได้แก่ หินปูน หินฟันม้า โซเดียมซัลเฟต ผงถ่าน ซิลิเนียม สนิมเหล็กและอื่นๆ โดยส่วนใหญ่จะสั่งซื้อจากผู้จำหน่ายในประเทศ ซึ่งฝ่ายจัดซื้อของ APG มีนโยบายสั่งซื้อวัตถุดิบจากผู้จำหน่ายวัตถุดิบแต่ละชนิดอย่างน้อย 2-3 ราย เนื่องจากไม่ต้องการพึ่งพิงผู้จำหน่ายรายใดรายหนึ่ง รวมถึงเป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรองทั้งในเรื่องของราคาและคุณภาพของวัตถุดิบ

ทั้งนี้ สัดส่วนวัตถุดิบสำหรับการผลิตขวดแก้วสีชาสามารถปรับเปลี่ยนและใช้แทนกันได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับปริมาณและราคาวัตถุดิบในแต่ละช่วงเวลา

(3) **กระป๋องอลูมิเนียม**

กระป๋องอลูมิเนียมเป็นบรรจุภัณฑ์หลัก ประกอบไปด้วย กระป๋องอลูมิเนียมขนาด 250 มิลลิตร และขนาด 330 มิลลิตรสำหรับเครื่องดื่มบำรุงกำลัง กลุ่มบริษัทฯ วางแผนสั่งซื้อกระป๋องอลูมิเนียมเป็นรายปี โดยสั่งซื้อจากผู้ผลิตในประเทศจำนวน 2-3 ราย โดยใช้ใบสั่งซื้อซึ่งมีการระบุราคาซื้อขายและจำนวนกระป๋องที่แน่นอนล่วงหน้าเป็นระยะเวลา 1 ปี

โรงผลิตกระป๋องอลูมิเนียมภายใต้การดำเนินงานของ ACM วางแผนสั่งซื้อวัตถุดิบและใช้กำลังผลิตทั้งหมดสำหรับกระป๋องอลูมิเนียมขนาด 250 มิลลิตร เป็นไปตามแผนผลิตสินค้าสำเร็จรูปประจำปีของ CBD โดย ACM จะสั่งซื้อวัตถุดิบผ่านฝ่ายจัดซื้อส่วนกลางของกลุ่มบริษัทฯ และสำรองวัตถุดิบหลักไว้สำหรับการผลิตประมาณ 7-10 วัน ทั้งนี้ สำหรับปริมาณความต้องการใช้กระป๋องอลูมิเนียมขนาด 250 มิลลิตรในส่วนที่เกินกำลังผลิตของ ACM และปริมาณความต้องการใช้กระป๋องอลูมิเนียมขนาด 330 มิลลิตรทั้งหมด CBD จะดำเนินการสั่งซื้อโดยตรงจากผู้ผลิตรายอื่นในประเทศ วัตถุดิบหลักที่ใช้ในกระบวนการผลิตกระป๋องอลูมิเนียมมีดังนี้

■ **อลูมิเนียมคอยล์ (อลูมิเนียมแผ่นบาง)**

อลูมิเนียมคอยล์เป็นวัตถุดิบหลักสำหรับการผลิตกระป๋องอลูมิเนียม โดยบริษัท ACM สั่งซื้ออลูมิเนียมคอยล์จากบริษัทผู้ผลิตในประเทศที่ได้มาตรฐาน

■ **ก๊าซธรรมชาติ**

ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงในกระบวนการให้ความร้อนและอบสี ของ ACM โดยจัดทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติระยะยาวกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

■ **วัตถุดิบอื่น**

วัตถุดิบอื่นที่ใช้สำหรับการผลิตกระป๋องอลูมิเนียม เช่น สารเคลือบภายในกระป๋อง หมึกพิมพ์ลายกระป๋อง กลุ่มบริษัทฯ เลือกใช้สารที่มีคุณสมบัติเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยจะใช้ใบสั่งซื้อซึ่งมีการระบุราคาซื้อขายและจำนวนที่แน่นอนล่วงหน้าเป็นระยะเวลา 1 ปี

(4) วัตถุดิบอื่น

วัตถุดิบอื่นสำหรับการผลิตเครื่องดื่มบำรุงกำลังประกอบด้วย ทอรีน แคลเฟอีน อินโนสิทอล นิโคตินาไมด์ เด็กซ์แพนทีนอล วิตามินบี 6 และวิตามินบี 12 เป็นต้น และวัตถุดิบอื่นสำหรับการผลิตเครื่องดื่มเกลือแร่ประกอบด้วย โซเดียมคลอไรด์ โพแทสเซียมคลอไรด์ และซิงค์กลูโคเนท ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะมีวางแผนการสั่งซื้อร่วมกับผู้จำหน่ายวัตถุดิบตามแผนผลิตประจำปีของ CBD เพื่อกำหนดปริมาณความต้องการใช้ในเบื้องต้น จากนั้นเมื่อฝ่ายผลิตจัดทำแผนผลิตรายเดือนแล้วเสร็จ ฝ่ายจัดซื้อจะดำเนินการสั่งซื้อเป็นรายเดือน โดยใช้ใบสั่งซื้อ ซึ่งมีการระบุราคาซื้อขายและจำนวนที่แน่นอน

1.6 กระบวนการผลิต

กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัทฯ สามารถสรุปได้ ดังนี้

กระบวนการผลิตเครื่องดื่ม (ขวด และกระป๋อง)

ขั้นตอนที่ 1 กระบวนการเตรียมวัตถุดิบ การชั่ง ตวง และลำเลียงวัตถุดิบด้วยระบบอัตโนมัติ (Automation Weighing System)

วัตถุดิบหลักประกอบด้วย น้ำตาลทราย ทอรีน แคลเฟอีน อินโนสิทอล นิโคตินาไมด์ เด็กซ์แพนทีนอล วิตามินบี 6 และวิตามินบี 12 ที่ผ่านการตรวจสอบด้านคุณภาพ โดยส่วนประกอบที่ใช้ปริมาณมาก อย่างเช่น น้ำตาลทราย ถูกจัดเก็บในระบบไซโล (Sugar silo) ที่เป็นระบบปิด วัตถุดิบทุกชนิดเข้าสู่ระบบชั่ง ตวง และลำเลียงวัตถุดิบด้วยระบบอัตโนมัติ วัตถุดิบที่เป็นผง ชั่งน้ำหนักการอย่างแม่นยำด้วย Load cell และวัตถุดิบที่เป็นสารละลาย ตวงปริมาตรอย่างแม่นยำด้วย Flow meter ที่ผ่านการทวนสอบ และสอบเทียบก่อนการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ โดยปริมาณที่ใช้ในแต่ละสูตร (Recipe) จะกำหนดไว้ในระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ขั้นตอนที่ 2 กระบวนการผสมอัตโนมัติ (Automation Mixing System)

น้ำที่ใช้ในการผลิต เป็นน้ำที่ผ่านการกรองด้วยระบบ Reverse Osmosis เป็น น้ำ R.O จากนั้นลำเลียงเข้าสู่ถังผสม ผสมกับน้ำตาลทราย และวัตถุดิบอื่นๆ ที่ถูกลำเลียงจากระบบการชั่งเข้าสู่ถังผสม ทำการปั่นผสมลำดับการผสม (Order of mixing) โดยแต่ละสูตรการผลิต (Recipe) จะกำหนดไว้ในระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ทุกล็อตการผลิตมีคุณภาพมาตรฐานเดียวกัน จากนั้นทำการตรวจสอบคุณภาพ เพื่อตรวจสอบรสชาติ และข้อกำหนดทางด้านคุณภาพ เมื่อเครื่องดื่มผ่านการตรวจสอบคุณภาพตามที่กำหนดแล้ว จึงนำไปผ่านกระบวนการกรอง และลำเลียงไปเครื่องบรรจุในระบบปิด

ขั้นตอนที่ 3 การเตรียมบรรจุภัณฑ์

ขวดหรือกระป๋องสำหรับบรรจุคาราบาวแดง จะถูกลำเลียงเข้าสู่สายพานการผลิตโดยเครื่องป้อนขวดหรือกระป๋อง (De-palletizer) และผ่านเครื่องตรวจสอบขวดหรือกระป๋อง (Empty Bottle/Can Inspection) เพื่อตรวจสอบคุณภาพก่อนลำเลียงด้วยสายพานเข้าเครื่องล้างระบบอัตโนมัติ ด้วยน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส จากนั้นขวดหรือกระป๋องลำเลียงด้วยสายพานเข้าเครื่องบรรจุคาราบาวแดงต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การบรรจุขวดหรือกระป๋อง

ขวดหรือกระป๋องที่ผ่านการล้างในขั้นตอนที่ 3 ถูกลำเลียงเข้าเครื่องบรรจุระบบอัตโนมัติ เพื่อบรรจุเครื่องดื่มคาราบาวแดงที่ได้จากการผสมในขั้นตอนที่ 2 และทำการปิดฝาขวดหรือกระป๋องด้วยเครื่องอัตโนมัติ (Capper หรือ Seamer) ขั้นตอนนี้ทำในห้องที่มีการควบคุมความสะอาดและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (Clean room class 100,000) ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (GMP) เมื่อบรรจุคาราบาวแดงเรียบร้อยแล้ว จะถูกลำเลียงมาตามสายพาน ผ่านเครื่องตรวจสอบคุณภาพ (Full Bottle/Can Inspection) เข้าเครื่องพิมพ์ล๊อตที่ขวดหรือกระป๋อง

ขั้นตอนที่ 5 การบรรจุหีบห่อ

นำคาราบาวแดงแบบขวดหรือกระป๋อง ลำเลียงบนสายพานเข้าเครื่องแพ็คฟิล์ม และแพ็คกล่อง ซึ่งทางโรงงานมีเครื่องจักรที่สามารถบรรจุได้แบบ W rap around และ Half tray เครื่องตีคาราบาวบรรจุในกล่องกระดาษแล้ว เข้าเครื่องพิมพ์ลิโด้ที่กล่อง จากนั้นถูกจัดเรียงบนพาเลทด้วยเครื่องอัตโนมัติ (Palletizer) เพื่อเข้าคลังสินค้าสำเร็จรูป

กระบวนการผลิตขวดแก้ว

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมวัตถุดิบและผสมวัตถุดิบ

วัตถุดิบหลักของการผลิตขวดแก้ว ได้แก่ เศษแก้ว ทราย หินปูน โซดาแอส เฟลด์สปาร์ และมีวัตถุดิบรองที่ทำหน้าที่ช่วยในการหลอมและให้สี เช่น ผงคาร์บอน ผงเหล็ก ซัลฟิเต้ วัตถุดิบเหล่านี้จะถูกตรวจสอบคุณภาพก่อนที่จะนำเข้ามาเก็บในพื้นที่จัดเก็บ และหลังจากนั้นจะถูกชั่งตวงน้ำหนักในสูตรการผลิตแต่ละ Batch โดยเครื่องชั่ง (Load cell) และถูกนำมาผสมกัน โดยเครื่องผสม (Mixer) และถูกลำเลียงไปเก็บยัง Furnace hopper

ขั้นตอนที่ 2 การหลอม

วัตถุดิบที่ผสมแล้วจะถูกป้อนอย่างต่อเนื่องเข้าไปยังเตาหลอม ซึ่งความร้อนในเตาหลอมจะได้อาจมาจากก๊าซธรรมชาติและกระแสไฟฟ้า ทำให้อุณหภูมิในการหลอมอยู่ประมาณ 1550-1600 องศาเซลเซียส ปฏิกิริยาจากการหลอมจะทำให้เกิดฟองก๊าซ CO₂ และ SO₂ ขึ้นและจะลอยขึ้นออกไปบนผิวน้ำแก้ว จนกระทั่งฟองก๊าซเหลือน้อยจนได้น้ำแก้วที่คุณภาพและความร้อนที่เหมาะสมกับการขึ้นรูป

ขั้นตอนที่ 3 การขึ้นรูป

น้ำแก้วที่ได้จากการหลอมจะถูกส่งไปยังรางลำเลียงน้ำแก้ว และมีการปรับอุณหภูมิให้เหมาะสม น้ำแก้วจะไหลผ่านรูจานน้ำแก้ว (Orifice Ring) และถูกใบกรรไกร (Shear blade) ตัดเป็นก้อนแก้ว (Gob) ที่มีรูปร่าง ขนาดและน้ำหนักตามแต่ละชนิดของขวดที่ผลิต หลังจากนั้นจะถูกลำเลียงผ่านรางลำเลียงก้อนแก้ว ไปยัง แบบหยอด (Blank mold) และทำการขึ้นรูปปากขวดและเป่าขวดครั้งแรกเรียกว่า พาริสัน (Parison) หลังจากนั้นพาริสันจะถูกส่งไปเป่าที่ แบบเป่า (Blow mold) เพื่อเป่าเป็นรูปขวด ขวดที่ได้จะถูกทำให้เย็นด้วยลมเป่า และถูกลำเลียงไปยังเตาอบขวด

ขั้นตอนที่ 4 การอบขวด

ขวดแก้วที่ผ่านการขึ้นรูปจะถูกลำเลียงไปยังเตาอบ (Annealing Lehr) เพื่อปรับลดอุณหภูมิของขวดลงอย่างช้าเป็นการลดความเครียดภายในขวดซึ่งเป็นสาเหตุให้ขวดแตก โดยลดอุณหภูมิขวดจาก 570 องศาเซลเซียสจนถึงอุณหภูมิประมาณ 200 องศาเซลเซียส ขวดจะถูกเคลือบด้วยน้ำยา Cold end coating เพื่อป้องกันผิวไม่ให้มีรอยเวลาเกิดการเสียดสีกัน

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบขวด 100%

ขวดทุกใบจะถูกตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ (Defect) โดยการผ่านเครื่องตรวจสอบขวด (Inspection Machine) ซึ่งแต่ละเครื่องตรวจสอบจะตรวจสอบข้อบกพร่องที่ต่างกัน เช่น ตรวจบริเวณ ปากขวด ลำตัวขวด ก้นขวด ตรวจขนาดขวด ตรวจจั่ว เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 6 การจัดลงกระบะและบรรจุ

ขวดแก้วทั้งหมดจะถูกบรรจุลงกระบะด้วยเครื่อง Palletizer และนำไปเก็บในโกดัง

กระบวนการผลิตกระป๋องอลูมิเนียม

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมวัตถุดิบ

กระบวนการทำกระป๋องเริ่มจากวัสดุคอลลอยด์อลูมิเนียมรีดเรียบแผ่นบาง โดยคอลลอยด์อลูมิเนียมจะถูกวางลงบนเครื่องพลิกคอลลอยด์ และหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ออก แล้วจึงถูกพลิก 90 องศาเพื่อเข้าในแกนของเครื่องจ่ายคอลลอยด์ในแนวนอน คอลลอยด์อลูมิเนียมแผ่นบางจะถูกป้อนเข้าเครื่องขึ้นรูป ทำการขึ้นรูปเป็นรูปถ้วยด้วยการตัดและพับขอบขึ้นในการขึ้นรูปขั้นตอนเดียว ขนาดของถ้วยได้ถูกออกแบบมาแล้วให้เหมาะสมสำหรับการถูกยึดออกเป็นกระป๋องในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การขึ้นรูปกระป๋อง

ถ้วยอลูมิเนียมจะถูกยึดออกด้วยตัวพันขึ้นรูป ด้ายที่ประกบรับอยู่อีกฝั่งจะเป็นตัวขึ้นทรงกันกระป๋อง ความสูงของกระป๋องทุกใบจะถูกตัดให้เรียบเสมอกันเท่ากันทุกใบด้วยใบมีดของเครื่องตัดขอบกระป๋อง ถังล้างสปริง และน้ำมันหล่อลื่นแม่แบบที่ติดมากับตัวกระป๋องให้สะอาด หลังจากถังล้างสปริงออกแล้ว กระป๋องจะถูกเตรียมผิว และอบให้แห้งเพื่อให้พร้อมที่จะถูกพิมพ์ลายต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การพิมพ์ลายและเคลือบกระป๋อง

กระป๋องจะถูกพิมพ์ลายด้วยเครื่องพิมพ์ลายกระป๋องความเร็วสูง 8 หัวพิมพ์ ซึ่งจะทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อพิมพ์ลายที่ต้องการลงบนตัวกระป๋อง สำหรับกันกระป๋องอลูมิเนียมจะถูกเคลือบไว้ด้วยฟิล์มบางๆ เพื่อให้สามารถไหลไปบนสายพานการผลิตของโรงบรรจุเครื่องดื่มของลูกค้าปลายทางได้ จากนั้นสารเคลือบจะถูกพ่นเคลือบเป็นฟิล์มบางๆเกาะอยู่ที่ผิวภายในกระป๋อง เพื่อทำหน้าที่ป้องกันไม่ให้เครื่องดื่มทำปฏิกิริยากับผิวอลูมิเนียม และช่วยรักษารสชาติของผลิตภัณฑ์ตลอดอายุของผลิตภัณฑ์

ขั้นตอนที่ 4 การขึ้นรูปคอกระป๋อง

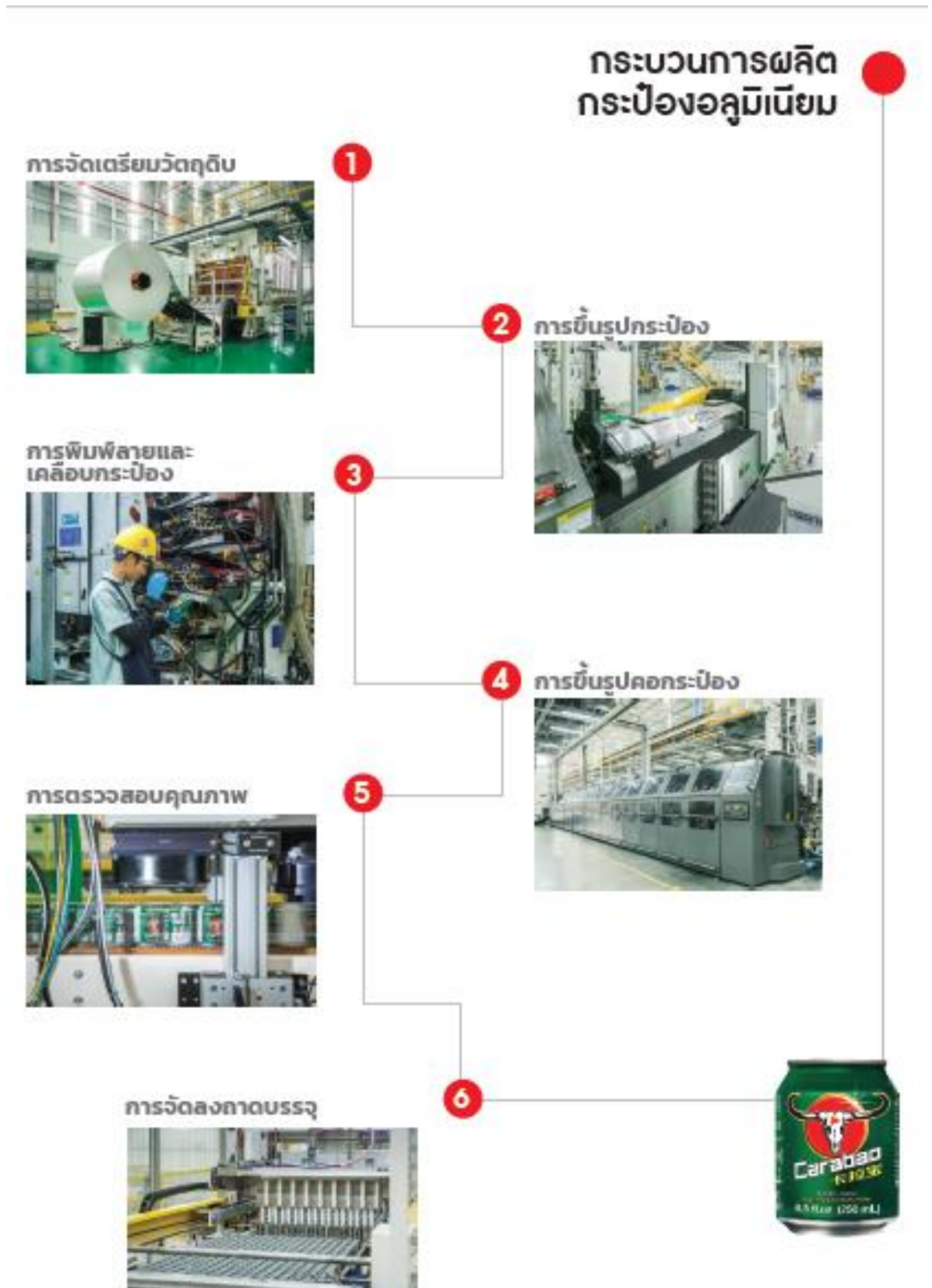
คอกระป๋องจะถูกขึ้นรูปเป็นขั้นตอนท้ายสุด แม่พิมพ์ในแต่ละเสต็ปจะค่อยๆบีบขอบกระป๋องลงแล้วค่อยๆแผ่ออกเป็นหน้าแปลน

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบภายในและฉลาก

เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสิ่งแปลกปลอม และการปนเปื้อนของผลิตภัณฑ์ต่างชนิดกัน ไลน์การผลิตของเราจะตรวจสอบความสะอาดภายในกระป๋อง และความถูกต้องของฉลากในขั้นตอนสุดท้าย กล้องความละเอียดสูงจะจับภาพภายในกระป๋อง และ ฉลากกระป๋อง

ขั้นตอนที่ 6 การจัดลงถาดบรรจุ

กระป๋องที่สมบูรณ์ และผ่านการตรวจสอบคุณภาพที่ขั้นตอนสุดท้ายแล้วจะถูกจัดเรียงขึ้นบนพาเลทด้วยเครื่องจัดเรียงอัตโนมัติ หลังจากนั้นจะถูกพันทับด้วยพลาสติกใสอีกชั้นเพื่อป้องกันการปนเปื้อน พาเลทที่บรรจุกระป๋องเรียบร้อยแล้วจะถูกลำเลียงไปเก็บที่สโตร์เพื่อรอการจัดส่งต่อไป

การบริหารจัดการคุณภาพ

โรงงานผลิตเครื่องดื่ม

ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มบางกำลังภายใต้เครื่องหมายการค้า คาราบาวแดงทุกขวดได้รับการผลิตตามกระบวนการผลิตที่ได้รับ การยอมรับตามมาตรฐานสากลในระดับสูงสุด นอกจากนี้ โรงงาน ผลิตของกลุ่มบริษัท ที่อำเภอบางปะกง จังหวัด ฉะเชิงเทรา ได้รับการออกแบบและก่อสร้างตามมาตรฐานสากลระดับโลก CBD มีการบริหารจัดการและควบคุมคุณภาพในแต่ละขั้นตอนการผลิต ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากทั้ง HACCP ตลอดจน ISO 22000 ทั้งยังเป็นไปตาม หลักเกณฑ์วิธีการที่ดี ในการผลิต (GMP หรือ Good Manufacturing Practice) ที่รับรองโดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และ มาตรฐานสากล CODEX โดย CBD ได้รับการรับรองขั้นตอนการผลิตและการควบคุมคุณภาพ ตามมาตรฐานระบบบริหารงาน คุณภาพต่างๆ โดยสรุป ดังนี้

(1) GMP และ HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point) เป็นการรับรองจากกระบวนการผลิต เครื่องดื่ม จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และมาตรฐานสากล CODEX โดย Bureau Veritas Certification (Thailand) Limited ซึ่งเป็นระบบการจัดการคุณภาพด้านการผลิต และความปลอดภัยในอาหาร โดยมีการควบคุมกระบวนการผลิตอาหารที่ปราศจากอันตรายจากเชื้อจุลินทรีย์ สารเคมี และสิ่งแปลกปลอมต่างๆ

(2) ฮาลาล (Halal) เป็นการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าได้ดำเนินการ ตามกรรมวิธีอย่างถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม

(3) ISO 22000:2005 (E) เป็นการรับรองจาก Bureau Veritas Certification (Thailand) Limited ซึ่งเป็นระบบ การจัดการความปลอดภัยของอาหารตามมาตรฐานสากล

(4) ISO 14000 และ ISO 45001:2018 เป็นรับรองระบบการจัดการความสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และอาชีว อนามัย

โรงงานผลิตขวดแก้ว

โรงงานมีการจัดการคุณภาพโดยนอกจากเครื่องตรวจสอบคุณภาพขวดแล้ว ยังมีพนักงาน QC ดูแลตรวจสอบ คุณภาพในสายการผลิตด้วย นอกจากนี้แผนก QA สุ่มตรวจสินค้าสำเร็จรูปอีกครั้งก่อนส่งไปยังลูกค้า โรงงานมีห้อง Lab และ อุปกรณ์ตรวจสอบขวดทางด้านกายภาพ เช่น เครื่องตรวจสอบการทนแรงกระแทก (Impact Tester) เครื่องตรวจสอบการทำ แรงดันภายในขวด (Internal pressure ramp tester) เป็นต้น เพื่อให้ลูกค้ามั่นใจในผลิตภัณฑ์

ทั้งนี้ บริษัท ได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน ISO9001 version 2015 อีกด้วย

1.7 ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การผลิตเครื่องดื่มภายใต้การดำเนินงาน CBD และการผลิตขวดแก้วและกระป๋องอลูมิเนียมภายใต้การดำเนินงานของ APG และ ACM อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎระเบียบและข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมที่ใช้ในระดับประเทศ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมที่ใช้บังคับกับบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มและบรรจุภัณฑ์ดังกล่าว ประกอบด้วยบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมการปล่อยมลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ การป้องกัน และการบำบัดน้ำเสีย และไอเสีย รวมทั้งการบริหารจัดการ และการกำจัดสารและของเสียที่เป็นอันตราย อย่างไรก็ตาม ปริมาณไอเสีย น้ำเสีย และของเสียอื่นๆ ที่เกิดจากกระบวนการผลิตเครื่องดื่มและบรรจุภัณฑ์ดังกล่าว อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

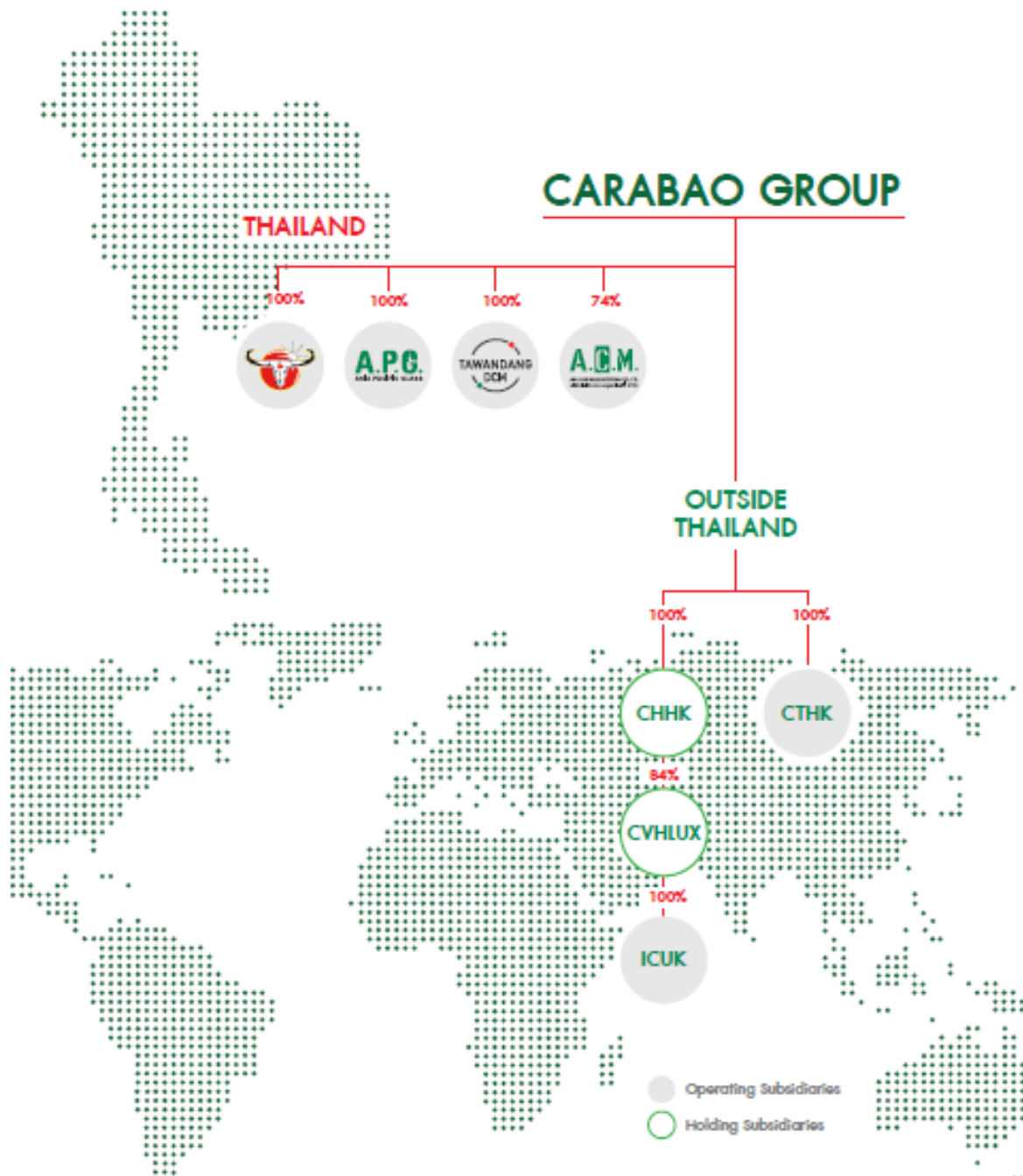
กลุ่มบริษัทฯ เชื่อว่าโรงผลิตทั้งหมดในปัจจุบันได้ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมที่ใช้บังคับทั้งในระดับประเทศ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจนถึงปัจจุบันไม่เคยถูกฟ้องร้องดำเนินคดีใดๆ เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทฯ ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะได้รับผลกระทบของเหตุการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่อาจคาดการณ์ได้ หรือมีกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อกำหนดฉบับใหม่หรือที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่ในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อกลุ่มบริษัทฯ และโรงงานผลิตทั้งหมดตามข้างต้นในอนาคตได้

1.8 งานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ

- ไม่มี -

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจโดยการลงทุนในบริษัทอื่น (Holding Company) โดยในปัจจุบันลงทุนในบริษัทย่อยภายใต้โครงสร้างการลงทุนดังนี้

1. ลักษณะการประกอบธุรกิจของกลุ่มบริษัทฯ

กลุ่มบริษัทฯ ประกอบธุรกิจผลิต การตลาด ขายและจัดจำหน่ายเครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มอื่นๆ อย่างครบวงจรตั้งแต่การผลิตขวดแก้ว และกระป๋องอลูมิเนียมเพื่อใช้เป็นบรรจุภัณฑ์สำหรับโรงบรรจุสินค้าสำเร็จรูป และต่อเนื่องไปจนถึงการบริหารจัดการช่องทางกระจายผ่านเครือข่ายร้านค้าและพันธมิตรทางธุรกิจสำหรับธุรกิจในประเทศและต่างประเทศภายใต้วิสัยทัศน์ สิ้นค้าระดับโลก แปรนตร์ระดับโลก

1.1 ธุรกิจผลิตและจัดหาขวดแก้ว

APG ประกอบธุรกิจผลิตและจัดหาขวดแก้วเพื่อใช้เป็นบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มอื่นๆ โรงผลิตขวดแก้วภายใต้การดำเนินงานของ APG สามารถรองรับปริมาณน้ำแก้วสูงสุดประมาณ 640 ตันต่อวัน เพิ่มขึ้นจากประมาณ 310 ตันต่อวันจากการลงทุนขยายกำลังผลิต โดยกำลังผลิตส่วนเพิ่มจากการลงทุนดังกล่าวเข้าสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ในเดือนธันวาคม 2560

APG ใช้กำลังผลิตส่วนใหญ่ในการผลิตขวดแก้วสีชาที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มบำรุงกำลังของกลุ่มบริษัทฯ ในขณะที่ขวดแก้วสีใสที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มเกลือแร่เป็นการจัดหาจากบริษัทคู่ค้าในประเทศทั้งหมด โดย APG อาจพิจารณาใช้กำลังผลิตส่วนเกิน (ถ้ามี) ในการผลิตและจำหน่ายขวดแก้วให้แก่บุคคลภายนอก ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในด้านการบริหารต้นทุนและทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในภาพรวมของกลุ่มบริษัทฯ

1.2 ธุรกิจผลิตกระป๋องอลูมิเนียม

ACM ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุน ประกอบธุรกิจผลิตกระป๋องอลูมิเนียมเพื่อใช้เป็นบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มอื่นๆ โรงผลิตกระป๋องอลูมิเนียมภายใต้การดำเนินงานของ ACM ตั้งอยู่บนพื้นที่ขนาด 31 ไร่ เอื้ออำนวยต่อการติดตั้งเครื่องจักร 2 สายการผลิต โดยในปัจจุบัน ACM ติดตั้งเครื่องจักรจำนวน 1 สายการผลิต รองรับปริมาณผลิตกระป๋องอลูมิเนียมสูงสุดประมาณ 1,000 ล้านกระป๋องต่อปี และได้เข้าสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ในเดือนพฤศจิกายน 2561

1.3 ธุรกิจผลิต การตลาด ขายและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทฯ

CBD ประกอบธุรกิจผลิต การตลาด ขายและจัดจำหน่ายเครื่องดื่มบำรุงกำลัง เครื่องดื่มเกลือแร่และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่กลุ่มบริษัทฯ จะดำเนินการผลิตเพื่อจัดจำหน่ายในอนาคตทั้งสำหรับธุรกิจในประเทศและต่างประเทศ โรงผลิตภายใต้การดำเนินงานของ CBD สามารถรองรับปริมาณบรรจุสินค้าสำเร็จรูปสูงสุดประมาณ 1,560 ล้านกระป๋องและ 1,800 ล้านขวดต่อปี เพิ่มขึ้นจากประมาณ 1,250 ล้านกระป๋องและ 1,080 ล้านขวดต่อปี ตามลำดับ โดยกำลังผลิตส่วนเพิ่มจากการลงทุนดังกล่าวทยอยเข้าสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2560 จนถึงเดือนเมษายน 2561 อนึ่ง CBD ดำเนินการย้ายเครื่องจักร อุปกรณ์และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการผลิตทั้งหมดจากโรงงานเดิมที่อำเภอบางปะกง จังหวัดสมุทรปราการซึ่งมีข้อจำกัดในด้านขนาดพื้นที่ต่อการปรับปรุงและติดตั้งสายการผลิตเพิ่มเติม มาอยู่โรงงานแห่งใหม่ที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทราซึ่งเป็นสถานที่ตั้งเดียวกับโรงผลิตขวดแก้วและกระป๋องอลูมิเนียมตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2561

CBD ในปัจจุบันดำเนินการผลิตเครื่องดื่มบำรุงกำลังหลายรูปแบบทั้งในด้านบรรจุภัณฑ์และส่วนผสมเพื่อให้ได้รสชาติและคุณสมบัติเฉพาะเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่ต่างกันในแต่ละประเทศ กล่าวคือ เครื่องดื่มบำรุงกำลังสำหรับธุรกิจในประเทศจะอยู่ในรูปแบบขวดชนิดไม่อัดก๊าซเป็นส่วนใหญ่ แต่จะอยู่ในรูปแบบกระป๋องชนิดไม่อัดก๊าซสำหรับธุรกิจต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในทวีปเอเชีย นอกเหนือไปจากเครื่องดื่มบำรุงกำลังที่เป็นผลิตภัณฑ์สร้างรายได้

จากการขายหลักให้แก่กลุ่มบริษัท CBD ยังประยุกต์ใช้กำลังผลิตที่มีอยู่ในการผลิตเครื่องดื่มเกลือแร่ ในขณะที่น้ำดื่ม กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงและกาแฟปรุงสำเร็จพร้อมดื่มดำเนินการผลิตโดยบุคคลภายนอกตามข้อตกลงในสัญญาว่าจ้าง โดยคำนึงถึงแผนธุรกิจของกลุ่มบริษัทฯ ควบคู่ไปกับพฤติกรรมและปริมาณความต้องการสินค้าตามสถานะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในแต่ละช่วงเวลา

เครื่องดื่มบำรุงกำลังภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวคือผลิตภัณฑ์ที่สร้างรายได้จากการขายหลักสำหรับธุรกิจต่างประเทศ โดย CBD ดำเนินการผลิตและส่งออกสินค้าสำเร็จรูปจากประเทศไทยไปยังบริษัทผู้ค้าต่างประเทศที่เป็นตัวแทนทำหน้าที่นำเข้าและจัดจำหน่ายต่อไปยังกลุ่มผู้บริโภค (Distributorship) ราคาขายและเงื่อนไขการค้าแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่าง CBD และบริษัทผู้ค้าต่างประเทศแต่ละราย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดที่พึงร่วมกันระหว่างกลุ่มบริษัทฯ ในฐานะเจ้าของผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวและบริษัทผู้ค้าในฐานะพันธมิตรทางธุรกิจที่สำคัญ

การมีส่วนร่วมในภาคอุตสาหกรรมการผลิตบรรจภัณฑ์ไม่เพียงลดการพึ่งพิงการจัดหาวัตถุดิบและประกอบอูมิเนียมจากบุคคลภายนอก ในขณะที่เครื่องจักร อุปกรณ์และระบบสนับสนุนที่ใช้เทคโนโลยีทันสมัยรวมถึงทำเลที่ตั้งเดียวกันในลักษณะกลุ่มอุตสาหกรรมต่อเนื่องเอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการต้นทุนการผลิตและประโยชน์จากการประหยัดต่อขนาดตั้งแต่กิจกรรมต้นน้ำจากโรงผลิตขวดแก้วสีชาและประกอบอูมิเนียมไปจนถึงโรงบรรจุขวดและประกอบสินค้าสำเร็จรูป

1.4 ธุรกิจบริหารจัดการช่องทางการจัดจำหน่ายสำหรับธุรกิจในประเทศ

DCM ประกอบธุรกิจบริหารจัดการช่องทางการจัดจำหน่ายสำหรับธุรกิจในประเทศ ครอบคลุมทุกกลุ่มผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าที่กลุ่มบริษัทฯ เป็นเจ้าของ ประกอบไปด้วยเครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มเกลือแร่ที่กลุ่มบริษัทฯ ดำเนินการผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเอง (Branded products by our own manufacturer) และน้ำดื่ม กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงและกาแฟปรุงสำเร็จพร้อมดื่มที่กลุ่มบริษัทฯ ว่าจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาว (Branded products by 3rd party manufacturer) และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่กลุ่มบริษัทฯ ทำการตลาด ขายและจัดจำหน่ายในอนาคต นอกจากนี้ DCM ยังรับจ้างจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทั้งประเภทอาหารและประเภททั่วไปที่ไม่ใช่อาหารให้แก่บุคคลภายนอก (3rd party products for distribution) โดยช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายใต้การดำเนินงานของ DCM ประกอบไปด้วย ก.) ร้านค้าดั้งเดิม (Traditional trade) ทั้งในส่วนการกระจายผ่านตัวแทน (Multi tiered agent) และการกระจายผ่านศูนย์กระจายสินค้าและหน่วยรถเงินสดของตนเอง (Cash van) และ ข.) ร้านค้าสมัยใหม่ (Modern trade)

ศูนย์กระจายสินค้าและหน่วยรถเงินสดช่วยยกระดับขีดความสามารถในการกระจายผลิตภัณฑ์เข้าสู่จุดขายตามร้านค้าโดยตรง โดย DCM ในปัจจุบันได้พัฒนาระบบบริหารจัดการความสัมพันธ์ลูกค้า โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างฐานข้อมูลใช้สำหรับการจัดกลุ่ม ระบุความมีตัวตน อีกทั้งวิเคราะห์ขนาดธุรกิจ รูปแบบการสั่งซื้อและพฤติกรรมทางการเงินเพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประโยชน์เชิงกลยุทธ์ต่อการพัฒนาเครือข่ายร้านค้า และการจัดทำแผนการตลาดและส่งเสริมการขายให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ DCM มีศูนย์กระจายสินค้าและหน่วยรถเงินสดจำนวน 31 แห่งและ 326 คัน ปฏิบัติการครอบคลุมร้านค้าจำนวนรวมทั้งสิ้นประมาณ 180,000 ทั่วประเทศ

นโยบายขายและการตลาดสำหรับธุรกิจในประเทศมุ่งเน้นให้เกิดการสอดประสานระหว่างระบบงานส่งเสริมการขาย การใช้สื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ การจัดกิจกรรมการตลาดภาคสนามโดยตรงกับกลุ่มลูกค้าแบบเจาะจง และการพัฒนาเครือข่ายร้านค้าทั้งในระดับค้าส่งและค้าปลีก

ด้วยบุคลากรปฏิบัติการภาคสนามและหน่วยเงินสดที่มีอยู่รวมกันมากกว่า 1,500 คน ครอบคลุมพื้นที่การค้าสำคัญทั่วประเทศ

1.5 ธุรกิจการตลาด ขายและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทฯ ในประเทศอังกฤษและประเทศอื่นนอกทวีปเอเชีย

ICUK ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนโดยการถือหุ้นทางข้ามผ่านบริษัทย่อยต่างประเทศ 2 แห่ง ได้แก่ CHHK และ CVHLUX ประกอบธุรกิจการตลาด ขายและจัดจำหน่ายเครื่องดื่มบำรุงกำลังภายใต้เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทฯ ในประเทศอังกฤษและประเทศอื่นนอกทวีปเอเชีย โดยสินค้าสำเร็จรูปที่ใช้ในการประกอบธุรกิจดำเนินการผลิตโดยบุคคลภายนอกตามข้อตกลงในสัญญาว่าจ้าง ทั้งนี้ ICUK บรรลุข้อตกลงการจัดจำหน่ายเครื่องดื่มบำรุงกำลังภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวผ่านร้านค้าสมัยใหม่ในประเทศอังกฤษเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2560 จนถึงปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทฯ ดำเนินนโยบายการตลาดต่างประเทศเชิงรุกโดยกำหนดแผนธุรกิจร่วมกับบริษัทคู่ค้าและให้การสนับสนุนด้านกิจกรรมการตลาดและส่งเสริมการขายที่จำเป็นต่อการสร้างประสบการณ์และการรับรู้ในตัวผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวที่มีจุดแข็งจากภาพลักษณ์การเป็นผู้สนับสนุนสโมสรและการแข่งขันฟุตบอลชั้นนำระดับโลก ได้แก่ Chelsea Football Club Limited (CFC) และ English Football League (EFL) เป็นเครื่องมือสื่อสารทางการตลาด เพื่อประโยชน์ในการขยายกลุ่มผู้บริโภคและเพิ่มยอดขายในแต่ละประเทศ ไม่จำกัดเฉพาะตลาดส่งออกหลักเดิมแต่ยังหมายรวมถึงตลาดส่งออกใหม่ที่มีศักยภาพการเติบโตในอนาคตอย่างเป็นระบบ

3. ปัจจัยความเสี่ยง

ปัจจัยความเสี่ยงของกลุ่มบริษัทฯ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ความเสี่ยงจากการเป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company)

บริษัทฯ มีลักษณะการประกอบธุรกิจในรูปแบบบริษัทโฮลดิ้ง (Holding Company) คือเป็นบริษัทที่มีรายได้จากการถือหุ้นในบริษัทอื่นเป็นหลักและไม่มีการดำเนินธุรกิจของตนเองที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ผลประกอบการของ บริษัทฯ จึงขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานและความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อย ด้วยเหตุนี้ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจึงเป็นความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจตลอดจนความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อย โดยปัจจุบันรายได้จากบริษัทย่อยของบริษัทฯ คิดเป็นร้อยละ 100 ของรายได้รวมของบริษัทฯ ดังนั้นผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อผลกำไรโดยรวม ซึ่งหากบริษัทย่อยประสบปัญหาในการดำเนินงานจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานโดยรวมของบริษัทฯ ด้วย ทั้งนี้ บริษัทย่อยมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ของงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทย่อย และภายหลังการจัดสรรทุนสำรองตามกฎหมาย โดยอัตราการจ่ายเงินปันผลขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงาน สถานะการเงิน สภาพคล่อง ความจำเป็นในการลงทุนหมุนเวียน การลงทุนเพิ่มเติม การขยายธุรกิจ เงื่อนไขและข้อจำกัดตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ยืมและปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานตามที่คณะกรรมการและ/หรือผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยเห็นสมควร ทั้งนี้ การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวจะไม่เกินกำไรสะสมที่ปรากฏอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทย่อยและเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ การจ่ายเงินปันผลของบริษัทฯ ให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ จะจ่ายจากกำไรสุทธิที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อย เนื่องจากเงินปันผลดังกล่าวถือเป็น

รายได้เกือบทั้งหมดในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ หากบริษัทหยุดไม่สามารถจ่ายเงินปันผลให้กับบริษัทฯ ได้ตามนโยบายการจ่ายเงินปันผลเนื่องมาจากผลประกอบการในระยะเวลาอันไม่มีกำไรหรือเหตุผลทางธุรกิจอื่นใดเช่นการตั้งสำรองเงินทุนเพื่อขยายกิจการหรือเพื่อจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืม เป็นต้น จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทฯ ด้วย

ปัจจุบัน บริษัทฯ มีนโยบายการจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิของงบการเงินรวมหลังหักภาษีเงินได้ ทั้งนี้ อัตราการจ่ายเงินปันผลขึ้นอยู่กับแผนการลงทุน เงื่อนไขและข้อจำกัดตามที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงินหรือสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) สถานะการเงินและผลการดำเนินงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่นๆ โดยคณะกรรมการบริษัทอาจจะพิจารณาทบทวนและแก้ไขนโยบายการจ่ายเงินปันผลเป็นครั้งคราว เพื่อให้เป็นไปตามแผนการเติบโตทางธุรกิจของบริษัทฯ ในอนาคต ความต้องการใช้เงินลงทุนและเงินทุนหมุนเวียนรวมถึงปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เห็นสมควร ทั้งนี้ การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวจะไม่เกินกำไรสะสมที่ปรากฏอยู่ในงบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พ.ร.บ. บริษัทมหาชน รวมทั้งเงื่อนไขต่างๆ อาทิ กระแสเงินสดจริง กำไร สถานะการเงิน และความต้องการเงินทุนของบริษัทฯ ตลอดจนปัจจัยอื่นๆ ที่คณะกรรมการบริษัทอาจเห็นว่าเกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ไม่สามารถรับรองได้ว่าบริษัทฯ จะสามารถสร้างผลกำไรในปีใดๆ หรือคณะกรรมการบริษัทจะจ่ายเงินปันผลหรือไม่ ถึงแม้ว่าบริษัทฯ จะมีผลกำไร ทั้งนี้ ตาม พ.ร.บ. บริษัทมหาชน หากบริษัทฯ ยังคงมีผลขาดทุนสะสม บริษัทฯ จะยังไม่สามารถจ่ายเงินปันผลถึงแม้ว่าบริษัทฯ จะมีกำไรสุทธิในปีนั้นก็ตาม

3.2 ความเสี่ยงจากการแข่งขันในธุรกิจเครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มอื่น

เครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มอื่นๆ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการแข่งขันสูงทั้งจากผู้ประกอบการที่มีอยู่ในปัจจุบันและผู้ประกอบการใหม่ที่อาจเข้ามาแข่งขันในตลาด การแข่งขันระดับสูงในธุรกิจเครื่องดื่มบำรุงกำลังในประเทศไทยส่งผลให้ที่ผ่านมาผู้ประกอบการมิได้ปรับราคาขายเครื่องดื่มบำรุงกำลังอย่างมีนัยสำคัญ ปัจจุบัน เครื่องดื่มบำรุงกำลังแบบขวดซึ่งมีขนาดบรรจุ 150 มิลลิลิตร มีราคาขายปลีกในประเทศไทยโดยทั่วไปอยู่ที่ขวดละ 10 บาท ดังนั้นเพื่อคงหรือเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มบำรุงกำลัง ผู้ประกอบการแต่ละรายรวมถึง CBD ต้องทำกิจกรรมทางการตลาด และใช้งบประมาณในการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ผู้ประกอบการที่เป็นคู่แข่งที่สำคัญเหล่านี้ อาจมีศักยภาพในด้านเงินทุน และมีประสิทธิภาพในการผลิตและดำเนินกิจกรรมทางการตลาดได้เป็นผลสำเร็จมากกว่า CBD การแข่งขันที่รุนแรงดังกล่าว อาจทำให้ CBD ไม่สามารถรักษาหรือเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด ในขณะที่วัตถุดิบและวัสดุหีบห่อรายการที่สำคัญมีราคาซื้อขายเป็นไปตามระดับอุปสงค์และอุปทานในตลาด กระบวนการผลิตมีต้นทุนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายจากโครงการขยายกำลังผลิตที่ทยอยเข้าสู่กิจกรรมเชิงพาณิชย์ตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังปี 2560 ที่ผ่านมารวมไปถึงการมีค่าใช้จ่ายการตลาดและส่งเสริมการขายที่เปลี่ยนแปลงไปตามกลยุทธ์ในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทางลบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

3.3 ความเสี่ยงจากการนำผลิตภัณฑ์ใหม่เข้าสู่ตลาด

CBD เล็งเห็นความสำคัญในการนำผลิตภัณฑ์ใหม่เข้าสู่ตลาดโดยในการออกผลิตภัณฑ์ใหม่แต่ละครั้ง ต้องใช้เงินลงทุนค่อนข้างสูง ทั้งในด้านการคิดค้น การออกแบบผลิตภัณฑ์ การผลิต การตลาดซึ่งรวมถึงการทำโฆษณาประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการขายเพื่อให้สินค้าเป็นที่รู้จักได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้บริโภคและสามารถสร้างรายได้จากการขายในระดับที่น่าพอใจให้กับผลิตภัณฑ์ใหม่นั้นได้ CBD อาจมีความเสี่ยงจากการลงทุนหากผลิตภัณฑ์ใหม่ไม่ได้รับการตอบรับหรือเป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภค โดยเฉพาะในสภาวะที่มีการแข่งขันสูงในธุรกิจ หาก CBD ไม่ประสบความสำเร็จในการนำผลิตภัณฑ์ใหม่เข้าสู่ตลาด อาจส่งผลกระทบต่อทางลบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

3.4 ความเสี่ยงเกี่ยวกับการพึ่งพินายยืนยง โอภากุล (แอ๊ด คาราบาว) ในฐานะผู้แนะนำสินค้า (Presenter) และตัวแทนสินค้า (Brand Ambassador) และการพึ่งพินภาพลักษณ์ของวงดนตรีคาราบาวของกลุ่มบริษัทฯ

ปัจจุบัน CBD ทำสัญญาว่าจ้างนายยืนยง โอภากุล ให้ทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำสินค้า (Presenter) และเป็นตัวแทนสินค้า (Brand Ambassador) เพื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมภาพลักษณ์ของเครื่องหมายการค้าหรือผลิตภัณฑ์ “คาราบาวแดง” ที่จัดจำหน่ายในประเทศของ CBD แต่เพียงผู้เดียว โดยสัญญาโฆษณาประชาสัมพันธ์ดังกล่าวมีอายุ 5 ปี และสามารถต่ออายุสัญญาอัตโนมัติต่อไปอีก 5 ปี ซึ่งมีอัตราค่าจ้างสำหรับ 5 ปีแรก จำนวน 10 ล้านบาทและมีอัตราค่าจ้างสำหรับ 5 ปีต่อมา จำนวน 12 ล้านบาท ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทฯ สามารถเสนอปรับค่าตอบแทนดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกับราคาตลาด

ดังนั้น CBD ต้องอาศัยภาพลักษณ์ที่ดีและชื่อเสียงของนายยืนยง โอภากุล ในการทำการตลาด ด้วยเหตุนี้ หากภาพลักษณ์และชื่อเสียงของนายยืนยง โอภากุล เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของเครื่องหมายการค้าหรือผลิตภัณฑ์ “คาราบาวแดง” ทำให้ CBD สูญเสียกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และอาจส่งผลกระทบทางลบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ คาราบาวแดงเป็นเครื่องหมายการค้าที่เชื่อมโยงกับวงดนตรีเพื่อชีวิตคาราบาว ดังนั้น CBD จึงต้องพึ่งพินภาพลักษณ์ที่ดีและชื่อเสียงของวงดนตรีเพื่อชีวิตคาราบาว หากภาพลักษณ์ของวงดนตรีเพื่อชีวิตคาราบาว เปลี่ยนแปลงไปในแง่ลบอย่างมีนัยสำคัญ อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของเครื่องหมายการค้าหรือผลิตภัณฑ์ “คาราบาวแดง” ทำให้ CBD สูญเสียกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และอาจส่งผลกระทบทางลบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทฯ ให้ความสำคัญกับกลยุทธ์การตลาดและส่งเสริมการขายผ่านการใช้สื่อโฆษณาในวงกว้าง และการจัดกิจกรรมแบบเฉพาะเจาะจง โดยเฉพาะการสร้างทีมงานสาวบาวแดงซึ่งเป็นทีมงานปฏิบัติการทางการตลาดภาคสนามขนาดใหญ่ที่มุ่งเน้นให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์กับตัวแทนจำหน่ายไปจนถึงกลุ่มผู้บริโภคในแต่ละพื้นที่ทั่วประเทศตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ กลยุทธ์การตลาดและส่งเสริมการขายเริ่มมีมิติของการสร้างความเชื่อมโยงจากตัวผลิตภัณฑ์ทั้งในด้านคุณภาพและภาพลักษณ์ไปสู่กีฬาฟุตบอลและทีมฟุตบอลชั้นนำของโลก ได้แก่ Chelsea Football Club (CFC) และ English Football League (EFL) ตั้งแต่ช่วงปลายปี 2558 เป็นต้นมา สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นการสร้างการรับรู้และตำแหน่งทางการตลาดในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic positioning) ที่แตกต่างเฉพาะตัว และมีนัยสำคัญเพิ่มขึ้นต่อการสร้างความรับรู้ในตลาดระดับสากล ดังนั้น กลุ่มบริษัทฯ เชื่อว่านายยืนยง โอภากุล และวงดนตรีคาราบาวยังมีความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมภาพลักษณ์ในปัจจุบัน แต่ระดับการพึ่งพิงมีแนวโน้มลดลง อีกทั้งยังจำกัดอยู่แค่เพียงกลุ่มผู้บริโภคในประเทศ ขณะที่ทั้งการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ภายใต้เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทฯ ที่ได้เริ่มทำตลาดและจัดจำหน่ายตั้งแต่ในช่วงปลายปี 2559 และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มบำรุงกำลังภายใต้เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทฯ ไปยังตลาดต่างประเทศ ต่างก็สร้างการเติบโตที่มีนัยสำคัญให้แก่รายได้ของกลุ่มบริษัทฯ ส่งผลให้สัดส่วนรายได้จากการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ “คาราบาวแดง” ในประเทศและการพึ่งพินภาพลักษณ์ของวงดนตรีคาราบาวที่จำกัดอยู่ในตลาดในประเทศ ลดลงโดยเปรียบเทียบ

3.5 ความเสี่ยงจากการที่ CBD อาศัยผู้นำเข้า ตัวแทนจำหน่าย และ/หรือผู้จัดจำหน่ายท้องถิ่นในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ CBD ในต่างประเทศ

การดำเนินธุรกิจส่งออกในต่างประเทศนั้น CBD ต้องอาศัยผู้นำเข้า ตัวแทนจำหน่าย และ/หรือผู้จัดจำหน่ายท้องถิ่นในแต่ละประเทศที่ CBD ดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้ CBD ไม่มีนโยบายที่จะเข้าทำสัญญาระยะยาวกับผู้นำเข้า ตัวแทนจำหน่าย และ/หรือผู้จัดจำหน่ายดังกล่าว แม้ว่า CBD จะมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่ยาวนานกับผู้นำเข้า ตัวแทนจำหน่าย และ/หรือผู้จัดจำหน่ายท้องถิ่นเหล่านั้นก็ตาม ลักษณะการดำเนินธุรกิจดังกล่าวถือเป็นหลักปกติทั่วไปในอุตสาหกรรมที่ CBD ดำเนินธุรกิจอยู่

ดังนั้น CBD ไม่สามารถรับรองได้ว่า ผู้นำเข้า ตัวแทนจำหน่าย และ/หรือผู้จัดจำหน่ายท้องถิ่นในต่างประเทศทุกรายของ CBD จะยังคงความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับ CBD ต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ CBD ยังไม่สามารถรับรองได้ว่า ผู้นำเข้า ตัวแทนจำหน่าย และ/หรือผู้จัดจำหน่ายท้องถิ่นของ CBD จะดำเนินการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้ตรงตามเป้าที่ CBD ตั้งไว้ได้หรือไม่ ในกรณีที่ผู้นำเข้า ตัวแทนจำหน่าย และ/หรือผู้จัดจำหน่ายท้องถิ่นตัดสินใจที่จะยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับ CBD หรือปฏิบัติงานได้ไม่ตรงตามเป้าหมาย CBD อาจได้รับผลกระทบในทางลบจากความล่าช้าในการที่ CBD ต้องเข้าเจรจาทำข้อตกลงการจัดจำหน่ายสินค้ากับผู้นำเข้า ตัวแทนจำหน่าย และ/หรือผู้จัดจำหน่ายท้องถิ่นรายอื่น ซึ่งอาจมีอุปสรรคในการเข้าไปประกอบธุรกิจหรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศได้ นอกจากนี้ CBD ไม่สามารถรับรองได้ว่า ผู้นำเข้า ตัวแทนจำหน่าย และ/หรือผู้จัดจำหน่ายท้องถิ่นในต่างประเทศของ CBD จะสามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจในต่างประเทศได้ครบถ้วนและ CBD อาจไม่สามารถทำข้อตกลงกับผู้นำเข้า ตัวแทนจำหน่าย และ/หรือผู้จัดจำหน่ายท้องถิ่นในต่างประเทศรายใหม่ได้ในระยะเวลาที่เหมาะสม หรือไม่สามารถหาผู้นำเข้า ตัวแทนจำหน่าย และ/หรือผู้จัดจำหน่ายท้องถิ่นในต่างประเทศรายใหม่ได้ ซึ่งกรณีดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ โอกาสทางธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

3.6 ความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาวัตถุดิบและภาวะขาดแคลนวัตถุดิบ

(1) น้ำตาลทราย

น้ำตาลทรายเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity Product) ที่มีราคาขึ้นลงตามอุปสงค์และอุปทานในตลาดและนโยบายของรัฐบาล หากราคาปรับตัวสูงขึ้น CBD ไม่สามารถรับรองว่าจะสามารถผลิตรายได้เพิ่มขึ้นให้แก่ผู้บริโภคนได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ หนึ่งในน้ำตาลทรายที่ใช้สำหรับผลิตภัณฑ์ขายในประเทศอยู่ภายใต้มาตรการควบคุมราคาในอดีต แต่มาตรการดังกล่าวได้ถูกยกเลิกแล้วในช่วงไตรมาสแรกของปี 2561 ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าราคาน้ำตาลทรายเป็นไปตามกลไกราคาในตลาดโลก ซึ่งเป็นผลของปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะสภาพภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยหรือเป็นอุปสรรคต่อการเพาะปลูกในแต่ละประเทศ นโยบายส่งเสริมการนำเข้าและส่งออกของภาครัฐโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว นอกจากนี้ ราคาน้ำตาลทรายยังมีความสัมพันธ์กับความเคลื่อนไหวของสกุลเงินเรียลบราซิล (BRL) จากการที่บราซิลเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำตาลทรายใหญ่ของโลก นอกจากนี้ ยังมีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจากน้ำตาลอ้อยรวมถึงกากน้ำตาลสามารถนำไปผลิตเป็นเอทานอล โดยผสมกับน้ำมันเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงรถยนต์

(2) เศษแก้ว

เศษแก้วเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตขวดแก้วสีชาของ APG ซึ่งจัดซื้อโดยการทำสัญญาระยะสั้นอายุประมาณ 1 ปี เพื่อจัดหาเศษแก้วจากบริษัทผู้ค้าและ APG ยังคงมีแผนที่จะออกไปสั่งซื้อเพื่อสั่งซื้อเศษแก้วจากผู้ค้าเศษแก้วจำนวนอย่างน้อย 2-3 ราย ซึ่งการทำสัญญาระยะสั้นเพื่อจัดหาเศษแก้วและการออกไปสั่งซื้อดังกล่าวเป็นไปตามหลักปฏิบัติของตลาดโดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม APG ไม่สามารถรับรองได้ว่าผู้ค้าเศษแก้วจะสามารถจัดหาเศษแก้วให้แก่ APG ได้ในปริมาณที่

เพียงพอและในราคาที่เหมาะสม หากมีกรณีดังกล่าว APG อาจมีต้นทุนในการผลิตขวดแก้วสูงขึ้น เนื่องจาก APG ต้องปรับปรุงกระบวนการผลิตโดยใช้วัตถุดิบอื่นที่มีต้นทุนสูงกว่าเศษแก้วเพิ่มมากขึ้น เช่น เพิ่มปริมาณการใช้ทรายแก้ว และโซดาแอช เป็นต้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัท อย่างมีนัยสำคัญ

(3) **อลูมิเนียมชนิดแผ่น**

อลูมิเนียมชนิดแผ่นเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตกระป๋องอลูมิเนียมซึ่ง ACM จัดซื้อจากบริษัทโรงหลอมและขึ้นรูปอลูมิเนียมขนาดใหญ่ในประเทศที่มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล โดยการทำสัญญาระยะสั้นที่ระบุราคาและจำนวนที่แน่นอน ทั้งนี้ ACM มีแผนที่จะสั่งซื้ออลูมิเนียมชนิดแผ่นจากบริษัทอื่นเพิ่มเติมในอนาคต นอกจากนี้ อลูมิเนียมชนิดแผ่นเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีราคาอ้างอิงกับตลาดซื้อขายล่วงหน้าโลหะในกรุงลอนดอน (London Metal Exchange: LME) ซึ่งมีราคาซื้อขายเป็นไปตามระดับอุปสงค์และอุปทานในตลาด หากมีกรณีดังกล่าว ACM อาจมีต้นทุนในการผลิตกระป๋องอลูมิเนียมสูงขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัท อย่างมีนัยสำคัญ

(4) **ก๊าซธรรมชาติ**

ก๊าซธรรมชาติเป็นหนึ่งในต้นทุนพลังงานหลักในการผลิต โดยกลุ่มบริษัทฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายระยะยาวก๊าซธรรมชาติกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) หรือ “ปตท.” ในฐานะที่กลุ่มบริษัทฯ เป็นผู้ใช้ก๊าซธรรมชาติเพื่อการอุตสาหกรรมในประเทศไทย โดยมีโครงสร้างราคาประกอบไปด้วย (1) ราคาก๊าซซึ่งผันแปรตามราคาน้ำมันเตาในประเทศสิงคโปร์ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ปริมาณการใช้ก๊าซธรรมชาติเฉลี่ยต่อวันและปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่น และ (2) Demand Charge ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายคงที่ที่กำหนดตามปริมาณการใช้ก๊าซธรรมชาติตามที่ได้ตกลงไว้ในสัญญา จึงมีความเสี่ยงที่ราคาก๊าซตามสัญญาดังกล่าวจะปรับตัวสูงขึ้นตามความผันแปรของราคาและอัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิง รวมทั้งปริมาณการใช้ก๊าซธรรมชาติเฉลี่ยต่อวัน และมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตเครื่องดื่มน้ำปรุงกำลังและเครื่องดื่มอื่นๆ ในภาพรวมของกลุ่มบริษัทฯ นอกจากนี้ หากมีการจัดส่งก๊าซไม่เพียงพอต่อปริมาณความต้องการใช้งานตามแผนผลิต อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัท อย่างมีนัยสำคัญ

3.7 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงนโยบาย กฎเกณฑ์ และระเบียบทางการที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของกลุ่มบริษัทฯ

ธุรกิจการผลิต ทำการตลาด และจำหน่ายคาราบาวแดงของ CBD อยู่ภายใต้การกำกับดูแลตามหลักเกณฑ์ทางกฎหมายและระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ ได้แก่ พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 (ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม) รวมทั้งประกาศและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของกระทรวงสาธารณสุข โดยหลักเกณฑ์ทางกฎหมายดังกล่าวกำหนดข้อจำกัดเกี่ยวกับฉลากการโฆษณาและการทำการตลาดเครื่องดื่มบำรุงกำลัง เช่น ข้อจำกัดในการโฆษณาสรรพคุณของสินค้า ข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย ข้อกำหนดให้ผู้ผลิตเครื่องดื่มบำรุงกำลังต้องแสดงคำเตือนบนฉลากถึงปริมาณการบริโภคในแต่ละวัน เป็นต้น นอกจากนี้ธุรกิจการผลิตเครื่องดื่มบำรุงกำลังของ CBD ยังอยู่ภายใต้ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เช่น พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 ซึ่งข้อจำกัดและข้อกำหนดทางกฎหมายเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ CBD นำมาพิจารณาประกอบในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายการผลิต การทำการตลาด และการส่งเสริมการขาย ดังนั้นหากหน่วยงานราชการเปลี่ยนแปลงนโยบาย กฎเกณฑ์ หรือระเบียบที่ใช้ในการกำกับดูแลธุรกิจเครื่องดื่มบำรุงกำลังให้มีความเข้มงวดมากขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อนโยบายและกลยุทธ์ในการทำการตลาดของ CBD และหาก CBD ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงนโยบายและกลยุทธ์ทางการตลาด

ให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎเกณฑ์ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อาจทำให้ CBD ต้องมีการเพิ่มมากขึ้นในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ทำให้กลุ่มบริษัทฯ มีหน้าที่ชำระภาษีที่เกี่ยวข้องในอัตราที่เปลี่ยนไปจากเดิม มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2560 ผลกระทบภายใต้กฎหมายใหม่ดังกล่าวนอกจากต้องประเมินตามอัตราที่กำหนดบนฐานราคาขายปลีกแนะนำ ยังต้องประเมินภาระภาษีตามค่าความหวานต่อลิตร ภาระภาษีในส่วนของค่าความหวานจะปรับขึ้นเป็นขั้นบันไดทุก 2 ปี จนถึงปี 2566 โดยครั้งแรกในเดือนตุลาคม 2562 การคิดคำนวณบนอัตราใหม่ดังกล่าวอาจทำให้กลุ่มบริษัทฯ มีภาระต้องจ่ายภาษีเพิ่มขึ้นและอาจส่งผลกระทบในทางลบต่อดัชนีทุนผลิตภัณฑ์และผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทฯ

3.8 ความเสี่ยงจากการที่ CBD ไม่สามารถขึ้นทะเบียนหรือต่ออายุทะเบียนผลิตภัณฑ์ในประเทศที่ CBD จำหน่าย

ในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทั้งในประเทศและในต่างประเทศ CBD จำเป็นต้องดำเนินการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ต่อหน่วยงานราชการที่กำกับดูแลของประเทศดังกล่าว หาก CBD ไม่สามารถขึ้นทะเบียนหรือต่ออายุทะเบียนผลิตภัณฑ์อาจส่งผลให้ CBD ไม่สามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในประเทศดังกล่าวได้ และอาจส่งผลกระทบในทางลบต่อตำแหน่งการแข่งขันทางธุรกิจ ธุรกิจ ผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงิน และโอกาสทางธุรกิจของกลุ่มบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

3.9 ความเสี่ยงเกี่ยวกับความปลอดภัยในการบริโภคและความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัทฯ

(1) ความเสี่ยงจากการผลิตผลิตภัณฑ์

CBD มีความเสี่ยงในการผลิต การบรรจุหีบห่อ และการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ความเสี่ยงดังกล่าวอาจเกิดมาจาก (1) ผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีคุณภาพ (2) ผลิตภัณฑ์ที่ชำรุดบกพร่อง (3) ผลิตภัณฑ์ที่มีการปนเปื้อน หรือ (4) การติดฉลากและคำเตือนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ไม่เพียงพอหรือไม่ถูกต้อง เป็นผลให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหายและเรียกร้องให้ CBD รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากผลิตภัณฑ์ของ CBD โดยให้ CBD ชดเชยค่าเสียหาย หรืออาจมีการเรียกคืนผลิตภัณฑ์ของ CBD จากตลาด รวมทั้งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องอาจสั่งให้ CBD ระงับหรือหยุดการประกอบกิจการได้ และอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ โอกาสทางธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

(2) ความเสี่ยงจากการบริโภคผลิตภัณฑ์

แม้ว่า CBD จะจัดให้มีข้อความคำเตือนถูกต้องตามที่กำหนดในประกาศของกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 194) พ.ศ. 2543 เรื่อง ฉลาก และประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 182) พ.ศ. 2541 เรื่อง ฉลากโภชนาการ เช่น สำหรับคาราบาวแดง CBD ได้ระบุข้อความ "ห้ามดื่มเกินวันละ 2 ขวด เพราะหัวใจจะสั่น นอนไม่หลับ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรดื่ม ผู้ป่วยปรึกษาแพทย์ก่อน" ไว้บนฉลากแล้วก็ตาม แต่ CBD ก็ยังมีความเสี่ยงที่ผลิตภัณฑ์ของ CBD จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค หากผู้บริโภคไม่ปฏิบัติตามคำเตือนในฉลาก และอาจเกิดการเรียกร้องให้ CBD รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการบริโภคผลิตภัณฑ์ของ CBD โดยให้ CBD ชดเชยค่าดูแลรักษาพยาบาล หรืออาจมีการเรียกคืนผลิตภัณฑ์ของ CBD จากตลาด รวมทั้งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องอาจสั่งให้ CBD ระงับหรือหยุดการประกอบกิจการได้ หากเกิดกรณีดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ หากมีข้อกล่าวหาว่าผลิตภัณฑ์ของ CBD เป็นอันตราย แม้ข้อกล่าวหาดังกล่าวจะไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง อาจส่งผลกระทบต่อความต้องการผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าของ CBD ลดน้อยลง นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์เหล่านี้อาจถูก

เรียกคืนจากตลาด ทั้งนี้การเรียกคืนผลิตภัณฑ์ใดๆ โดยไม่คำนึงถึงความชอบด้วยกฎหมาย อาจส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงของกลุ่มบริษัท รวมทั้งธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัท อย่างมีนัยสำคัญ

3.10 ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่บริหารระดับสูงที่มีความสำคัญ

การประกอบธุรกิจของกลุ่มบริษัท ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่บริหารระดับสูง หากกลุ่มบริษัท ไม่สามารถรักษามูลค่าบุคลากรที่สำคัญดังกล่าว หรือไม่สามารถสรรหาผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมในระดับเดียวกับเจ้าหน้าที่บริหารระดับสูง เพื่อดำรงตำแหน่งแทนบุคลากรที่สำคัญนี้ได้ อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจในทางลบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัท อย่างมีนัยสำคัญ

3.11 ความเสี่ยงทางการเงินจากอัตราแลกเปลี่ยน

ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเป็นหนึ่งในปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน เนื่องจากบริษัท มีการลงทุนโดยการถือหุ้นในบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ และบริษัทย่อยดังกล่าวมีรายรับและรายจ่ายดำเนินงานปกติที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินตราอื่นที่มีใช้สกุลเงินตราหลักในประเทศของตนเอง อีกทั้งการเติบโตอย่างรวดเร็วของขนาดธุรกิจต่างประเทศในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา

สำหรับรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 CBD มีรายได้จากการขายต่างประเทศ 6,392 ล้านบาท โดยในจำนวนนี้มีธุรกรรมที่อยู่ในรูปสกุลเงินไทยบาทและสกุลเงินตราอื่นในอัตราส่วนประมาณร้อยละ 80:20 และมีสกุลเงินตราต่างประเทศที่สำคัญ คือ เหรียญสหรัฐ ในขณะที่ ICUK มีรายได้จากการขายในประเทศอังกฤษและการส่งออกขายไปยังประเทศอื่นนอกทวีปเอเชีย 84 ล้านบาท การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนจึงอาจส่งผลให้รายได้จากการขายต่างประเทศในภาพรวมของกลุ่มบริษัท ได้รับผลกระทบ ดังนั้น กลุ่มบริษัท บริหารความเสี่ยงในจุดนี้ด้วยการเจรจาต่อรองเงื่อนไขการค้าและราคาซื้อขายให้เป็นสกุลเงินตราหลักในประเทศของตนเองและรับชำระค่าสินค้าล่วงหน้าเป็นหลัก รวมถึงมีการประยุกต์ใช้เครื่องมือการเงิน (Derivatives) เป็นรายการหนี้ตามความเหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา โดยไม่แสวงหาผลกำไรแต่มุ่งเน้นให้เกิดเสถียรภาพของการเข้าทำธุรกรรมเกี่ยวข้องกับสกุลเงินตราต่างประเทศให้อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถบริหารจัดการได้

3.12 ความเสี่ยงจากการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท ต้องหยุดชะงัก

กลุ่มบริษัท ใช้โรงงานผลิตและคลังสินค้าในการดำเนินธุรกิจผลิต ทำการตลาด และจำหน่ายเครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มอื่น ๆ ดังนั้น หากเกิดภัยธรรมชาติ เช่น พายุ อัคคีภัย และแผ่นดินไหว หรือเหตุการณ์ร้ายแรงที่กลุ่มบริษัท คาดไม่ถึง เช่น การขัดข้องของระบบไฟฟ้า การขาดแคลนน้ำประปา การโจมตีของผู้ก่อการร้ายและสงคราม อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการผลิตผลิตภัณฑ์และการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจในทางลบต่อธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัท อย่างมีนัยสำคัญ

3.13 ความเสี่ยงจากการถูกผู้ถือหุ้นรายใหญ่ควบคุมเสียงของที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ณ 28 ธันวาคม 2561 กลุ่มนายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ กลุ่มนางสาวณัฐชไม วัฒนอมบุญเจริญ และกลุ่มนายเย็นยง โอภากุล ถือหุ้นอยู่ในบริษัท ประมาณร้อยละ 34.4 ร้อยละ 22.8 และร้อยละ 14.2 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท ตามลำดับ

นอกจากนี้ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ และนางสาวณัฐชไม วัฒนอมบุญเจริญ ยังดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารและกรรมการผู้มีอำนาจลงนามของบริษัท ด้วย จึงทำให้ผู้ถือหุ้นใหญ่ดังกล่าวมีอำนาจในการควบคุมการบริหารจัดการบริษัท รวมถึงสามารถควบคุมเสียงของที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้เกือบทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแต่งตั้งกรรมการ หรือการขอมติในเรื่องอื่นที่ต้องใช้เสียง

ส่วนใหญ่ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น นอกจากนั้น สัดส่วนการถือหุ้นของกลุ่มนายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ หรือของกลุ่มนางสาวณัฐชไม ฤณอมบุญเจริญ ยังสามารถคัดค้านมติที่สำคัญในที่ประชุมผู้ถือหุ้นสำหรับเรื่องที่กฎหมายหรือข้อบังคับบริษัท กำหนดให้ต้องได้รับเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่จากผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง

3.14 ความเสี่ยงจากการที่ผลประกอบการและฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย

ตามที่ปรากฏในงบการเงินรวมสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีหนี้สินที่ก่อให้เกิดภาระดอกเบี้ยจ่ายจำนวน 4,741 ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนหนี้สินที่ก่อให้เกิดภาระดอกเบี้ยจ่ายต่อส่วนของผู้ถือหุ้น 0.6 เท่า เพิ่มขึ้นจาก 0.5 เท่า ณ สิ้นสุดวันเดียวกันปีก่อนหน้า การปรับตัวสูงขึ้นของอัตราดอกเบี้ยในอนาคตอาจส่งผลกระทบต่อกลุ่มบริษัทฯ มีต้นทุนทางการเงินเพิ่มสูงขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อผลประกอบการและฐานะทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ กลุ่มบริษัทฯ ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากความเสี่ยงทางการเงินดังกล่าว จึงดำเนินการออกและเสนอขายหุ้นกู้รวมจำนวน 2,790 ล้านบาท ประกอบไปด้วยส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 2 ปีจำนวน 1,700 ล้านบาท และถึงกำหนดชำระภายใน 3 ปีจำนวน 1,090 ล้านบาท เพื่อปรับโครงสร้างทุนโดยคำนึงถึงการบริหารสภาพคล่อง ความสมดุลของแหล่งที่มาและใช้ไปของแหล่งเงินทุน ตลอดจนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทฯ ในภาพรวมเป็นสำคัญ

4. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

4.1 สินทรัพย์ถาวรที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

ประเภท/ลักษณะทรัพย์สิน	มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)	ภาระผูกพัน
1. ที่ดินและส่วนปรับปรุงที่ดิน	2,919.8	ไม่มีภาระผูกพันใดๆ
2. อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	2,945.8	ไม่มีภาระผูกพันใดๆ
3. เครื่องจักรและอุปกรณ์	4,987.4	ไม่มีภาระผูกพันใดๆ
4. เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และเครื่องใช้สำนักงาน	74.5	ไม่มีภาระผูกพันใดๆ
5. ยานพาหนะ	62.1	ไม่มีภาระผูกพันใดๆ
6. สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างและติดตั้ง	100.7	ไม่มีภาระผูกพันใดๆ
รวม	11,090.3	

4.1.1 ที่ดิน และส่วนปรับปรุงที่ดิน ณ 31 ธันวาคม 2561

เจ้าของกรรมสิทธิ์	: CBD
ที่ตั้ง และขนาดพื้นที่ (ไร่-งาน-วา)	: ที่ดินย่านสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ (จำนวน 6 แปลง) พื้นที่ 5-2-33.5
วัตถุประสงค์การถือครอง	: ที่ตั้งอาคารสำนักงานใหญ่ของกลุ่มบริษัทฯ และใช้แสวงหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 2,154.9
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์	: CBD
ที่ตั้ง และขนาดพื้นที่ (ไร่-งาน-วา)	: ที่ดินย่านบางบ่อ ตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ (จำนวน 84 แปลง) พื้นที่ 23-0-63
วัตถุประสงค์การถือครอง	: ที่ตั้งโรงงานผลิตเครื่องดื่มบำรุงกำลัง และเครื่องดื่มอื่น ๆ
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 116.2
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ
เจ้าของกรรมสิทธิ์	: CBD
ที่ตั้ง และขนาดพื้นที่ (ไร่-งาน-วา)	: ที่ดินย่านชะอำ ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี (จำนวน 1 แปลง) พื้นที่ 0-2-59.4
วัตถุประสงค์การถือครอง	: บ้านรับรอง
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 16.5
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ
เจ้าของกรรมสิทธิ์	: CBD
ที่ตั้ง และขนาดพื้นที่ (ไร่-งาน-วา)	: ที่ดินย่านบางปะกง ตำบลพินพา อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา (จำนวน 3 แปลง) พื้นที่ 50-0-0
วัตถุประสงค์การถือครอง	: ที่ตั้งโรงงานผลิตเครื่องดื่มบำรุงกำลัง และเครื่องดื่มอื่น ๆ
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 211.5
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ
เจ้าของกรรมสิทธิ์	: APG
ที่ตั้ง และขนาดพื้นที่ (ไร่-งาน-วา)	: ที่ดินย่านบางปะกง ตำบลพินพา อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา (จำนวน 15 แปลง) พื้นที่ 119-1-30 (จำนวน 1 แปลง) พื้นที่ 10-1-50
วัตถุประสงค์การถือครอง	: ที่ตั้งโรงงานผลิตขวดแก้วสีชา
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 389.3
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ
เจ้าของกรรมสิทธิ์	: ACM
ที่ตั้ง และขนาดพื้นที่ (ไร่-งาน-วา)	: ที่ดินย่านบางปะกง ตำบลพินพา อำเภอบางปะกง จังหวัด

	จะเชิงเทรา พื้นที่ 31-3-85 ตามสัญญาเช่าระยะยาวกับ APG
วัตถุประสงค์การถือครอง	: ที่ตั้งโรงงานผลิตกระป๋องอลูมิเนียม
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 31.3
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

รวมมูลค่าทางบัญชี ณ 31 ธันวาคม 2561 สำหรับที่ดิน และส่วนปรับปรุงที่ดิน เท่ากับ 2,919.8 ล้านบาท

4.1.2 อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร ณ 31 ธันวาคม 2561

เจ้าของกรรมสิทธิ์	: CBD
ที่ตั้ง	: อาคารสำนักงาน และอาคารพาณิชย์ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ
วัตถุประสงค์การถือครอง	: อาคารสำนักงานใหญ่ของกลุ่มบริษัทฯ และใช้เป็นอาคารในเชิงพาณิชย์
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 66.5
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์	: CBD
ที่ตั้ง	: โรงงาน ตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
วัตถุประสงค์การถือครอง	: โรงงานผลิตเครื่องดื่มน้ำปรุงกำลัง และเครื่องดื่มน้ำอื่น ๆ
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 107.5
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์	: CBD
ที่ตั้ง	: โรงงาน ตำบลพิมพา อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
วัตถุประสงค์การถือครอง	: โรงงานผลิตเครื่องดื่มน้ำปรุงกำลัง และเครื่องดื่มน้ำอื่น ๆ
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 1,639.7
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์	: CBD
ที่ตั้ง	: บ้านพักรับรอง ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
วัตถุประสงค์การถือครอง	: บ้านรับรอง
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 16.8

ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : APG

ที่ตั้ง : อาคารโรงงาน

วัตถุประสงค์การถือครอง : ที่ตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์ผลิตขวดแก้วสีชา

ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ

มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 757.1

ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : ACM

ที่ตั้ง : อาคารโรงงาน

วัตถุประสงค์การถือครอง : ที่ตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์ผลิตกระป๋องอลูมิเนียม

ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ

มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 358.1

ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

รวมมูลค่าทางบัญชี ณ 31 ธันวาคม 2561 สำหรับอาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร เท่ากับ 2,945.8 ล้านบาท

4.1.3 เครื่องจักรและอุปกรณ์ ณ 31 ธันวาคม 2561

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : CBD

สินทรัพย์ : เครื่องจักรและอุปกรณ์

วัตถุประสงค์การถือครอง : การผลิตผลิตภัณฑ์

ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ

มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 2,047.8

ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : DCM

สินทรัพย์ : อุปกรณ์

วัตถุประสงค์การถือครอง : สนับสนุนการดำเนินธุรกิจ

ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ

มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 3.6

ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : APG

สินทรัพย์ : เครื่องจักรและอุปกรณ์

วัตถุประสงค์การถือครอง : การผลิตผลิตภัณฑ์
 ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ
 มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 1,553.4
 ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : ACM
 สินทรัพย์ : เครื่องจักรและอุปกรณ์
 วัตถุประสงค์การถือครอง : การผลิตผลิตภัณฑ์
 ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ
 มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 1,382.5
 ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

รวมมูลค่าทางบัญชี ณ 31 ธันวาคม 2561 สำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์ เท่ากับ 4,987.4 ล้านบาท

4.1.4 เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และเครื่องใช้สำนักงาน ณ 31 ธันวาคม 2561

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : CBD
 สินทรัพย์ : เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และเครื่องใช้สำนักงาน
 วัตถุประสงค์การถือครอง : สนับสนุนการดำเนินธุรกิจ
 ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ
 มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 41.9
 ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : DCM
 สินทรัพย์ : เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และเครื่องใช้สำนักงาน
 วัตถุประสงค์การถือครอง : สนับสนุนการดำเนินธุรกิจ
 ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ
 มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 10.6
 ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : APG
 สินทรัพย์ : เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และเครื่องใช้สำนักงาน
 วัตถุประสงค์การถือครอง : สนับสนุนการดำเนินธุรกิจ
 ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ
 มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 4.2
 ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : ACM
สินทรัพย์ : เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และเครื่องใช้สำนักงาน
วัตถุประสงค์การถือครอง : สนับสนุนการดำเนินธุรกิจ
ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 11.0
ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : ICUK
สินทรัพย์ : เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และเครื่องใช้สำนักงาน
วัตถุประสงค์การถือครอง : สนับสนุนการดำเนินธุรกิจ
ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 6.7
ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

รวมมูลค่าทางบัญชี ณ 31 ธันวาคม 2561 สำหรับเครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และเครื่องใช้สำนักงาน เท่ากับ 74.5 ล้านบาท

4.1.5 ยานพาหนะ ณ 31 ธันวาคม 2561

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : CBD
สินทรัพย์ : รถยนต์
วัตถุประสงค์การถือครอง : รถยนต์สำหรับทีม operation และผู้บริหาร
ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 20.6
ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : CBD
สินทรัพย์ : ยานพาหนะที่ใช้ในโรงงาน
วัตถุประสงค์การถือครอง : ยานพาหนะโรงงาน
ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 4.6
ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : DCM
สินทรัพย์ : รถยนต์
วัตถุประสงค์การถือครอง : รถยนต์สำหรับพนักงานขาย
ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 28.0

ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : APG

สินทรัพย์ : ยานพาหนะที่ใช้ในโรงงาน

วัตถุประสงค์การถือครอง : ยานพาหนะโรงงาน

ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ

มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 5.1

ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : ACM

สินทรัพย์ : ยานพาหนะที่ใช้ในโรงงาน

วัตถุประสงค์การถือครอง : ยานพาหนะโรงงาน

ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ

มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 3.8

ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

รวมมูลค่าทางบัญชี ณ 31 ธันวาคม 2561 สำหรับยานพาหนะ เท่ากับ 62.1 ล้านบาท

4.1.6 สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างและติดตั้ง ณ 31 ธันวาคม 2561

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : CBD

สินทรัพย์ : ส่วนปรับปรุงอาคารสำนักงาน

วัตถุประสงค์การถือครอง : อาคารสำนักงานใหญ่ของกลุ่มบริษัทฯ และใช้เป็นอาคารเชิงพาณิชย์

ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ

มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 6.2

ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : CBD

สินทรัพย์ : ส่วนปรับปรุงอาคารโรงงาน

วัตถุประสงค์การถือครอง : ที่ตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์ผลิตเครื่องดื่มบำรุงกำลัง และเครื่องดื่มอื่นๆ

ลักษณะกรรมสิทธิ์ : เป็นเจ้าของ

มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท) : 2.2

ภาระผูกพัน : ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

เจ้าของกรรมสิทธิ์ : CBD

สินทรัพย์ : เครื่องจักรและอุปกรณ์

วัตถุประสงค์การถือครอง	: ผลิตเครื่องดื่ม คาราบาวแดง
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 55.9
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ
เจ้าของกรรมสิทธิ์	: APG
สินทรัพย์	: ส่วนปรับปรุงอาคารโรงงาน
วัตถุประสงค์การถือครอง	: ที่ตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์ผลิตขวดแก้วสีชา
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 17.3
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ
เจ้าของกรรมสิทธิ์	: APG
สินทรัพย์	: เครื่องจักรและอุปกรณ์
วัตถุประสงค์การถือครอง	: ผลิตขวดแก้วสีชา
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 18.1
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ
เจ้าของกรรมสิทธิ์	: ACM
สินทรัพย์	: ส่วนปรับปรุงอาคารโรงงาน
วัตถุประสงค์การถือครอง	: ที่ตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์ผลิตกระป๋อง
ลักษณะกรรมสิทธิ์	: เป็นเจ้าของ
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)	: 0.9
ภาระผูกพัน	: ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ

รวมมูลค่าทางบัญชี ณ 31 ธันวาคม 2561 สำหรับสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างและติดตั้ง เท่ากับ 100.7 ล้านบาท

รวมสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ เท่ากับ 9,608.9 ล้านบาท

4.2 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์	วัตถุประสงค์การถือครอง
1. เครื่องหมายการค้า	จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจผลิต ทำการตลาด และจำหน่าย เครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีการจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ในประเทศไทยจำนวน 68 เครื่องหมายการค้า นอกจากนี้ ในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศ กลุ่มบริษัทฯ มีนโยบายที่จะจัดให้มีการจดทะเบียนและรักษาไว้ซึ่งเครื่องหมายการค้าในประเทศเหล่านั้นด้วย

สินทรัพย์	วัตถุประสงค์การถือครอง
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์	สิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจทั่วไปของกลุ่มบริษัทฯ เช่น โปรแกรมระบบการทำงานบัญชี โปรแกรมรายงานผู้บริหาร โปรแกรมบัญชีบริหารคลังสินค้า และโปรแกรมการดำเนินงานทั่วไป
3. ค่าสิทธิความรู้และทักษะในการผลิต	ค่าสิทธิตามสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการร่วมทุนระหว่างบริษัทฯ และ SHOWA DENKO Group เพื่อนำองค์ความรู้และทักษะในการผลิตมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตกระป๋องอลูมิเนียมภายใต้การดำเนินงานของบริษัท เอเซียแคน แมนูแฟคเจอริ่ง จำกัด ("ACM")

รายละเอียดเครื่องหมายการค้าภายในประเทศ

ลำดับ	คำขอเลขที่	จำพวก	วันครบกำหนด
1	421820	32	4 มิถุนายน 2563
2	462577	32	14 สิงหาคม 2564
3	462579	18	14 สิงหาคม 2564
4	464815	32	4 กันยายน 2564
5	472503	32	18 พฤศจิกายน 2564
6	472504	32	18 พฤศจิกายน 2564
7	472505	32	18 พฤศจิกายน 2564
8	472506	32	18 พฤศจิกายน 2564
9	472507	32	18 พฤศจิกายน 2564
10	474659	32	11 ธันวาคม 2564
11	474660	32	11 ธันวาคม 2564
12	474661	32	11 ธันวาคม 2564
13	488740	32	30 พฤษภาคม 2565
14	506374	22	15 ธันวาคม 2565
15	506375	27	15 ธันวาคม 2565
16	506376	32	15 ธันวาคม 2565
17	509815	32	29 มกราคม 2566
18	509902	29	30 มกราคม 2566
19	509903	32	30 มกราคม 2566
20	511801	32	23 กุมภาพันธ์ 2566
21	511802	33	23 กุมภาพันธ์ 2566
22	515679	43	8 เมษายน 2566
23	515680	41	8 เมษายน 2566
24	515681	41	8 เมษายน 2566

ลำดับ	คำขอเลขที่	จำพวก	วันครบกำหนด
25	515682	43	8 เมษายน 2566
26	538383	34	3 ธันวาคม 2567
27	542637	32	26 มกราคม 2567
28	543051	32	29 มกราคม 2567
29	543052	32	29 มกราคม 2567
30	548287	32	22 มีนาคม 2567
31	552628	30	13 พฤษภาคม 2567
32	555887	34	14 มิถุนายน 2567
33	967465	32	22 ธันวาคม 2567
34	584839	32	17 มีนาคม 2568
35	587168	32	11 เมษายน 2568
36	587169	25	11 เมษายน 2568
37	642972	32	25 ตุลาคม 2569
38	724128	32	9 มีนาคม 2562
39	732099	32	8 มิถุนายน 2562
40	732100	32	8 มิถุนายน 2562
41	732101	32	8 มิถุนายน 2562
42	732102	32	8 มิถุนายน 2562
43	732103	32	8 มิถุนายน 2562
44	732104	32	8 มิถุนายน 2562
45	732105	32	8 มิถุนายน 2562
46	732106	32	8 มิถุนายน 2562
47	732107	32	8 มิถุนายน 2562
48	732108	32	8 มิถุนายน 2562
49	732109	32	8 มิถุนายน 2562
50	732110	32	8 มิถุนายน 2562
51	732111	32	8 มิถุนายน 2562
52	732112	32	8 มิถุนายน 2562
53	732951	32	16 มิถุนายน 2562
54	732953	32	16 มิถุนายน 2562
55	732954	32	16 มิถุนายน 2562
56	732955	32	16 มิถุนายน 2562
57	748726	32	2 พฤศจิกายน 2562

ลำดับ	คำขอเลขที่	จำพวก	วันครบกำหนด
58	748727	33	2 พฤศจิกายน 2562
59	748728	32	2 พฤศจิกายน 2562
60	748729	33	2 พฤศจิกายน 2562
61	749646	32	10 พฤศจิกายน 2562
62	928472	32	3 มีนาคม 2567
63	928473	32	3 มีนาคม 2567
64	928474	32	3 มีนาคม 2567
65	1040117	30	9 พฤษภาคม 2569
66	1040118	30	9 พฤษภาคม 2569
67	1040119	32	9 พฤษภาคม 2569
68	1040120	32	9 พฤษภาคม 2569

4.3 นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ได้ลงทุนในบริษัทย่อย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

บริษัท	สัดส่วนการลงทุน ทั้งทางตรงและทางอ้อม (ร้อยละ)	ลักษณะการประกอบธุรกิจ
CBD	100	ประกอบธุรกิจผลิต การตลาด ขายและจัดจำหน่ายเครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มอื่นๆ
DCM	100	ประกอบธุรกิจบริหารจัดการช่องทางการจัดจำหน่ายในประเทศ
APG	100	ประกอบธุรกิจผลิตและจัดหาขวดแก้วเพื่อใช้เป็นบรรจุภัณฑ์สำหรับเครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มอื่นๆ
CTHK	100	ประกอบธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ
CHHK	100	ประกอบธุรกิจลงทุน (Holding Company)
ACM	74	ประกอบธุรกิจผลิตกระป๋องอลูมิเนียมเพื่อใช้เป็นบรรจุภัณฑ์สำหรับเครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มอื่นๆ
CVHLUX	84	ประกอบธุรกิจลงทุน (Holding Company)
ICUK	84	ประกอบธุรกิจการตลาด ขายและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มบำรุงกำลัง ภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวในประเทศไทยและประเทศอื่นนอกทวีปเอเชีย

บริษัทฯ มีนโยบายลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมที่สนับสนุนการดำเนินธุรกิจ ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่าก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมเพื่อเพิ่มช่องทางการหารายได้และเพิ่มความสามารถในการทำกำไรของบริษัทฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ จะพิจารณาสัดส่วนการลงทุน กำไรที่คาดว่าจะได้รับ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และสถานะทางการเงินของบริษัทฯ ก่อนการตัดสินใจลงทุนในโครงการต่างๆ โดยการตัดสินใจในการลงทุนจะต้องได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้น (แล้วแต่กรณี) และบริษัทฯ จะแต่งตั้งตัวแทนของบริษัทฯ ที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์เพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในบริษัทนั้นๆ เพื่อกำหนดนโยบายที่สำคัญและกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมดังกล่าว

5. ข้อพิพาททางกฎหมาย

- ไม่มี -

6. ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลสำคัญอื่น

บริษัทที่ออกหลักทรัพย์

ชื่อบริษัท	:	บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (“กลุ่มบริษัท” หรือ “CBG”)
ประกอบธุรกิจ	:	ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) ที่จัดตั้งอยู่ในประเทศและต่างประเทศ โดยดำเนินธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับ (1) การผลิต การตลาด ขาย และจัดจำหน่ายเครื่องดื่มบำรุงกำลังภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวแดงและคาราบาว เครื่องดื่มเกลือแร่ภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาว สปอร์ต และเครื่องดื่มอื่นภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาว ได้แก่ น้ำดื่ม กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงตรีอินวัน และกาแฟปรุงสำเร็จพร้อมดื่ม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึง (2) การรับจ้างจัดจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคในกลุ่มอาหาร ไม่ใช่อาหารและอื่นๆ
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	:	393 อาคาร 393 สีส้ม ชั้นที่ 7-10 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500
เลขทะเบียนบริษัท	:	0107557000268
โฮมเพจบริษัท	:	www.carabaogroup.com
โทรศัพท์	:	02 636 6111
โทรสาร	:	02 636 7951
ชนิดของหุ้น	:	หุ้นสามัญ
ทุนจดทะเบียน	:	1,000,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท ณ สิ้นปี 2561

รายละเอียดบริษัทย่อยที่กลุ่มบริษัทฯ ลงทุนโดยการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ชื่อบริษัท	:	บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด (“CBD”)
ประกอบธุรกิจ	:	ประกอบธุรกิจผลิต การตลาด ขาย และจัดจำหน่ายเครื่องดื่มบำรุงกำลังภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวแดง และคาราบาว รวมถึงเครื่องดื่มเกลือแร่ภายใต้

เครื่องหมายการค้าคาราบาว สปอร์ต และเครื่องหมายอื่นที่กลุ่มบริษัทฯ จะดำเนินการผลิตเพื่อจัดจำหน่ายในอนาคต

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : 393 อาคาร 393 สีส้ม ชั้นที่ 7-10 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500

เลขทะเบียนบริษัท : 0105544081165

ชนิดของหุ้น : หุ้นสามัญ

ทุนจดทะเบียน : 300,000,000 บาท ณ สิ้นปี 2561

จำนวนหุ้น : 3,000,000 หุ้น

จำนวนหุ้นที่ถือโดย CBG : 2,999,990 หุ้น

สัดส่วนการถือหุ้น : ร้อยละ 99.99

2. ชื่อบริษัท : บริษัท ตะวันแดง ดีซีเอ็ม จำกัด ("DCM")

ประกอบธุรกิจ : ประกอบธุรกิจบริหารจัดการช่องทางการจัดจำหน่ายในประเทศสำหรับผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มบริษัทฯ ดำเนินการผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเอง (Branded products by our own manufacture) ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มบริษัทฯ ว่าจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาว (Branded products by 3rd party manufacture) และผลิตภัณฑ์รับจ้างจัดจำหน่ายให้แก่บุคคลภายนอก (3rd party products for distribution) โดยช่องทางการจัดจำหน่ายที่สำคัญประกอบไปด้วยร้านค้าดั้งเดิมทั้งในส่วนของกระจายผ่านตัวแทน (Multi-tiered agent) และการกระจายผ่านศูนย์กระจายสินค้าและหน่วยรถเงินสดของตนเอง (Cash van) ตลอดจนร้านค้าสมัยใหม่ (Modern trade)

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : 393 อาคาร 393 สีส้ม ชั้นที่ 7-10 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500

เลขทะเบียนบริษัท : 0105555092457

ชนิดของหุ้น : หุ้นสามัญ

ทุนจดทะเบียน : 100,000,000 บาท ณ สิ้นปี 2561

จำนวนหุ้น : 1,000,000 หุ้น

จำนวนหุ้นที่ถือโดย CBG : 999,980 หุ้น

สัดส่วนการถือหุ้น : ร้อยละ 99.99

3. ชื่อบริษัท : บริษัท เอเชียแปซิฟิกกลาส จำกัด ("APG")

ประกอบธุรกิจ : ประกอบธุรกิจผลิตและจัดหาขวดแก้วเพื่อใช้เป็นบรรจุภัณฑ์สำหรับเครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มอื่นๆ

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : 393 อาคาร 393 สีส้ม ชั้นที่ 7-10 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500

เลขทะเบียนบริษัท : 0105548125787
ชนิดของหุ้น : หุ้นสามัญ
ทุนจดทะเบียน : 1,300,000,000 บาท ณ สิ้นปี 2561
จำนวนหุ้น : 13,000,000 หุ้น
จำนวนหุ้นที่ถือโดย CBG : 12,999,980 หุ้น
สัดส่วนการถือหุ้น : ร้อยละ 99.99

4. ชื่อบริษัท : บริษัท เอเชีย แคน แมนูแฟคเจอริ่ง จำกัด (“ACM”)
ประกอบธุรกิจ : ประกอบธุรกิจผลิตกระป๋องอลูมิเนียมเพื่อใช้เป็นบรรจุภัณฑ์สำหรับเครื่องดื่มบำรุงกำลัง และเครื่องดื่มอื่นๆ
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : 393 อาคาร 393 สีส้ม ชั้นที่ 7-10 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500
เลขทะเบียนบริษัท : 0105560097232
ชนิดของหุ้น : หุ้นสามัญ
ทุนจดทะเบียน : 700,000,000 บาท ณ สิ้นปี 2561
จำนวนหุ้น : 7,000,000 หุ้น
จำนวนหุ้นที่ถือโดย CBG : 5,180,000 หุ้น
สัดส่วนการถือหุ้น : ร้อยละ 74.00
ข้อมูลอื่นที่สำคัญ : เปลี่ยนชื่อจากบริษัท เอเชียแปซิฟิกแคน จำกัด ในเดือนธันวาคม 2560

5. ชื่อบริษัท : INTERCARABAO LIMITED (“ICUK”)
ประกอบธุรกิจ : ประกอบธุรกิจการตลาด ขายและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มบำรุงกำลัง ภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวในประเทศอังกฤษ และประเทศอื่นนอกทวีปเอเชีย
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : Aquis House, Level 1, 49-51 Blagrove Street, Reading, Berkshire, RG1 1PL, United Kingdom
เลขทะเบียนบริษัท : 09557445
ชนิดของหุ้น : หุ้นสามัญ
ทุนจดทะเบียน : 54,600,000 ปอนด์ ณ สิ้นปี 2561
สัดส่วนการถือหุ้น : CVHLUX ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100.00
ข้อมูลอื่นที่สำคัญ : เพิ่มทุนจดทะเบียนมาอยู่ที่ 74,600,000 ปอนด์ในเดือนมกราคม 2562 ตามที่ได้รับมติอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการของกลุ่มบริษัทฯ ครั้งที่ 5/2561 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2561

6. ชื่อบริษัท : Carabao Holdings (Hong Kong) Limited (“CHHK”)

ประกอบธุรกิจ : ประกอบธุรกิจโดยการลงทุนถือหุ้นในบริษัทอื่นต่างประเทศ (Overseas Holding Company)

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : LEVEL 54, HOPEWELL CENTRE, 183 QUEEN'S ROAD EAST, HONG KONG

เลขทะเบียนบริษัท : 2423613

ชนิดของหุ้น : หุ้นสามัญ

ทุนจดทะเบียน : 60,486,643 เหรียญสหรัฐ ณ สิ้นปี 2561

สัดส่วนการถือหุ้น : ร้อยละ 100.00

ข้อมูลอื่นที่สำคัญ : เพิ่มทุนจดทะเบียนมาอยู่ที่ 78,374,443 เหรียญสหรัฐในเดือนมกราคม 2562 ตามที่ได้รับมติอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการของกลุ่มบริษัท ครั้งที่ 5/2561 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2561

7. ชื่อบริษัท : CARABAO VENTURE HOLDINGS (LUXEMBOURG) LIMITED S.À R.L. ("CVHLUX")

ประกอบธุรกิจ : ประกอบธุรกิจโดยการลงทุนถือหุ้นในบริษัทอื่นต่างประเทศ (Overseas Holding Company) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่าง CHHK, InterCarabao Private Limited ("ICSG") พันธมิตรทางธุรกิจสัญชาติสิงคโปร์ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ และ Northend Investment Limited ("NIHK") ซึ่งเป็นบริษัทประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) โดยมีผู้ได้รับประโยชน์ทอดสุดท้าย (Beneficial Owner) คือ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 84.31 ร้อยละ 6.05 และร้อยละ 9.64 ของทุนจดทะเบียนที่ออกและชำระแล้ว ตามลำดับ ณ สิ้นปี 2561

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : 68-70 Boulevard de la Petrusse, L-2320 Luxembourg, Grand Duchy of Luxembourg

เลขทะเบียนบริษัท : B20952

ชนิดของหุ้น : หุ้นสามัญ

ทุนจดทะเบียน : 62,308,565 ยูโร ณ สิ้นปี 2561

สัดส่วนการถือหุ้น : CHHK ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 84.31

ข้อมูลอื่นที่สำคัญ : CHHK มีสัดส่วนการถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 51.0 มาอยู่ที่ร้อยละ 84.3 ผ่านการเข้าทำรายการปรับโครงสร้างเงินทุนของบริษัทย่อยต่างประเทศในเดือนมกราคม 2561

8. ชื่อบริษัท : CARABAO TRADING (HONG KONG) LIMITED ("CTHK")

ประกอบธุรกิจ : ประกอบธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : LEVEL 54, HOPEWELL CENTRE, 183 QUEEN'S ROAD EAST, HONG KONG

เลขทะเบียนบริษัท : 2448031

ชนิดของหุ้น : หุ้นสามัญ
ทุนจดทะเบียน : 50,000 เหรียญสหรัฐ
สัดส่วนการถือหุ้น : ร้อยละ 100.00

ข้อมูลอ้างอิง

นายทะเบียนหุ้นของกลุ่มบริษัท

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
เลขที่ 62 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชั้น 4, 6, 7 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ 02 009 9999

ผู้ตรวจสอบบัญชี

บริษัท สำนักงานอวยาย จำกัด
193/136-137 อาคารเลอรัชดา ชั้น 33 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ 02 264 9090

ที่ปรึกษากฎหมาย

บริษัท เบเคอร์ แอนด์ แม็คเค็นซี จำกัด
990 อาคารอับดุลราฮิม ชั้นที่ 5 และชั้น 21-25 ถนนพระราม 4 แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500
โทรศัพท์ 02 636 2000

นายทะเบียนหุ้นกู้และผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ของกลุ่มบริษัท

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
สำนักงานใหญ่ เลขที่ 333 ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500
โทรศัพท์ 02 230 1478 (นายทะเบียนหุ้นกู้)
โทรศัพท์ 02 230 1894 (ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้)

นักลงทุนสัมพันธ์

นางสาวเมนิสา อร่ามรุ่งโรจน์
393 อาคาร 393 สีลม ชั้นที่ 7-10 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500
โทรศัพท์ 02 636 6111 ต่อ 882
E-mail: IR@carabagroup.com

7. ข้อมูลหลักทรัพย์ และผู้ถือหุ้น**7.1 หลักทรัพย์ของบริษัท**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีทุนจดทะเบียน 1,000 ล้านบาท เป็นทุนเรียกชำระแล้วจำนวน 1,000 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 1,000 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท ทั้งนี้หุ้นสามัญทั้งจำนวนของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

7.2 ผู้ถือหุ้น

7.2.1 รายชื่อและสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 ราย ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2561 มีดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้น (หุ้น)	ร้อยละ (%)
1	บริษัท เสถียรธรรมโฮลดิ้ง จำกัด	250,064,500	25.01%
2	น.ส. ณัฐชนัน วัฒนอมบุญเจริญ	210,000,000	21.00%
3	นายยืนยง โอภากุล	70,480,000	7.05%
4	นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	48,474,100	4.85%
5	นายประชา ดำรงค์สุทธิพงศ์	40,504,000	4.05%
6	นางลินจง โอภากุล	26,145,800	2.61%
7	UBS AG SINGAPORE BRANCH	25,161,400	2.52%
8	นางจารุณี ชินวงศ์วรกุล	21,521,200	2.15%
9	NORTHEND INVESTMENT LIMITED	20,000,000	2.00%
10	นางวงดาว วัฒนอมบุญเจริญ	18,152,700	1.82%

7.2.2 รายละเอียดของกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่ระบุข้างต้น ที่มีลักษณะเป็น Holding Company หรือโดยพฤตินัยมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายการจัดการหรือการดำเนินงานของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ มีดังต่อไปนี้

7.2.2.1 โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัท เสถียรธรรมโฮลดิ้ง จำกัด สรุปได้ดังนี้ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ ถือหุ้นร้อยละ 55 นางดารารัตน์ เศรษฐสิทธิ์ ถือหุ้นร้อยละ 15 นายวิธรรม เศรษฐสิทธิ์ ถือหุ้นร้อยละ 10 นายร่มธรรม เศรษฐสิทธิ์ ถือหุ้นร้อยละ 10 และนางสาวเพ็ญธรรม เศรษฐสิทธิ์ ถือหุ้นร้อยละ 10 ของทุนชำระแล้วทั้งหมดของบริษัท เสถียรธรรมโฮลดิ้ง จำกัด

7.2.2.2 Northend Investment Ltd. มีผู้ถือหุ้นคือ Autumn Gold Capital Ltd. (ก่อตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายของ British Virgin Islands) ทั้งนี้ Autumn Gold Capital Ltd. มีผู้ถือหุ้นคือ Allshores Corporation Pte. Ltd. (ก่อตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายของสิงคโปร์) ซึ่งประกอบธุรกิจให้บริการรับดำเนินการและประสานงาน เพื่อให้มีการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ภายใต้กฎหมายของประเทศต่างๆ โดยมีนายเสถียร เศรษฐสิทธิ์เป็นผู้รับผลประโยชน์

หมายเหตุ * UBS AG SINGAPORE BRANCH เป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของ Northend Investment Ltd.

7.2.3 สรุปการเปลี่ยนแปลงการถือครองหุ้นของกรรมการ และผู้บริหาร ปี 2561

กรรมการ/ผู้บริหาร	ความสัมพันธ์	จำนวนหุ้น (ต้นปี)	เพิ่ม / (ลด) ระหว่างปี	จำนวนหุ้น (ปลายปี)
1. กลุ่มนายเสถียร เศรษฐสิทธิ์				
1.1 นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์		48,154,100	320,000	48,474,100
1.2 บจก.เสถียรธรรมโฮลดิ้ง		250,064,500	-	250,064,500
1.3 NORTHEND INVESTMENT LIMITED		45,161,400	-	45,161,400 ¹
2. นางสาวณัฐชไม ถนอมบุรณ์เจริญ				
2.1 นางสาวณัฐชไม ถนอมบุรณ์เจริญ		210,000,000	-	210,000,000
2.2 นางวงดาว ถนอมบุรณ์เจริญ	น้องสาวนางสาวณัฐชไม	18,152,700	-	18,152,700
3. นายยีนยง โอภากุล				
3.1 นายยีนยง โอภากุล		70,480,000	-	70,480,000
3.2 นางลินจง โอภากุล	ภรรยานายยีนยง	26,145,800	-	26,145,800

หมายเหตุ ¹ UBS AG SINGAPORE BRANCH เป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของ Northend Investment Ltd. ปัจจุบันอยู่ใน
การดูแลของ UBS AG SINGAPORE BRANCH จำนวน 25,161,400 หุ้น

7.3 บริษัทย่อย

ปัจจุบัน โครงสร้างผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยของบริษัทฯ สามารถสรุปได้ดังนี้

7.3.1 บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด (CBD)

รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่	จำนวนหุ้น (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
1. บริษัทฯ	2,999,990	99.9
2. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	5	0.0
3. นายวีรธรรม เศรษฐสิทธิ์	5	0.0
รวม	3,000,000	100.0

7.3.2 บริษัท ตะวันแดงดีซีเอ็ม จำกัด (DCM)

รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่	จำนวนหุ้น (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
1. บริษัทฯ	999,980	99.9
2. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	10	0.0
3. นางสาวณัฐชไม ถนอมบุรณ์เจริญ	10	0.0
รวม	1,000,000	100.0

7.3.3 บริษัท เอเชียแปซิฟิกกกลาส จำกัด (APG)

รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่	จำนวนหุ้น (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
1. บริษัทฯ	12,999,980	99.9
2. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	10	0.0
3. นางสาวณัฐชไม ถนอมบุรณเจริญ	10	0.0
รวม	13,000,000	100.0

7.3.4 CARABAO HOLDINGS (HONG KONG) LIMITED ("CHHK")

รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่	จำนวนหุ้น (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
1. บริษัทฯ	60,486,643	100.0
รวม	60,486,643	100.0

7.3.5 CARABAO VENTURE HOLDINGS (LUXEMBOURG) LIMITED S.À R.L. ("CVHLUX")

รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่	จำนวนหุ้น (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
1. บริษัทฯ	52,526,120	84.3
2. Northend Investment Limited	5,981,622	9.6
3. INTERCARABAO PRIVATE LIMITED	3,800,823	6.1
รวม	62,308,565	100.0

7.3.6 INTERCARABAO LIMITED ("ICUK")

รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่	จำนวนหุ้น (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
1. CVHLUX	54,600,000	100.0
รวม	54,600,000	100.0

7.3.7 CARABAO TRADING (HONG KONG) LIMITED ("CTHK")

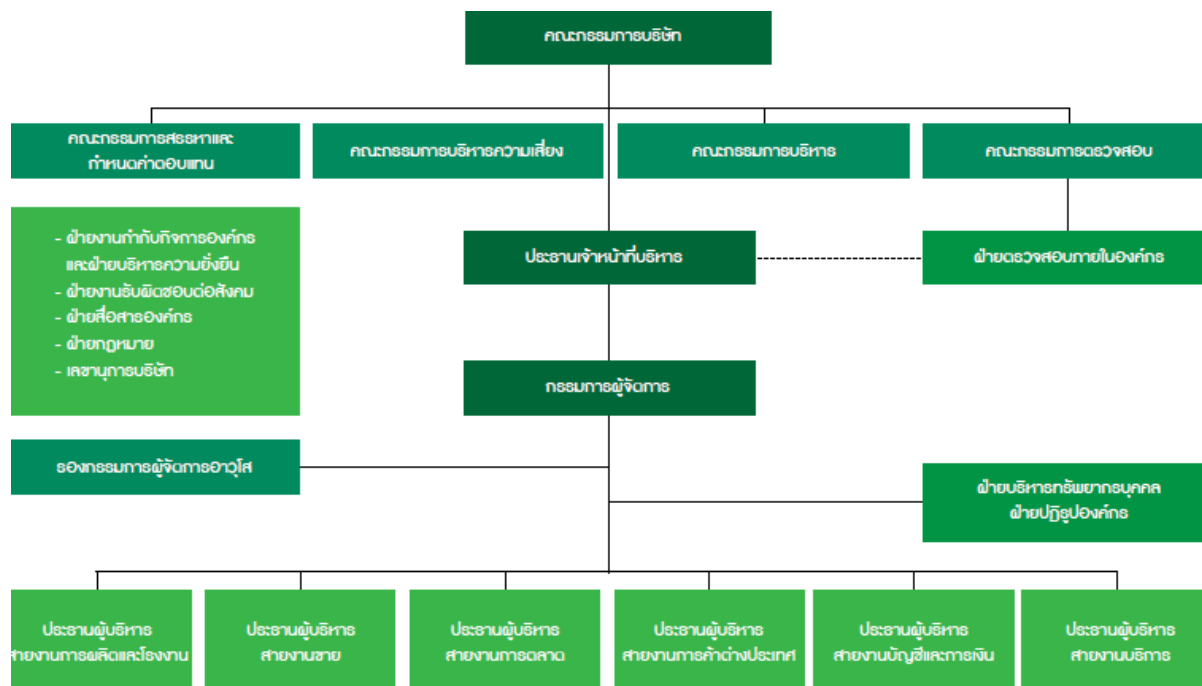
รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่	จำนวนหุ้น (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
1. บริษัทฯ	50,000	100.0
รวม	50,000	100.0

7.3.8 บริษัท เอเชีย แคน แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด ("ACM")

รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่	จำนวนหุ้น (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
1. บริษัทฯ	5,180,000	74.0
2. SHOWA DENKO Group	1,820,000	26.0
รวม	7,000,000	100.0

- ໄມ້ -

8.1.1 โครงสร้างองค์กร

คณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วยกรรมการรวมทั้งสิ้น 9 ท่าน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	ประธานคณะกรรมการ / ประธานคณะกรรมการบริหาร / ประธานคณะกรรมการ สรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
2. นางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ / รองประธานคณะกรรมการบริหาร /รองประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง / กรรมการสรรหาและกำหนด ค่าตอบแทน
3. นายยืนยง โอภากุล	กรรมการ
4. นายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร	กรรมการ / กรรมการบริหาร / กรรมการบริหารความเสี่ยง
5. นายร่วมธรรม เศรษฐสิทธิ์	กรรมการ / กรรมการบริหาร
6. นางสาวนีย์ กมลบุตร	กรรมการ / ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ / ประธานคณะกรรมการบริหารความ เสี่ยง /รองประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการอิสระ

รายชื่อ	ตำแหน่ง
7. นายคณิต แพทย์สमान	กรรมการ/ กรรมการตรวจสอบ / กรรมการบริหารความเสี่ยง / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการอิสระ
8. นายสัณชัย จุลมนต์	กรรมการ/ กรรมการตรวจสอบ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการอิสระ
9. พลเอกศิริพงษ์ วงศ์ขันตี	กรรมการ / กรรมการอิสระ

หมายเหตุ: นางสาวเรวดี รัศมีแสงเพชร ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริษัท

(1) กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทฯ

กรรมการซึ่งลงนามผูกพันบริษัทฯ คือ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ หรือ นายยืนยง โอภากุล หรือ นางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ หรือ นายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร กรรมการสองในสี่คนนี้ลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัทฯ จึงจะมีผลผูกพันบริษัทฯ เว้นแต่การรับรองความถูกต้องของเอกสารและ/หรือสำเนาเอกสารให้กรรมการหนึ่งคนจากสี่คนข้างต้นลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัทฯ

(2) การประชุมคณะกรรมการบริษัท

รายชื่อ	กรรมการบริษัท	กรรมการตรวจสอบ	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	กรรมการบริหารความเสี่ยง
1. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	✓		✓	
2. นางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ	✓		✓	✓
3. นายยืนยง โอภากุล	✓			
4. นายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร	✓			✓
5. นายร่มธรรม เศรษฐสิทธิ์	✓			
6. นางสาวนีย์ กมลบุตร	✓	✓	✓	✓
7. นายคณิต แพทย์สमान	✓	✓	✓	✓
8. นายสัณชัย จุลมนต์	✓	✓	✓	
9. พลเอกศิริพงษ์ วงศ์ขันตี	✓			
10. นายพงศานติ คล่องวัฒนกิจ (CFO)				✓
11. นายอนุพงศ์ พงศ์สุวรรณ				✓
12. นางสาวเทียนธรรม เศรษฐสิทธิ์				✓

ชื่อกรรมการ		กรรมการบริษัท (8 ครั้ง/5 ครั้ง)		กรรมการตรวจสอบ (7 ครั้ง/5 ครั้ง)		กรรมการสรรหาและ กำหนด ค่าตอบแทน (2 ครั้ง/3 ครั้ง)		กรรมการบริหารความเสี่ยง (4 ครั้ง/4 ครั้ง)		ประชุม ผู้ถือหุ้น (1 ครั้ง/1 ครั้ง)	
		2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561
1.	นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	8/8	4/5			2/2	2/3			1/1	1/1
2.	นางสาวณัฐชไม วัฒนอมบุญเจริญ	8/8	5/5			2/2	3/3	4/4	4/4	1/1	1/1
3.	นายยืนยง โอภาากุล	8/8	4/5							1/1	1/1
4.	นายกมลดิษฐ สมุทรโคจร	7/8	4/5					4/4	3/4	-	1/1
5.	นายร่มธรรม เศรษฐสิทธิ์	7/8	4/5					-	1/3	1/1	1/1
6.	นางเสาวนีย์ กมลบุตร	7/8	5/5	7/7	5/5	2/2	3/3	4/4	4/4	1/1	1/1
7.	นายคณิต แพทย์สมาน	8/8	5/5	7/7	5/5	2/2	3/3	4/4	4/4	1/1	1/1
8.	นายสัณชัย จุลมนต์	8/8	4/5	7/7	4/5	2/2	3/3			1/1	1/1
9.	พลเอกศิริพงษ์ วงศ์ขันตี	6/8	5/5							1/1	1/1
10.	นายไพฑูรย์ คุจาวิวัฒน์ ¹							4/4	-	-	-
11.	นายพงศานติ คล่องวัฒนกิจ							4/4	4/4	1/1	1/1
12.	นายอนุพงศ์ ศรีสวรรณ							4/4	4/4	1/1	1/1
13.	นายอาณัติ จุลินทร ²								1/1		
14.	นางสาวเทียนธรรม เศรษฐสิทธิ์ ³								0/1		

หมายเหตุ: ¹ นายไพฑูรย์ คุจาวิวัฒน์ ลาออกจากการเป็นกรรมการบริหาร กรรมการบริหารความเสี่ยง มีผลวันที่ 1 มกราคม 2561

² นายอาณัติ จุลินทร ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหาร และกรรมการบริหารความเสี่ยง ตามมติที่ประชุมกรรมการบริษัท ครั้งที่ 4/2561 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2561

³ นางสาวเทียนธรรม เศรษฐสิทธิ์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหาร และกรรมการบริหารความเสี่ยง ตามมติที่ประชุมกรรมการบริษัท ครั้งที่ 4/2561 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2561

8.1.3 อนุกรรมการ

บริษัทฯ มีอนุกรรมการ 3 ชุด ได้แก่ กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีรายละเอียดดังนี้

กรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ได้แก่

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
1. นางเสาวนีย์ กมลบุตร	ประธานกรรมการตรวจสอบ
2. นายสัณชัย จุลมนต์	กรรมการตรวจสอบ
3. นายคณิต แพทย์สมาน	กรรมการตรวจสอบ

กรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ได้แก่

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
1. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	ประธานกรรมการสรรหาฯ
2. นางสาวนีย์ กมลบุตร	รองประธานกรรมการสรรหาฯ
3. นางสาวณัฐชไม ถนอมบุญเจริญ	กรรมการสรรหาฯ
4. นายคณิต แพทย์สมาน	กรรมการสรรหาฯ
5. นายสฤษดิ์ จุลมนต์	กรรมการสรรหาฯ

กรรมการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วยกรรมการ 7 ท่าน ดังต่อไปนี้

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
1. นางสาวนีย์ กมลบุตร	ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง
2. นางสาวณัฐชไม ถนอมบุญเจริญ	รองประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง
3. นายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร	กรรมการบริหารความเสี่ยง
4. นายคณิต แพทย์สมาน	กรรมการบริหารความเสี่ยง
5. นายพงศานต์ คล่องวัฒนกิจ	กรรมการบริหารความเสี่ยง
6. นายอนุพงศ์ พงศ์สุวรรณ	กรรมการบริหารความเสี่ยง
7. นายร่มธรรม เศรษฐสิทธิ์ (ลาออก)	กรรมการบริหารความเสี่ยง
8. นายอาณัติ จุลินทร (แต่งตั้งใหม่ – ลาออกภายในปี 2561)	กรรมการบริหารความเสี่ยง
9. นางสาวเทียนธรรม เศรษฐสิทธิ์ (แต่งตั้งใหม่)	กรรมการบริหารความเสี่ยง

8.1.4 ผู้บริหาร

โครงสร้างองค์กรของบริษัทฯ โดยประกอบด้วยผู้บริหาร 6 ท่านดังต่อไปนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2. นางสาวณัฐชไม ถนอมบุญเจริญ	กรรมการผู้จัดการ
3. นายยืนยง โอภากุล	รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส
4. นายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร	รองกรรมการผู้จัดการ สายงานผลิต และโรงงาน
5. นายพงศานต์ คล่องวัฒนกิจ	ประธานผู้บริหารฝ่ายการเงิน (CFO)
6. นายร่มธรรม เศรษฐสิทธิ์	รองกรรมการผู้จัดการ สายงานการค้าต่างประเทศ

8.1.5 เลขานุการบริษัท

ที่ประชุมกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/2558 เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2558 มีมติแต่งตั้งนายวรวัชชัย เจนศิริวิชัยให้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการบริษัท เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 89/15 แห่งพ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ โดยนายวรวัชชัย เจนศิริวิชัย มีคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการบริษัท มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

(1) จัดทำและเก็บรักษาเอกสารดังต่อไปนี้

(ก) ทะเบียนกรรมการ

(ข) หนังสือนัดประชุมกรรมการ รายงานการประชุมกรรมการ และรายงานประจำปีของบริษัทฯ รวมตลอดจนจัดทำข้อมูลและเอกสารประกอบการประชุม

(ค) หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น รวมตลอดจนจัดทำข้อมูลและเอกสารประกอบการประชุม

(2) เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้ส่วนเสียที่รายงานโดยกรรมการและผู้บริหาร

(3) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่กรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด

(4) จัดส่งสำเนารายงานการมีส่วนได้เสียตามมาตรา 89/14 ซึ่งจัดทำโดยกรรมการ และผู้บริหารของบริษัทฯ ให้กับประธานกรรมการ และประธานกรรมการตรวจสอบทราบภายใน 7 วันทำการนับแต่วันที่บริษัทฯ ได้รับรายงานนั้น

ทั้งนี้ เลขานุการบริษัท ต้องปฏิบัติหน้าที่ข้างต้นด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับของบริษัทฯ มติของกรรมการบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

8.1.6 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

(1) ค่าตอบแทนกรรมการ

(ก) ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทฯ ประกอบด้วย ค่าตอบแทนรายเดือน ค่าเบี้ยประชุม และโบนัส

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561 มีมติกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ ซึ่งเป็นค่าตอบแทนเฉพาะกรรมการที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร เป็นวงเงินรวมไม่เกินปีละ 5 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

	ค่าตอบแทนรายเดือน	เบี้ยประชุม
ประธานกรรมการ หรือประธานกรรมการชุดย่อย	45,000 บาท/คน/เดือน	20,000 บาท/คน/ครั้ง
กรรมการ	30,000 บาท/คน/เดือน	20,000 บาท/คน/ครั้ง

ทั้งนี้ในการพิจารณาจ่ายโบนัสให้กับกรรมการที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารนั้น ให้เป็นไปตามดุลยพินิจของประธานกรรมการบริษัท โดยไม่เกินวงเงินที่ผู้ถือหุ้นอนุมัติ

บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนกรรมการ ปี 2561 สรุปได้ดังนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทน กรรมการ ปี 2561	โบนัสกรรมการ
1. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	กรรมการ / ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	- ไม่มี -	- ไม่มี -
2. นางสาวณัฐชไม วัฒนอมบุรณ์เจริญ	กรรมการ / กรรมการผู้จัดการ	- ไม่มี -	- ไม่มี -
3. นายยืนยง โอภากุล	กรรมการ / รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส	- ไม่มี -	- ไม่มี -
4. นายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร	กรรมการ / รองกรรมการผู้จัดการ	- ไม่มี -	- ไม่มี -
5. นายร่มธรรม เศรษฐสิทธิ์	กรรมการ / รองกรรมการผู้จัดการ	- ไม่มี -	- ไม่มี -
6. นางสาวนีย์ กมลบุตร	กรรมการ / ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ / ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง / รองประธานกรรมการสรรหาและกำหนด ค่าตอบแทน / กรรมการอิสระ	900,000	350,000
7. นายคณิต แพทย์สमान	กรรมการ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการบริหารความเสี่ยง / กรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการอิสระ	720,000	150,000
8. นายสัญญา จุลมนต์	กรรมการ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการอิสระ	600,000	150,000
9. พลเอกศิริพงษ์ วงศ์ขันธ์	กรรมการ / กรรมการอิสระ	480,000	100,000
รวม		2,700,000	750,000

(ข) ค่าตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงิน

- ไม่มี -

(2) ค่าตอบแทนผู้บริหาร

(ก) ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

ประเภทค่าตอบแทน	สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560		สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	
	จำนวนผู้บริหาร	มูลค่า (บาท)	จำนวนผู้บริหาร	มูลค่า (บาท)
เงินเดือนและโบนัส	6	135,700,112	7	116,477,000
เงินสนับสนุนกองทุน สำรองเลี้ยงชีพ และ กองทุนประกันสังคม	6	3,952,803	7	3,611,610
รวม		139,652,915		120,088,610

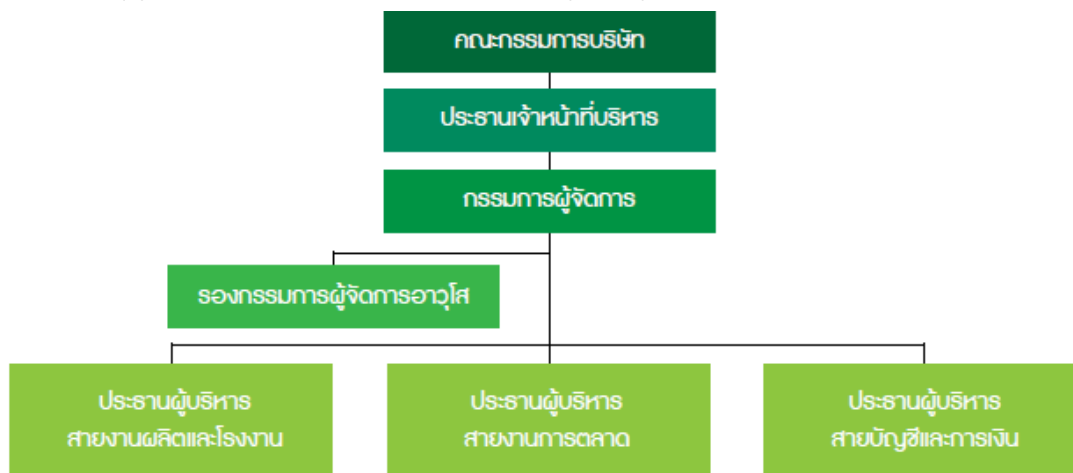
(ข) ค่าตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงิน

- ไม่มี -

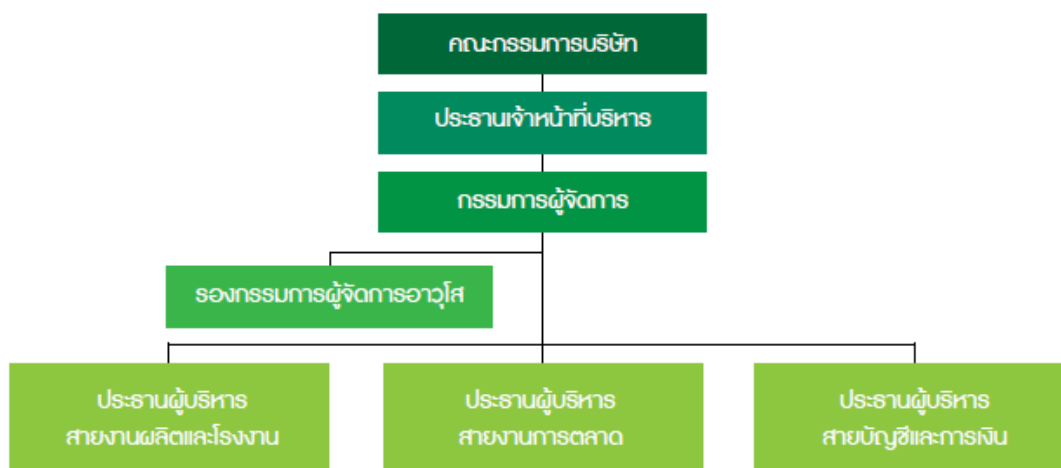
8.2 โครงสร้างการจัดการของบริษัทย่อย

8.2.1 โครงสร้างองค์กรของบริษัทย่อย

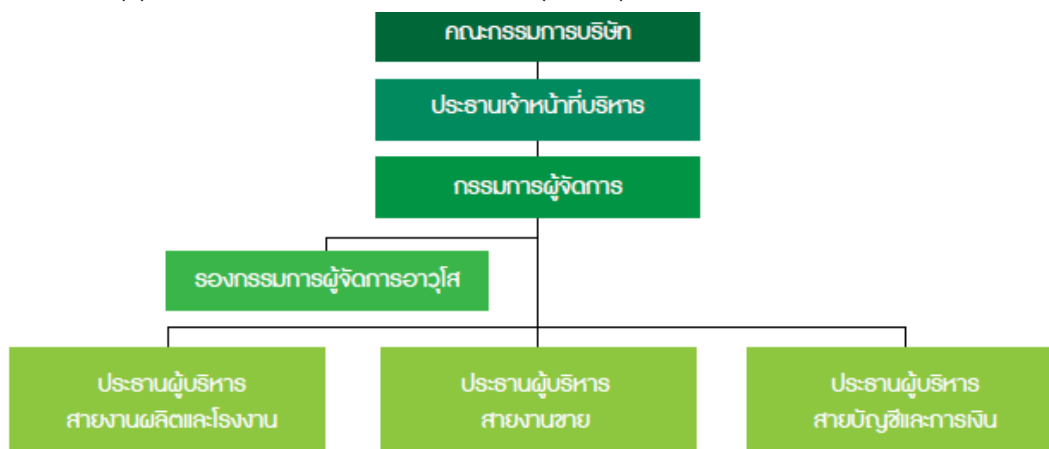
(1) บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด ("CBD")

(2) บริษัท เอเชียแปซิฟิกกลาส จำกัด ("APG")

(3) บริษัท ตะวันแดงดีซีเอ็ม จำกัด ("DCM")

8.2.2 กรรมการของบริษัทย่อย

(1) กรรมการบริษัทของ CBD APG และ DCM

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กรรมการของบริษัทย่อยทั้ง 3 บริษัทซึ่งได้แก่ CBD APG และ DCM ประกอบด้วยกรรมการ 6 ท่าน ดังต่อไปนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	ประธานกรรมการ
2. นางสาวณัฐชไม ถนอมบุญเจริญ	รองประธานกรรมการ
3. นายยืนยง โอภากุล	กรรมการ
4. นางวงดาว ถนอมบุญเจริญ	กรรมการ
5. นายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร	กรรมการ
6. นายพงศานติ คล่องวัฒนกิจ	กรรมการ

(2) กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทย่อย

กรรมการซึ่งลงนามผูกพันบริษัทย่อยทั้ง 3 บริษัท ซึ่งได้แก่ CBD APG และ DCM คือ กรรมการสองท่านลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัทย่อยดังกล่าว เว้นแต่การรับรองความถูกต้องของเอกสารและ/หรือสำเนาเอกสาร ให้กรรมการหนึ่งท่านจากหกท่านลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัท

8.2.3 ผู้บริหารของบริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผู้บริหารของบริษัทย่อยทั้ง 4 บริษัทซึ่งได้แก่ CBD APG DCM และ ACM ประกอบด้วยผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง	ดำรงตำแหน่งในบริษัท			
		CBD	APG	DCM	ACM
1. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	✓	✓	✓	-
2. นางสาวณัฐชไม ถนอมบุญเจริญ	กรรมการผู้จัดการ	✓	✓	✓	✓
3. นายยืนยง โอภากุล	รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส	✓	-	-	-
4. นายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร	รองกรรมการผู้จัดการสายงานผลิตและโรงงาน	✓	✓	-	✓
5. นายพงศานติ คล่องวัฒนกิจ	ประธานผู้บริหารฝ่ายการเงิน	✓	✓	✓	✓

8.3 บุคลากรของกลุ่มบริษัทฯ

8.3.1 จำนวนบุคลากรและค่าตอบแทน

สำหรับปีบัญชี 2560 และ 2561 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม กลุ่มบริษัทฯ มีจำนวนบุคลากรทั้งหมด (ไม่รวมผู้บริหาร) 2,910 คน และ 2,750 คน ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดพนักงานแยกตามสายงาน และค่าตอบแทน ดังต่อไปนี้

บริษัท	จำนวนพนักงานปี 2560	จำนวนพนักงานปี 2561
CBG	9	16
CBD	1,539	1,251
DCM	1,051	1,067
APG	311	278
ACM	-	138
รวม	2,910	2,750

ค่าตอบแทนพนักงาน

ประเภท ค่าตอบแทน	สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560		สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	
	จำนวนพนักงาน (คน)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนพนักงาน (คน)	จำนวนเงิน (บาท)
เงินเดือนและโบนัส	2,910	809,497,767	2,750	1,094,917,474
เงินสนับสนุนกองทุน สำรองเลี้ยงชีพ และ กองทุนประกันสังคม	2,910	32,854,625	2,750	48,522,617
รวม		842,352,392		1,143,440,091

8.3.2 ข้อพิพาทด้านแรงงาน

ในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมาจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทฯ ไม่มีข้อพิพาทด้านแรงงานที่กลุ่มบริษัทฯ เป็นคู่ความหรือคู่กรณี และอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัทฯ

8.3.3 นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล

เพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งบริษัทฯ ถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญและมีคุณค่ายิ่งต่อความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนของบริษัทฯ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั่วทั้งองค์กร รวมทั้งสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ

บริษัทฯ จึงกำหนดนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อใช้เป็นหลักการและแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล รวมถึงส่งเสริมให้พนักงานทุกระดับมีส่วนร่วมในการสร้างความสำเร็จทางธุรกิจและการเติบโตอย่างต่อเนื่องขององค์กร โดยมีขอบเขตนโยบายในด้านต่างๆ ของการบริหารทรัพยากรบุคคล ดังนี้

1. การจ้างงาน และบรรจุพนักงาน

บริษัทฯ มีนโยบายในการบริหารอัตรากำลังให้เหมาะสมกับโครงสร้างองค์กร โดยพัฒนากระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติ ความสามารถ และศักยภาพเหมาะสมกับตำแหน่งงาน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจขององค์กร กรณีที่มีตำแหน่งงานว่าง บริษัทฯ จะให้โอกาส และพิจารณาคัดเลือกพนักงานของบริษัทฯ ที่มีอยู่ให้ดำรงตำแหน่งที่ว่างนั้นเสียก่อน หากไม่สามารถสรรหาพนักงานจากภายในได้ บริษัทฯ จึงจะดำเนินการสรรหา และว่าจ้างบุคคลจากภายนอกเข้ามาแทน

2. โครงสร้างสายการบังคับบัญชาและการแบ่งส่วนงาน

บริษัทฯ กำหนดโครงสร้างองค์กรโดยให้มีสายการบังคับบัญชาและการแบ่งส่วนงานที่กระชับ ด้วยบทบาทหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานและตำแหน่งงานอย่างชัดเจน เหมาะสมกับประเภทหรือลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ของบริษัทฯ

3. การบริหารผลการปฏิบัติงาน

บริษัทฯ มีนโยบายการบริหารผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายของบริษัทฯ เป้าหมายของหน่วยงาน และเป้าหมายของแต่ละบุคคล ที่มีความชัดเจนและสอดคล้องกัน รวมทั้งเชื่อมโยงผลการปฏิบัติงานกับการพิจารณาให้ผลตอบแทนเพื่อเป็นการจูงใจ และให้รางวัลพนักงานที่สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. สภาพแวดล้อมในการทำงาน

บริษัทฯ มุ่งส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานที่ตอบสนองต่อความแตกต่างหลากหลายของพนักงานในองค์กร (Diversity Workforce) และมีความมุ่งมั่นให้พนักงานทำงานอย่างมีความสุข ปลอดภัย รวมทั้งมีคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงาน ดังนั้น บริษัทฯ จึงได้จัดสถานที่ทำงาน อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแบบในการปฏิบัติงาน ให้เหมาะสมกับลักษณะงาน อีกทั้งจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่พนักงาน เช่น ที่จอดรถ ห้องพยาบาล ห้องน้ำ เป็นต้น

5. สวัสดิการพนักงาน

บริษัทฯ มีนโยบายในการบริหารจัดการระบบค่าตอบแทน รวมทั้งสวัสดิการต่างๆ อย่างเหมาะสม เป็นธรรม และสามารถแข่งขันได้กับตลาดการจ้างงานในธุรกิจประเภทเดียวกัน ซึ่งนอกเหนือจากการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายแล้ว บริษัทฯ ยังได้เพิ่มสวัสดิการให้กับพนักงาน เช่น การประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุและประกันสุขภาพ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สวัสดิการงานแต่งงาน สวัสดิการงานศพ และกองทุนเงินกู้สำหรับพนักงาน เป็นต้น

6. การพัฒนาบุคลากร

บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร โดยถือว่าพนักงานทุกคนเป็นสินทรัพย์ (Asset) ที่มีคุณค่าและสามารถเพิ่มคุณค่าได้มากขึ้นตามระยะเวลา ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรจึงเป็นการพัฒนาระยะยาว ที่ไม่ใช่แค่การฝึกอบรม แต่รวมถึงการออกแบบและพัฒนากิจกรรม หรือการดำเนินการใดๆ เพื่อให้พนักงานได้เกิดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเอง โดยไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะความรู้ในงานที่รับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน เพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงการเพิ่มศักยภาพที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปในหน้าที่การงาน และการสร้างความพร้อมต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของตลาดและลูกค้า ถือเป็นการยกระดับการพัฒนาบุคลากรเข้าสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ทำให้บริษัทฯ สามารถบรรลุเป้าหมายและเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

บริษัทฯ ได้จัดทำโครงสร้างการพัฒนาบุคลากร ไว้ 5 กลุ่มหลักสูตร ดังนี้

(1) หลักสูตรการปฐมนิเทศ (Orientation Program)

เป็นหลักสูตรเพื่อแนะนำให้พนักงานใหม่ ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานของบริษัท ธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ บริการของกลุ่มบริษัทฯ ลักษณะงานและข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน รวมถึงข้อกำหนด กฎเกณฑ์ นโยบาย ระเบียบและข้อบังคับในการทำงานของบริษัท ซึ่งพนักงานต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง และปลอดภัย

โดยหลักสูตรนี้ยังช่วยส่งเสริมให้พนักงานของบริษัทในเครือฯ ได้รู้จักและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างพนักงานกัน เพื่อสร้างเสริมความพร้อมให้พนักงานใหม่ในการปรับตัวเข้ากับองค์กร เริ่มต้นการทำงานกับบริษัทฯ ด้วยความรู้สึที่ดีต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน อันจะส่งผลให้พนักงานเกิดทัศนคติที่ดีต่อองค์กรยิ่งขึ้นต่อไป

(2) หลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะหลักของบุคลากร (Core Competency Training Program)

เป็นหลักสูตรเพื่อพัฒนาพนักงานให้มีคุณลักษณะหลัก (Core Competency) ที่เหมาะสมต่อการสนับสนุนพัฒนา และสร้างความเติบโตให้กับธุรกิจของบริษัทฯ รวมทั้งเป็นหลักปฏิบัติที่นำไปสู่การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้พนักงานทุกระดับในองค์กรปฏิบัติงานโดยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมอันพึงประสงค์ที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

(3) หลักสูตรพัฒนาคุณลักษณะด้านธุรกิจ (Business Competency Development Program)

เป็นหลักสูตรที่พัฒนาพนักงานให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวคิด รูปแบบและเครื่องมือการจัดการด้านธุรกิจ เพื่อสร้างเสริมทักษะและความสามารถที่จำเป็นเพื่อนำไปใช้สำหรับการพัฒนาและปฏิบัติงานในสายงานของตน ภายใต้สภาวะแวดล้อมในการแข่งขันทางธุรกิจ ให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายของสายงานและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(4) หลักสูตรพัฒนาคุณลักษณะด้านการบริหาร (Managerial Competency Development Program)

เป็นหลักสูตรเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ สำหรับสร้างเสริมคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ ที่พนักงานระดับบริหารจำเป็นต้องมี เพื่อให้สามารถบริหารงานและนำพาพนักงานที่อยู่ในความรับผิดชอบมุ่งสู่เป้าหมายของบริษัทฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การวางแผนงาน การคิดเชิงกลยุทธ์ และภาวะผู้นำ เป็นต้น

(5) หลักสูตรพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะในงาน (Functional Competency Development Program)

เป็นหลักสูตรเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถทางเทคนิคในงานเฉพาะด้านที่ต้องอาศัยความชำนาญและระยะเวลาในการเรียนรู้และฝึกฝน ซึ่งความสามารถเหล่านี้จะส่งผลต่อความสำเร็จของการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา เช่น ทักษะการสื่อสารประชาสัมพันธ์ การควบคุมและบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องจักร หรือความรู้ในสายงานวิชาชีพต่างๆ เป็นต้น

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้แบ่งกลุ่มการพัฒนาบุคลากรตามลักษณะธุรกิจของบริษัทฯ บนพื้นฐานของโครงสร้างหลักสูตรการพัฒนาพนักงานออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ทีมขาย ทีมงานสาวขาวแดง พนักงานโรงงาน และพนักงานกลุ่มสนับสนุน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ทีมขาย

บริษัทฯ ได้จัดให้มีระบบการพัฒนาบุคลากรทีมขายให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถ ที่พร้อมสำหรับการบริหารจัดการงานขายต่างๆ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย ซึ่งมีความแตกต่างกันตามหน้าที่และลักษณะงาน ดังนี้

1. กลุ่มพนักงานขายที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สร้างความสัมพันธ์อันดี เสนอสินค้าและโปรโมชั่นต่างๆ ของบริษัทฯ ให้กับตัวแทนจำหน่าย
2. กลุ่มพนักงานขายประจำหน่วยรถขายเงินสด ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการนำเสนอสินค้าและโปรโมชั่นต่างๆ ของบริษัทฯ ให้กับร้านค้าปลีก

(2) ทีมงานสาวขาวแดง

ทีมงานสาวขาวแดงเป็นทีมปฏิบัติการตลาดที่ทำหน้าที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของบริษัทฯ ให้ผู้บริโภค ร้านค้า รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดการรับรู้ เชื่อมโยง และคุ้นเคยกับสินค้าที่บริษัทฯ จัดจำหน่าย โดยการทำกิจกรรมทางการตลาดกับผู้บริโภคโดยตรง ซึ่งบริษัทฯ จะจัดให้มีการพัฒนาความรู้ ทักษะต่างๆ เช่น เทคนิคในการเป็นพิธีกร ความกล้าแสดงออก การติดต่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เป็นต้น

(3) พนักงานโรงงาน

ในการพัฒนาพนักงานโรงงาน บริษัทฯ จะมุ่งเน้นหลักสูตรด้านการผลิต คุณภาพของผลิตภัณฑ์ การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต และขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายหลักของโรงงาน กล่าวคือการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุน และการบริหารงานด้านระบบคุณภาพ เช่น ระบบ GMP ระบบ HACCP และ ระบบ ISO 22000 นอกจากนี้

บริษัทฯ ยังจัดให้มีการฝึกอบรมความรู้ด้านเทคนิค และการส่งเสริมพัฒนาทักษะพนักงานในด้านอื่นๆ ที่เป็นหลักสูตรทั่วไป (Soft Skill)

(4) พนักงานกลุ่มสนับสนุน

พนักงานในกลุ่มสนับสนุนถือว่าเป็นอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งจะทำให้ธุรกิจดำเนินไปในทิศทางและเป้าหมายที่บริษัทฯ ตั้งไว้ การพัฒนาให้พนักงานในกลุ่มสนับสนุนเป็นเสมือนหุ้นส่วนทางธุรกิจ (Business Partners) ของสายงานหลัก จึงมีความจำเป็น บริษัทฯ จึงมุ่งเน้นและส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถโดยให้มีการเรียนรู้จากการสอน หน่วยงานและการปฏิบัติงานจริง จากการฝึกอบรมภายใน (In-house Training) และจากคำแนะนำของผู้ที่มีประสบการณ์ในแต่ละสายงาน รวมถึงการฝึกอบรมกับสถาบันภายนอก และพัฒนาการบริหารจัดการองค์ความรู้ในองค์กร (Knowledge Management) ด้วยการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ภายในองค์กรเพื่อส่งต่อความรู้ ระหว่างพนักงานภายในหน่วยงานด้วยตนเอง (Knowledge Sharing)

นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้กำหนดให้มีหลักสูตรภาคบังคับที่พนักงานทุกคนต้องเข้ารับการอบรม คือ หลักสูตรการปลูกจิตสำนึกซื่อสัตย์สุจริต พร้อมทั้งได้จัดตั้งโครงการส่งเสริมการซื่อสัตย์สุจริต ขึ้นภายใต้ชื่อโครงการ “ขาวแดง ซื่อสัตย์สุจริตทุกคน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์ให้พนักงานในองค์กรมีความตระหนักถึงการซื่อสัตย์สุจริต และสร้างจิตสำนึกในเรื่องการซื่อสัตย์สุจริตอย่างปลอดภัย ใส่ใจเพื่อนร่วมงาน ที่ไม่ใช่แค่เพียงการใช้รถในเวลาทำงานเท่านั้น แต่เป็นการส่งต่อความห่วงใยไปถึงการใช้รถใช้ถนนในเวลาส่วนตัวของพนักงานเมื่อต้องเดินทางมาทำงาน หรือเดินทางกลับบ้าน รวมถึงการใช้ชีวิตประจำวันโดยคำนึงถึงสังคมรอบข้างที่เป็นผู้ใช้รถใช้ถนนร่วมกันอีกด้วย

นอกเหนือจากหลักสูตรที่กลุ่มบริษัทฯ กำหนดไว้ข้างต้น ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ดำเนินการสำรวจ และวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรม โดยให้พนักงานระดับผู้บังคับบัญชาเป็นผู้เสนอหลักสูตรอบรมที่เห็นว่าเหมาะสมกับการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับลูกน้องได้บังคับบัญชา และนำหลักสูตรดังกล่าวมาจัดเป็นแผนการอบรมในแต่ละปี เพื่อให้ตรงตามความต้องการ และมีประโยชน์ต่อการพัฒนาพนักงานอย่างมากที่สุด

การจัดอบรมจริงตามแผนฝึกอบรมประจำปี 2561

บริษัท	จำนวนหลักสูตร (ครั้ง)			จำนวนคนและชั่วโมงที่อบรมจริง			งบประมาณ (บาท)			
	แผน	อบรมจริง	คิดเป็น %	จำนวนคนที่เข้าอบรม	จำนวน ชั่วโมง	เฉลี่ยชั่วโมงอบรมคนละ	ตามแผน	ใช้จริง	คงเหลือ	%
CBG	7	9	129%	12	114	10	64,740	74,973	-10,233	-16%
CBD (สนญ.)	142	103	73%	781	5,333	7	2,487,530	2,095,055	392,475	16%
DCM	68	48	71%	2,486	12,801	5	353,400	619,701	-266,301	-75%
APG (สนญ.)	9	8	89%	11	73	7	52,200	25,713	26,487	51%
CBD (โรงงาน)	68	112	165%	2,248	18,006	8	741,243	728,052	13,191	2%
APG (โรงงาน)	62	60	97%	714	5,655	8	914,400	487,613	426,787	47%
ACM	-	31	-	626	4,061	6	-	285,408	-285,408	-
Grand total	356	371	104%	6,878	46,043	7	4,613,513	4,316,515	296,998	6%

9. นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“บริษัท”) ยึดถือ และปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในการดำเนินงานของบริษัทฯ ผ่านทางกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่บริษัทฯ ประกาศใช้สำหรับกลุ่มบริษัทฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ลงทุนและเพื่อสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน

ในปี พ.ศ. 2560 นี้ คณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการ เพื่อความเหมาะสมกับสภาพการณ์และการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ โดยมีการปรับปรุงและกำหนดนโยบายต่างๆเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ ให้สอดคล้องกับแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) และข้อเสนอแนะของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) โดยมีการสื่อสารให้กับผู้บริหารและพนักงานรับทราบและปฏิบัติ

ทั้งนี้ นโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ ประกอบไปด้วย 5 หมวด ดังนี้

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น (Rights of Shareholders)
2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (Equitable Treatment of Shareholders)
3. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (Role of Stakeholders)
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency)
5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (Board Responsibilities)

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น (The Rights of Shareholders)

บริษัทฯ ตระหนักดีว่าผู้ถือหุ้นเป็นผู้มีสิทธิในความเป็นเจ้าของบริษัทฯ โดยควบคุมบริษัทฯ ผ่านการแต่งตั้งกรรมการบริษัทฯ จึงให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้ถือหุ้นรายย่อย ผู้ลงทุนต่างชาติ หรือผู้ลงทุนประเภทสถาบัน รวมถึงมีเจตนารมณ์ที่ชัดเจนที่จะไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการริดรอนสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้น พร้อมอำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นในการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้นในเรื่องต่างๆ ที่ผู้ถือหุ้นสมควรได้รับด้วย

● การรักษาสิทธิของผู้ถือหุ้น

บริษัทฯ ตระหนักถึงหน้าที่ และให้ความสำคัญในการดูแลและรักษาสิทธิของผู้ถือหุ้น รวมถึงคุ้มครองและส่งเสริมผู้ถือหุ้นทุกรายให้ได้รับและใช้สิทธิขั้นพื้นฐานของตนตามกฎหมายและข้อบังคับของบริษัทฯ อย่างเหมาะสม เท่าเทียม เป็นธรรม และเป็นไปตามหรือสอดคล้องกับข้อบังคับของบริษัทฯ ข้อปฏิบัติ ข้อบังคับ กฎ ระเบียบของ ตลท. และ สำนักงาน ก.ล.ต. รวมถึงกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ โดยสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้นได้แก่การซื้อการขาย การโอนหุ้น การมีส่วนแบ่งในกำไรของกิจการ การได้รับข่าวสาร ข้อมูลของบริษัทฯ อย่างเพียงพอ การเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง ถอดถอน และกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ แต่งตั้งและกำหนดค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี รวมถึงพิจารณาเรื่องที่มีผลกระทบต่อบริษัท เช่น การจัดสรรเงินปันผล การกำหนดหรือการแก้ไขข้อบังคับและหนังสือบริคณห์สนธิการลดทุนหรือเพิ่มทุน และการอนุมัติรายการพิเศษ เป็นต้น

นอกจากนี้เพื่อเคารพสิทธิ และรักษาสิทธิของผู้ถือหุ้นทุกราย บริษัทไม่มีการกำหนดนโยบายในลักษณะกีดกันหรือสร้างอุปสรรคในการติดต่อสื่อสารกันของผู้ถือหุ้น และไม่มีนโยบายในการทำข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัทหรือผู้ถือหุ้นรายอื่นด้วย

● การประชุมผู้ถือหุ้น

การประชุมผู้ถือหุ้นเป็นช่องทางสำคัญที่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ สามารถใช้สิทธิของตนในฐานะผู้ถือหุ้นได้ ด้วยเหตุนี้บริษัทฯ จึงมีแนวทางปฏิบัติในการจัดการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ตามแนวทางที่ ตลท. กำหนด เพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้นดังนี้

บริษัทฯ ได้จัดให้มีการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นภายใน 4 เดือน นับแต่วันสิ้นสุดรอบปีบัญชีของบริษัทฯ หรือตามรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด สำหรับการประชุมผู้ถือหุ้นคราวอื่นจะเป็นการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ซึ่งบริษัทฯ จะเรียกประชุมตามที่เห็นสมควร โดยในการจัดประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้ง บริษัทฯ ได้จัดให้มีกระบวนการต่าง ๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการประชุม เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นทุกราย รวมถึงผู้ลงทุนสถาบัน เข้าประชุมและใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนด้วย บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุมให้มีความเหมาะสมและสะดวกในการเข้าร่วมประชุมของผู้ถือหุ้นทุกรายรวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอวาระการประชุมเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้นได้ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการตามที่บริษัทฯ กำหนดขึ้นตามกฎหมาย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่างๆ รวมถึงเผยแพร่รายละเอียดหลักเกณฑ์ ช่องทาง ช่วงเวลา และผลการเสนอให้ผู้ถือหุ้นทราบผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทฯ และเว็บไซต์ของตลท.

บริษัทฯ ได้จัดทำหนังสือเชิญประชุมที่ระบุวาระการประชุม วัตถุประสงค์ เหตุผล ความเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริษัทฯ อย่างชัดเจน พร้อมข้อมูลที่เกี่ยวข้องของแต่ละวาระการประชุม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อเผยแพร่บนเว็บไซต์ของบริษัทฯ และจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าก่อนการประชุมไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีข้อมูล และระยะเวลาที่เพียงพอต่อการพิจารณาตัดสินใจในแต่ละวาระอย่างมีประสิทธิภาพ และหากผู้ถือหุ้นท่านใดมีข้อสงสัยสามารถส่งคำถามที่ต้องการให้ตอบในที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการล่วงหน้าตามช่องทางและหลักเกณฑ์ที่บริษัทฯ กำหนด หรือสามารถสอบถาม เสนอแนะ หรือแสดงข้อคิดเห็นในวาระที่เกี่ยวข้องในวันประชุมผู้ถือหุ้นได้

บริษัทฯ ได้จัดส่งหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กฎหมายกำหนดโดยมีคำอธิบายวิธีการ และเอกสารที่ผู้ถือหุ้น ต้องจัดเตรียมเพื่อใช้ในการเข้าร่วมประชุมและการมอบฉันทะ ไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ด้วยตนเองเพื่อมอบฉันทะให้ผู้อื่น หรือแต่งตั้งกรรมการอิสระท่านใดท่านหนึ่งตามที่ระบุในหนังสือมอบฉันทะเป็นผู้รับมอบฉันทะเพื่อร่วมประชุมและออกเสียงตามที่ผู้ถือหุ้นระบุได้

บริษัทฯ จะจัดเตรียมบุคลากร ระบบลงทะเบียน และเทคโนโลยีต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าร่วมประชุม รวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารของผู้เข้าร่วมประชุมได้อย่างเพียงพอและรวดเร็ว

บริษัทฯ สนับสนุนและส่งเสริมให้กรรมการบริษัท กรรมการผู้จัดการ ประธานคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย และผู้บริหารระดับสูงทุกท่านเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อชี้แจงตอบข้อซักถาม ตลอดจนรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ถือหุ้น

บริษัทฯ จะแจ้งให้ผู้ถือหุ้นรับทราบกฎเกณฑ์ วิธีการในการเข้าร่วมประชุม และการมอบฉันทะ รวมถึงอธิบายหลักเกณฑ์ และวิธีการออกเสียงลงคะแนนให้ผู้ถือหุ้นทราบก่อนเริ่มการพิจารณาระเบียบวาระการประชุม ตลอดจนจัดเตรียมบัตรลงคะแนนให้แก่ผู้ถือหุ้นในการประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงส่งเสริมให้มีบุคคลที่สาม หรือตัวแทนผู้ถือหุ้นรายย่อยเข้าตรวจสอบ และสังเกตการณ์การนับคะแนนเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อความชัดเจนและโปร่งใสด้วย

บริษัทฯ ให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันในการร่วมแสดงความคิดเห็น และตั้งคำถามใด ๆ ต่อที่ประชุมตามระเบียบวาระการประชุม และเรื่องที่เสนอได้ตามความเหมาะสม

บริษัทฯ จัดให้มีการแจ้งมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นผ่านระบบข่าวของ ตลท. ตามระยะเวลาและหลักเกณฑ์ที่ ตลท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด รวมถึงจัดให้มีการบันทึกและจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นที่ถูกต้องและครบถ้วน พร้อมทั้งจัดส่งรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นให้แก่ ตลท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงเผยแพร่รายงานการประชุมบนเว็บไซต์ของบริษัทฯ ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ภายในระยะเวลาที่กฎหมาย กฎเกณฑ์ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดเพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งจัดให้มีระบบการจัดเก็บรายงานการประชุมที่ดีที่สามารถตรวจสอบและอ้างอิงได้

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (The Equitable Treatment for Shareholders)

บริษัทฯ ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม ไม่ว่าจะเป็น ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้ถือหุ้นรายย่อย ผู้ลงทุนสถาบัน และผู้ลงทุนต่างชาติ จึงกำหนดนโยบายเพื่อดูแล ปกป้อง และสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นทุกรายได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม และเป็นธรรม ดังต่อไปนี้

บริษัทฯ เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอเพิ่มวาระการประชุม และหรือชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วน และเหมาะสมเพื่อเข้ารับการพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการของบริษัทเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่บริษัทฯ กำหนด รวมถึงเผยแพร่รายละเอียดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ รวมถึงช่องทางช่วงเวลา และผลการเสนอให้ผู้ถือหุ้นทราบผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทฯ และแจ้งการเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นดังกล่าว ผ่านทางเว็บไซต์ของ ตลท. ด้วย

บริษัทฯ จัดทำหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น และเอกสารประกอบการประชุม เป็น 2 ภาษา ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ และจัดส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารรายละเอียดประกอบวาระให้แก่ผู้ถือหุ้นทุกท่าน และเปิดเผยหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น และเอกสารดังกล่าวไว้บนเว็บไซต์ของบริษัทฯ ล่วงหน้าก่อนวันประชุมภายในระยะเวลาที่กฎหมาย และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกำหนด

บริษัทฯ ได้จัดให้มีหนังสือมอบฉันทะ ในรูปแบบที่ผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางการลงคะแนนเสียงได้ นำส่งไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ด้วยตนเองมอบฉันทะให้กับบุคคลอื่นเข้าร่วมประชุม และลงคะแนนเสียงแทนตนได้ พร้อมระบุถึงเอกสารหรือหลักฐาน ขั้นตอนในการมอบฉันทะให้ผู้ถือหุ้นทราบอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถจัดเตรียมได้อย่างถูกต้อง และไม่เกิดปัญหาในการเข้าร่วมประชุมของผู้รับมอบฉันทะ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมอบฉันทะจะกำหนดขึ้นภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมาย โดยไม่มีการกำหนด มาตรการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่ผู้ถือหุ้นในการมอบฉันทะ นอกจากนี้ผู้ถือหุ้นสามารถมอบฉันทะ ให้กรรมการอิสระท่านใดท่านหนึ่งของบริษัทฯ ที่ได้รับไว้ในหนังสือมอบฉันทะดังกล่าวเพื่อรักษาสีทิมของตนได้

บริษัทฯ ได้กำหนดให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัททุกท่านทำการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียของตน และผู้เกี่ยวข้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บริษัทฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนด เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทฯ สามารถพิจารณาธุรกรรมของบริษัท ที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์ และสามารถตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของบริษัท โดยรวมทั้งนี้ กรรมการ และผู้บริหารของบริษัทที่มีส่วนได้เสียกับธุรกรรมที่ทำกับบริษัทฯ จะไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำธุรกรรมดังกล่าว

บริษัทฯ ได้กำหนดมาตรการและแจ้งให้กรรมการ และผู้บริหารของบริษัททราบอย่างชัดเจน และเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ในการถือครองหลักทรัพย์ในบริษัทของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตลอดจนรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด (ตามมาตรา 59 และบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ) รวมถึงกำหนดให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัท รายงานการถือครองหลักทรัพย์ต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เป็นประจำ และได้จัดให้มีการเปิดเผยการถือครองหลักทรัพย์ของกรรมการ และผู้บริหารไว้ในรายงานประจำปีด้วย

บริษัทฯ ได้กำหนดมาตรการการใช้ข้อมูลภายใน และประกาศให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัททราบอย่างชัดเจน เกี่ยวกับการห้ามนำข้อมูลภายในที่มีสาระสำคัญของบริษัทฯ ซึ่งยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณชนไปใช้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและผู้อื่น ซึ่งรวมถึงการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทโดยกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ซึ่งอยู่ในหน่วยงานที่ทราบข้อมูลภายในที่เกี่ยวข้องด้วย นอกจากนี้ได้กำหนดโทษสำหรับกรณีที่มีการฝ่าฝืนในการนำข้อมูลภายในของบริษัท ไปใช้ไว้ในระเบียบของบริษัทฯ โดยมีโทษตั้งแต่การตักเตือนด้วยวาจาจนถึงขั้นให้ออกจากงาน

บริษัทฯ ได้กำหนดแนวปฏิบัติในการทำรายการระหว่างกัน โดยคำนึงถึงราคาตามธุรกิจปกติ หรือเป็นราคาอ้างอิงกับราคาตลาด และคำนึงถึงประโยชน์ของบริษัท เป็นสำคัญ รวมถึงบริษัทฯ ได้กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และการเปิดเผยข้อมูลรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียนอย่างเคร่งครัดด้วย

นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้กำหนดแนวทางอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และ ข้อบังคับของ ตลท. และสำนักงาน ก.ล.ต. อย่างเคร่งครัดเพื่อให้ผู้ถือหุ้นทุกรายสามารถมั่นใจได้ว่าได้รับการปฏิบัติ และใช้สิทธิที่มีของตนได้อย่างเท่าเทียมกัน และเป็นธรรมอย่างแน่นอน

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (Roles of Stakeholders)

บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญต่อเรื่องสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ของบริษัทฯ ทุกกลุ่มทั้งภายในและภายนอก โดยตระหนักดีว่าผู้มีส่วนได้เสียของบริษัทฯ ทุกรายจะต้องได้รับการดูแลจากบริษัทฯ อย่างดีที่สุดตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยได้กำหนดให้มีกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างบริษัทฯ กับผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างความมั่นคงและยั่งยืนของกิจการ ทั้งนี้ในระบบการกำกับดูแลกิจการมีผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญหลายกลุ่มด้วยกัน ได้แก่ ผู้ถือหุ้น หรือผู้ลงทุน พนักงาน ลูกค้า คู่ค้า เจ้าหนี้ และชุมชนที่บริษัทตั้งอยู่ สังคมหรือภาครัฐ และกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอื่น ได้แก่ คู่แข่งทางการค้า เป็นต้น

บริษัทฯ ตระหนักดีว่า ผลการดำเนินงานที่ดีของบริษัทเกิดขึ้นจากการได้รับความสนับสนุนที่ดีจากผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่าง ๆ จึงได้กำหนดนโยบายที่จะสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างสรรค์ประโยชน์ร่วมกัน และดูแลให้ความมั่นใจว่าผู้มีส่วนได้เสียทุกรายจะได้รับการคุ้มครอง และปฏิบัติด้วยดี โดยได้ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มดังนี้

- ผู้ถือหุ้น

บริษัทฯ มุ่งมั่นเป็นตัวแทนที่ดีของผู้ถือหุ้นในการดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต ยึดหลักปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ครบถ้วน ถูกต้อง รวมถึงบริหารจัดการและตัดสินใจในทางธุรกิจอย่างระมัดระวังและรอบคอบ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของบริษัทฯ ทั้งในระยะสั้น และระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความเติบโตทางธุรกิจอย่างมั่นคงและยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นโดยรวม

- พนักงาน

บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะบริหารทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องและสนับสนุนนโยบาย เป้าหมายทางธุรกิจและกลยุทธ์ โดยกำหนดนโยบายว่าพนักงานต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และคำนึงถึงเรื่องสิทธิมนุษยชนหรือเสรีภาพส่วนบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิต ความปลอดภัย สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมในสถานที่ปฏิบัติงานโดยมีการปรับปรุงมาตรฐานที่เกี่ยวข้องต่างๆอย่างต่อเนื่อง

โดยบริษัทฯ มีแนวทางพิจารณาผลตอบแทนจากความสามารถ และประสิทธิภาพในการทำงานเป็นหลัก อีกทั้งยังให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของพนักงาน ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จัดการอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ที่จัดขึ้นจากภายในและภายนอกองค์กร เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงาน

บริษัทฯ ยังเปิดช่องทางให้พนักงานร้องทุกข์ หรือบอกกล่าวในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร ต่อพนักงาน และต่อตนเอง และกำหนดวิธีการบริหารจัดการข้อร้องทุกข์พร้อมกับการปกป้องพนักงานผู้ร้องทุกข์

บริษัทฯ จัดตั้งหน่วยงานความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (Safety, Occupation Health and Environment - SHE) ประจำที่โรงงานผลิตทั้ง 2 โรง โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำงานเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี เพิ่มความปลอดภัย และลดอุบัติเหตุที่ในการทำงาน

บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด โรงงานผลิตเครื่องดื่ม

	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
จำนวนพนักงาน (คน)	530	690	632	451
จำนวนอุบัติเหตุ (ครั้ง)	17	16	10	8
หยุดงานจากอุบัติเหตุ (ครั้ง)	8	6	4	3

บริษัท เอเซียแปซิฟิกลาส จำกัด โรงงานผลิตขวดแก้วสีชา

	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
จำนวนพนักงาน (คน)	180	215	288	271
จำนวนอุบัติเหตุ (ครั้ง)	17	10	15	12
หยุดงานจากอุบัติเหตุ (ครั้ง)	1	-	2	1

- ลูกค้า

บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการอย่างต่อเนื่องเพื่อความพึงพอใจสูงสุดของลูกค้า เอาใจใส่ และรับผิดชอบต่อลูกค้า โดยการรักษาคุณภาพ และมาตรฐานของสินค้า รวมถึงบริษัทฯ ประกอบธุรกิจอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเป็นไปตามจริยธรรมทางธุรกิจ เพื่อให้ลูกค้าของบริษัทฯ มีความเชื่อมั่นในคุณภาพของสินค้า และผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน และมีราคาที่เหมาะสม ทั้งนี้ บริษัทฯ ยังจัดให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับข้อร้องเรียนของลูกค้า และกำหนดวิธีการบริหารจัดการข้อร้องเรียนเพื่อให้สามารถตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขข้อร้องเรียนให้แก่ลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว

- คู่ค้า

บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการสรรหาและคัดเลือกคู่ค้า โดยพิจารณาจากผลงาน ราคา ความน่าเชื่อถือ และไม่มีประวัติการกระทำผิดด้านทุจริตคอร์รัปชัน และละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นสำคัญ ในส่วนของการดำเนินธุรกิจร่วมกันนั้น บริษัทฯ จะปฏิบัติตามคู่ค้าอย่างโปร่งใสและเสมอภาค และตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกัน

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตจากคู่ค้า และพนักงานที่เกี่ยวข้อง บริษัทฯ กำหนดแนวทางปฏิบัติ หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกคู่ค้า รวมถึง จัดตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อพิจารณาคู่ค้าให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กำหนด และบริษัทฯ ได้กำหนดแนวปฏิบัติต่อคู่ค้าและพนักงานในกรณีทุจริตคอร์รัปชัน

- เจ้าหนี้

บริษัทฯ มีนโยบายในการปฏิบัติต่อเจ้าหนี้ทุกรายอย่างเป็นธรรม และเท่าเทียมกัน รวมถึงยึดมั่นในการปฏิบัติตามเงื่อนไข ข้อกำหนด และข้อตกลงในสัญญาที่ให้ไว้กับเจ้าหนี้ต่าง ๆ อย่างเคร่งครัดและถูกต้องตามกฎหมาย

- คู่แข่งทางการค้า

บริษัทฯ ปฏิบัติตามกรอบกติกาการแข่งขันสากล และปฏิบัติตามคู่แข่งทางการค้าด้วยความโปร่งใสและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค ด้วยการดำเนินธุรกิจด้วยความสุจริต ไม่มีการปกปิดข้อตกลง ไม่แสวงหาข้อมูลที่เป็นความลับของคู่แข่ง และไม่ทำลายชื่อเสียงของคู่แข่งทางการค้าด้วยวิธีการที่ไม่สุจริตหรือที่มีข้อขัดแย้งกฎหมาย

- สังคมและชุมชน

บริษัทฯ ได้ตระหนักถึงการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมในอันที่จะต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคม เพื่อเป็นการตอบแทนสังคม โดยเฉพาะบริเวณโดยรอบพื้นที่ที่ตั้งของบริษัทฯ โรงงาน และศูนย์กระจายสินค้าของบริษัทฯ รวมถึงสังคมและชุมชนในระดับประเทศ ทั้งนี้ บริษัทฯ จะมีการสร้างงานและสร้างโอกาสให้แก่ชุมชน ให้ความสำคัญต่อความต้องการของชุมชน โดยบริษัทฯ ได้จัดตั้งหน่วยงานขึ้น เพื่อรับผิดชอบต่อการพัฒนาสังคม และชุมชนในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

- สิ่งแวดล้อม

บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญในอันที่จะสร้างค่านิยมและจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยเริ่มต้นจากภายในองค์กร ไปจนถึงชุมชนและสังคม รวมถึงตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการสิ่งแวดล้อมในทุกๆ กระบวนการ เพื่อเกิดประโยชน์ต่อสังคมและต่อธุรกิจอย่าง ต่อเนื่องและยั่งยืน

บริษัทฯ ใช้ช่องทางต่างๆ ของบริษัทฯ เช่น บัญชีประชาสัมพันธ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อสื่อสารให้พนักงาน รับทราบ และรณรงค์ให้ปฏิบัติตามนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างรู้คุณค่า เช่น ปิดไฟ และ เครื่องปรับอากาศในห้องประชุมทุกครั้งหลังเลิกใช้งาน เป็นต้น นอกจากนี้ผู้บริหาร เน้นย้ำการใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่าอยู่เสมอ และปฏิบัติเป็นตัวอย่างให้แก่พนักงาน

● หน่วยราชการและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

บริษัทฯ ยึดถือการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ อย่างเคร่งครัด ทั้งต่อแรงงาน การจัดการด้านภาษีอากรและบัญชี ความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งกฎ ระเบียบ และประกาศต่าง ๆ ของทางราชการ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของบริษัทด้วย

เพื่อให้นโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าวข้างต้นเกิดผลในทางปฏิบัติ บริษัทฯ จะยึดถือแนวปฏิบัติที่ดีของ ตลท. ดังต่อไปนี้

(1) บริษัทฯ กำหนดนโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มให้มีความชัดเจน โดยอย่างน้อยครอบคลุมหลักการต่าง ๆ ที่กำหนดในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์ฯ

(2) บริษัทฯ จัดให้มีกระบวนการ และช่องทางในการรับเรื่องและจัดการกับข้อร้องเรียนของผู้มีส่วนได้เสีย โดยเปิดเผยกระบวนการและช่องทางใน website ของบริษัท

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency)

บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญของบริษัท ทั้งข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน รวมถึงข้อมูลอื่นที่สำคัญอันอาจมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทฯ อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส และน่าเชื่อถือแก่ผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียม และเป็นธรรม จึงได้กำหนดแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลซึ่งครอบคลุมการสื่อสารทุกช่องทางของบริษัทฯ ดังนี้

1. บริษัทฯ ดูแลรับผิดชอบการเปิดเผยข้อมูล และสารสนเทศของบริษัทฯ รวมถึง รายงานทางการเงิน และข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน และเรื่องอื่น ๆ ตามเกณฑ์ที่กฎหมาย ตลท. และสำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด ซึ่งผ่านการพิจารณาถ่วงดุลตามขั้นตอนที่เหมาะสมและเพียงพอ โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการรักษาข้อมูลที่เป็นความลับทางธุรกิจ กลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ หรือข้อมูลที่ถูกเปิดเผยแล้วอาจทำให้เสียประโยชน์ และความสามารถในการแข่งขันด้วย เช่น การรายงานข้อมูลและผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2) รายงานทางการเงินของบริษัทฯ ที่จัดทำขึ้น โดยจัดให้มีรายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงินแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีในรายงานประจำปี พร้อมทั้งกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการมีการจัดทำงบการเงิน และข้อมูลทางการเงินให้ถูกต้อง ครบถ้วนภายใต้หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม และถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง ตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมผลในการจัดทำ และการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

2. บริษัทฯ ได้กำหนดให้มีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ เพื่อทำหน้าที่ติดต่อ ประสานงาน สื่อสารและให้ข้อมูลกับนักลงทุนสถาบัน ผู้ถือหุ้น รวมถึงนักวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง เท่าเทียมและเป็นธรรม โดยเปิดเผยช่องทางในการ

ติดต่อสื่อสารกับนักลงทุนสัมพันธ์บนเว็บไซต์ของบริษัทฯ และจัดให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานและโครงการต่าง ๆ ของบริษัทฯ ต่อสื่อมวลชนเพื่อให้สาธารณชนได้รับข้อมูลที่สำคัญของบริษัทฯ อย่างถูกต้อง

3. บริษัทฯ มีนโยบายเปิดเผยข้อมูลสำคัญทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มีใช้ข้อมูลทางการเงินผ่านช่องทางที่ตกลง จัดทำขึ้นในช่วงเวลาที่เหมาะสม ซึ่งเป็นช่องทางที่ผู้ถือหุ้น นักลงทุน และสาธารณชนทั่วไป สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และมีความเท่าเทียมกันในการรับทราบข้อมูลของบริษัทฯ โดยมีข้อมูลทั้งในรูปแบบภาษาไทย และภาษาอังกฤษ รวมถึงบริษัทฯ ได้จัดให้มีเว็บไซต์ของบริษัทฯ เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ที่สำคัญ และมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้ให้นักลงทุน และผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลของบริษัทได้อย่างทันต่อเวลา และเท่าเทียมกัน

4. บริษัทฯ ตระหนักถึงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลภายในของบริษัทฯ ไปใช้ เพื่อประโยชน์ส่วนตน โดยได้กำหนดให้กรรมการ และผู้บริหารของบริษัทต้องรายงานการมีส่วนได้เสียของตนตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายและคณะกรรมการบริษัทฯ กำหนด รวมถึงการเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัทฯ ซึ่งเกิดกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีส่วนได้เสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในอนาคต บริษัทฯ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็น และความเหมาะสมของรายการนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้น คณะกรรมการตรวจสอบอาจว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญอิสระ หรือผู้สอบบัญชีของบริษัทฯเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกันดังกล่าว เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัทฯ หรือผู้ถือหุ้นตามแต่กรณีไป และเพื่อเป็นการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น บริษัทฯ ได้กำหนดให้กรรมการและพนักงานหลีกเลี่ยงการทำรายการที่เกี่ยวข้องกับตนเองที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัทฯ

นอกจากนี้เพื่อเป็นการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ บริษัทฯได้กำหนดนโยบายในการดูแลรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ไว้อย่างชัดเจน โดยในกรณีที่กรรมการบริษัทที่มีส่วนได้เสียในวาระใด ๆ กรรมการท่านนั้นจะไม่มีสิทธิออกเสียง หรือมีส่วนร่วมในการพิจารณาวาระดังกล่าว

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทฯ (Board Responsibilities)

คณะกรรมการบริษัทฯ มีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบที่สำคัญในการกำกับดูแลให้การบริหารจัดการเป็นไปตามเป้าหมาย และแนวทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย โดยกำหนดโครงสร้างคุณสมบัติ และขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทฯ ที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน บุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทควรมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ทัศนคติ และความซื่อสัตย์สามารถอุทิศเวลาให้กับบริษัทฯ เพื่อที่จะปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ และมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ

คณะกรรมการบริษัทฯ จัดให้มีคณะอนุกรรมการ หรือคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ เพื่อศึกษา พิจารณา กลั่นกรอง และปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทฯให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทฯ เป็นไปโดยชัดเจนและมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดโครงสร้าง กรอบการทำงาน และอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทฯ และคณะอนุกรรมการหรือคณะกรรมการ ชุดย่อยต่าง ๆ ไว้ดังนี้

- โครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทฯ

1. คณะกรรมการบริษัทฯ ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน หรือ ตามที่กฎหมาย และ/หรือข้อบังคับที่บริษัทกำหนดไว้

2. กรรมการของบริษัทฯ ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจะต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
3. คณะกรรมการบริษัทฯ ต้องประกอบด้วยกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการ ทั้งหมด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน หรือมีสัดส่วนกรรมการอิสระ ตามที่กฎหมายหรือสำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด
4. คณะกรรมการบริษัทฯ เลือกกรรมการบริษัทคนหนึ่งให้ทำหน้าที่ประธานกรรมการบริษัท และอาจเลือกกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นรองประธานกรรมการบริษัทได้ตามความเหมาะสม

- คุณสมบัติของกรรมการบริษัท

กรรมการบริษัทต้องมีคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์การทำงานในหลากหลาย สาขาวิชาชีพอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของบริษัท รวมถึงไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายบริษัทมหาชนจำกัด และ/หรือไม่มีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้บริหารจัดการกิจการที่มีมหาชนเป็นผู้ถือหุ้นตามกฎหมาย และประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึง กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อบังคับที่บริษัทกำหนดไว้

- คุณสมบัติของกรรมการอิสระ

กรรมการอิสระของบริษัทต้องมีคุณสมบัติเกี่ยวกับความเป็นอิสระจากผู้ถือหุ้นใหญ่หรือกลุ่มของผู้ถือหุ้นใหญ่และผู้บริหาร และต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด รวมถึงข้อกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (รายละเอียดคุณสมบัติของกรรมการอิสระ ปรากฏอยู่ในหัวข้อ “การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุด”)

- การสรรหากรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทฯ มอบหมายให้คณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้พิจารณาสรรหากรรมการบริษัท โดยพิจารณาคัดสรรบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท จากคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์การทำงานที่เหมาะสม รวมถึงพิจารณาเรื่องความหลากหลายในโครงสร้างของคณะกรรมการบริษัทฯ อย่างเหมาะสม ทั้งเรื่องอายุ เพศ ความหลากหลายในทักษะ วิชาชีพ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะสรรหาบุคคลที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญที่จะมาเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทฯ เป็นสำคัญ

เมื่อคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสมแล้วจะนำเสนอชื่อบุคคลดังกล่าว พร้อมประวัติอย่างเพียงพอสำหรับการคัดเลือกให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ การแต่งตั้งกรรมการบริษัทฯ โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่ข้อบังคับของบริษัทและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้

- บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทฯ

คณะกรรมการบริษัทฯ มีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานที่ต่อผู้ถือหุ้น จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบระมัดระวัง อย่างซื่อสัตย์ สุจริต ใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินธุรกิจ

ของบริษัท ภายใต้กรอบของกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับบริษัทฯ มติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ และมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นอย่างเคร่งครัด รวมถึงเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส และทันเวลา

คณะกรรมการบริษัทฯ มีหน้าที่กำกับดูแลให้บริษัทฯ มีการบริหารจัดการที่ดี โดยให้คำแนะนำ อนุมัติและกำหนด วิสัยทัศน์ และเป้าหมาย ตลอดจน กลยุทธ์ นโยบายการดำเนินงาน การจัดสรรทรัพยากรสำคัญของบริษัทฯ ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สามารถปรับตัวภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง สามารถแข่งขันได้ และมีผลประโยชน์ที่ดี ในระยะยาว รวมทั้ง กำกับ ควบคุม ดูแลการบริหาร และการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและในระยะยาว

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณากำหนดให้เป้าหมายเป็นไปเพื่อความยั่งยืน เป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ สอดคล้องกับการสร้างคุณค่าให้แก่บริษัทฯ ผู้มีส่วนได้เสีย และสังคมโดยรวม โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่าง เหมาะสมและปลอดภัย

คณะกรรมการบริษัทฯ ดูแลให้มีระบบการรายงานทางการเงินและบัญชี การตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพียงพอ และเชื่อถือได้ เพื่อให้การปฏิบัติงาน มีความครบถ้วนถูกต้อง และเป็นไป ตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรับผิดชอบและดูแลให้มีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียม และรักษา ผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม พร้อมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลา

ทั้งนี้ ห้ามมิให้กรรมการประกอบกิจการหรือเข้าเป็นหุ้นส่วนหรือกรรมการในกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกัน และ เป็นการแข่งขันกับกิจการของกลุ่มบริษัทฯ รวมถึง ในกรณีที่กรรมการ หรือบุคคล ที่อาจมีความขัดแย้ง หรือมีส่วนได้เสีย หรือ อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทหรือบริษัทย่อย (ตามข้อบังคับบริษัทฯ กฎหมาย และตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. และตลท. ประกาศกำหนด) ที่มีส่วนได้เสียใน เรื่องใดกำหนดให้บุคคลดังกล่าว ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่อง นั้น ๆ

การปฏิบัติหน้าที่ หรือการอนุมัติกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุม ผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่างๆ ที่กฎหมายกำหนดให้ครบถ้วน

คณะกรรมการบริษัทฯ มีอำนาจมอบหมายแต่งตั้งกรรมการบริษัทคนหนึ่ง หรือหลายคนเป็นรองประธานกรรมการ ได้ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการบริษัทฯ มีอำนาจมอบหมายแต่งตั้งกรรมการและหรือผู้บริหารของบริษัทจำนวนหนึ่งให้เป็น กรรมการบริหารเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างแทนคณะกรรมการบริษัทฯ ได้ โดยในการมอบอำนาจนั้น จะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจของคณะกรรมการบริษัทฯ และมีการกำหนดขอบเขตอำนาจ หน้าที่ของผู้รับมอบอำนาจไว้ อย่างชัดเจน ตลอดจนการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทฯ ได้โดย คณะกรรมการบริษัทฯ มีอำนาจในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงขอบเขต อำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการได้ตามที่จำเป็นหรือ เห็นสมควร

คณะกรรมการบริษัทฯ มีอำนาจมอบหมายแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เพื่อปฏิบัติ หน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริษัทฯ กำหนด โดยคณะกรรมการบริษัทฯ มีอำนาจในการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ขอบเขต อำนาจ หน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารได้ตามที่จำเป็นหรือเห็นสมควร

ทั้งนี้ การมอบอำนาจอนุมัติรายการดังกล่าวข้างต้น จะต้องไม่มีลักษณะเป็นการมอบอำนาจ หรือมอบอำนาจช่วง ให้ผู้ได้รับมอบอำนาจสามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้เสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใด (ตามกฎหมาย ข้อบังคับบริษัท สำนักงาน ก.ล.ต. และ ตลท. ประกาศกำหนด) กับกลุ่มบริษัท ยกเว้น เป็นการอนุมัติการเข้าทำรายการที่เป็นไปตามนโยบาย และหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริษัท ได้พิจารณาอนุมัติไว้ ทั้งนี้ ผู้ที่มีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าวไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัท กำหนดให้กรรมการแต่ละคนดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนได้ไม่เกิน 5 แห่ง รวมถึง กำหนดให้กรรมการผู้จัดการไม่ไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการที่บริษัทอื่นๆ ยกเว้นบริษัทรวม บริษัทย่อย หรือบริษัทในเครือ

● บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของประธานกรรมการบริษัท

ประธานกรรมการมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้

1. รับผิดชอบในฐานะผู้นำของคณะกรรมการบริษัท ในการกำกับดูแล ติดตาม ให้การบริหารงานของบริษัทให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่กำหนดไว้
2. ทำหน้าที่ประธานในการประชุมคณะกรรมการบริษัท และการประชุมผู้ถือหุ้น
3. เป็นผู้ลงคะแนนเสียงชี้ขาดในกรณีที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท มีการลงคะแนนเสียงเท่ากัน
4. เป็นผู้ควบคุมการประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของบริษัท และระเบียบวาระที่กำหนดไว้ และเป็นผู้ลงคะแนนเสียงชี้ขาดในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากัน
5. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

● การประชุมคณะกรรมการบริษัท

1. คณะกรรมการบริษัท ได้กำหนดให้มีการประชุมปกติเป็นประจำทุกไตรมาส และสามารถกำหนดให้มีการประชุมพิเศษเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น โดยกำหนดการประชุมไว้เป็นการล่วงหน้า ตลอดทั้งปี
2. ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ประธานกรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการจะจัดส่งหนังสือเชิญประชุม พร้อมทั้งเอกสารการประชุมที่ครบถ้วน เพียงพอให้แก่กรรมการแต่ละท่านล่วงหน้าอย่างน้อย 5 วันก่อนวันประชุม เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรักษาสีทธิหรือประโยชน์ของบริษัทจะแจ้งนัดประชุมโดยวิธีอื่นและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็ได้อ
3. ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท แต่ละครั้ง ต้องมีกรรมการบริษัท มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริษัท ทั้งหมดจึงจะครบเป็นองค์ประชุม
4. ประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธาน หากไม่มีรองประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการบริษัทเลือกกรรมการที่มาประชุมคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม
5. คณะกรรมการบริษัท กำหนดให้เลขานุการบริษัททำหน้าที่บันทึกการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร และหลังจากที่ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการบริษัท รายงานการประชุมจะถูกจัดเก็บไว้ พร้อมสำหรับกรรมการ และผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

ในปี 2561 กรรมการบริษัท และกรรมการในคณะกรรมการชุดย่อยทุกท่าน เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนการประชุมที่ได้จัดขึ้น

- การถ่วงดุลของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร

บริษัทฯ กำหนดแนวนโยบายในการจัดโครงสร้างคณะกรรมการของบริษัททั้งกรรมการอิสระ กรรมการที่เป็นผู้บริหาร และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารอย่างเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท มีการตรวจสอบ และถ่วงดุลระหว่างกันอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้บริษัทฯ ยังมีนโยบายส่งเสริมให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมีการประชุมร่วมกันเองตามความเหมาะสม โดยไม่มีฝ่ายจัดการหรือผู้บริหารเข้าร่วมประชุม เพื่อเปิดโอกาสให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารได้อภิปราย หรือประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ หรือเรื่องอื่นใดตามที่เห็นสมควรโดยในการประชุมให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

- วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการบริษัท

ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีทุกครั้งให้กรรมการซึ่งอยู่ในตำแหน่งนานที่สุดออกจากตำแหน่ง จำนวน 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ถ้าจำนวนกรรมการแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนที่ใกล้ที่สุดกับอัตราส่วนหนึ่งในสาม ทั้งนี้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระดังกล่าวอาจได้รับการเสนอชื่อต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งต่อไปได้ ยกเว้นกรรมการอิสระที่ไม่ควรมีวาระการดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่า 3 วาระ หรือ 9 ปี เว้นแต่กรรมการอิสระท่านใดมีความเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งนานกว่านั้น คณะกรรมการบริษัทอาจพิจารณาความเป็นอิสระ ความเหมาะสม ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ และชี้แจงเหตุผลพร้อมผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นเพื่อประกอบการพิจารณาเลือกกรรมการอิสระที่ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระติดต่อกันเกินกว่า 3 วาระหรือ 9 ปี ดังกล่าวเป็นกรรมการอิสระของบริษัทฯ ต่อไปได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการบริษัทจะพ้นจากตำแหน่งตามเหตุที่กฎหมาย หรือข้อบังคับของบริษัทกำหนดไว้ และในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการบริษัท เลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีคุณสมบัติต้องห้ามตามกฎหมายเข้าเป็นกรรมการบริษัทแทน เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่า 2 เดือน โดยกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่จะมีวาระการดำรงตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน ทั้งนี้ การแต่งตั้งดังกล่าวต้องผ่านมติของคณะกรรมการด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการที่ยังเหลืออยู่

- การประเมินผลของคณะกรรมการบริษัท

บริษัทฯ มีแนวนโยบายให้คณะกรรมการบริษัท มีการประเมินตนเองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการบริษัท

ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ได้เสนอแนะให้คณะกรรมการ และคณะกรรมการชุดย่อยของบริษัทจดทะเบียน ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลงาน และปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการชุดต่างๆ ในปี 2561 แบ่งออกเป็น ดังนี้

1. ประเมินการปฏิบัติงานคณะกรรมการบริษัท

2. ประเมินการปฏิบัติงานคณะกรรมการตรวจสอบ
3. ประเมินการปฏิบัติงานคณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน
4. ประเมินการปฏิบัติงานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ทั้งนี้ บริษัทฯ นำแบบประเมินตนเองที่ทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ออกแบบขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้บริษัท จดทะเบียนใช้ในการประเมินตนเอง ทั้งนี้ โดยแบบประเมินตนเองดังกล่าว มีดังนี้

แบบที่ 1 “แบบประเมินตนเองของคณะกรรมการรายคณะ” เพื่อให้ประเมินการทำงานของคณะกรรมการใน ภาพรวมขององค์คณะ

แบบที่ 2 “แบบประเมินตนเองของคณะกรรมการชุดย่อยแบบรายคณะ” เพื่อให้ประเมินการทำงานของ คณะกรรมการชุดย่อยที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทในภาพรวมขององค์คณะ

วิธีการให้คะแนน สามารถทำได้หลายวิธี และควรกำหนดเป็นแบบมาตรฐานเพื่อให้คณะกรรมการสามารถ เปรียบเทียบผลประเมินในแต่ละหัวข้อหรือเปรียบเทียบผลประเมินของแต่ละปีได้ เช่น

- 0 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือไม่มีการดำเนินการในเรื่องนั้น
- 1 = ไม่เห็นด้วย หรือมีการดำเนินการในเรื่องนั้นเล็กน้อย
- 2 = เห็นด้วย หรือมีการดำเนินการในเรื่องนั้นพอสมควร
- 3 = เห็นด้วยค่อนข้างมาก หรือมีการดำเนินการในเรื่องนั้นดี
- 4 = เห็นด้วยอย่างมาก หรือมีการดำเนินการในเรื่องนั้นอย่างดียิ่ง

นอกจากนี้ ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัท กำหนดให้มีการประเมินตนเองรายบุคคล ระหว่างกรรมการบริษัท ทั้ง 9 ท่าน โดยแบบประเมินที่ใช้เป็นแนวทางที่ทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยออกแบบ ซึ่งผลการประเมินการทำงานของ กรรมการบริษัท อยู่ในเกณฑ์ดีได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 80

- การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัท จัดให้มีระบบการพิจารณาและกำหนดค่าตอบแทนกรรมการบริษัท ภายใต้กระบวนการที่ เหมาะสม และสามารถตรวจสอบได้ อันจะสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัท ได้มอบหมายให้คณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้พิจารณาค่าตอบแทน กรรมการบริษัท และคณะกรรมการทุกรูปแบบทั้งในรูปแบบของค่าตอบแทนรายเดือน ค่าเบี้ยประชุม และบำเหน็จกรรมการ รวมถึงค่าตอบแทนในรูปแบบอื่น ๆ (ถ้ามี) เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาทบทวนความเหมาะสมก่อน นำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติตามลำดับต่อไป

โดยในการกำหนดค่าตอบแทนแก่กรรมการบริษัทในทุกรูปแบบ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน จะ พิจารณาเปรียบเทียบอ้างอิงจากบริษัทในอุตสาหกรรมและธุรกิจที่มีขนาดใกล้เคียงกัน โดยค่าตอบแทน ต้องมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับภาระหน้าที่ ผลการปฏิบัติงาน และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงสามารถจูงใจให้กรรมการที่มี คุณสมบัติและความสามารถมาเป็นกรรมการของบริษัทหรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายและทิศทางธุรกิจที่ บริษัทกำหนดไว้ได้

- การปฏิรูประบบนิเทศ

คณะกรรมการบริษัทฯ กำหนดให้มีการปฏิรูประบบนิเทศกรรมการใหม่ทุกคน เพื่อให้กรรมการใหม่รับทราบ บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของกรรมการบริษัท นโยบายและแนวปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ตลอดจนสร้างความรู้ ความเข้าใจในธุรกิจ ผลិតภัณฑ์ แผนธุรกิจและการดำเนินงานต่าง ๆ ของบริษัท รวมถึงการเยี่ยมชมหน่วยปฏิบัติการด้านต่าง ๆ ของบริษัทเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการบริษัท

- การพัฒนากรรมการ

บริษัทมีนโยบายส่งเสริม และสนับสนุนให้กรรมการของบริษัททุกคนเข้าร่วมการสัมมนา และศึกษาในหลักสูตรการอบรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ซึ่งจัดขึ้นโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors Association) หรือ IOD และตลท. รวมถึงองค์กรอิสระหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- แผนการสืบทอดตำแหน่ง

บริษัทฯ จัดให้มีการจัดทำและติดตามความคืบหน้าของแผนสืบทอดตำแหน่งที่ครอบคลุมตำแหน่ง ผู้บริหารระดับสูง เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทฯ มีผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์อันสามารถสืบทอดตำแหน่งที่สำคัญต่อไปในอนาคต และจัดให้มีการทบทวนและรายงานแผนสืบทอดตำแหน่งตามความเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม และเตรียมความพร้อมแก่ผู้บริหารระดับสูงในการสืบทอดงานหรือตำแหน่งที่สำคัญของบริษัท

บริษัทฯ จัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่ง โดยมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดตำแหน่งงานสำคัญ เพื่อจะจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่ง
2. กำหนดคุณสมบัติ และคุณลักษณะในด้านต่างๆ ของผู้สืบทอดตำแหน่ง เพื่อใช้ในการพิจารณาคัดเลือก รวมถึงทบทวนบทบาทหน้าที่
3. ร่วมกับตัวแทนจากสายงานประเมิน และพิจารณาคัดเลือกผู้สืบทอดตำแหน่ง จากผู้ที่มีคุณสมบัติ และคุณลักษณะเหมาะสมที่จะปฏิบัติงาน
4. นำเสนอผู้บริหาร เพื่อพิจารณาอนุมัติ กำหนดตำแหน่งงานสำคัญ และรายชื่อผู้สืบทอดตำแหน่ง
5. จัดทำแผนพัฒนารายบุคคลให้กับผู้ได้รับคัดเลือก และดำเนินการพัฒนาตามแผนที่วางไว้ เช่น การอบรม การมอบหมายงานโครงการพิเศษ เป็นต้น
6. ติดตามผลการพัฒนา ทบทวนความคืบหน้า การพัฒนาความพร้อมของผู้สืบทอดตำแหน่ง รวมถึงสถานะ และการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงานสำคัญ

- เลขานุการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทฯ ได้แต่งตั้งเลขานุการบริษัทเพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมาย และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีกำหนด โดยมีขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

1. มีอำนาจหน้าที่ในการติดต่อและลงนามในเอกสารที่จะแจ้งต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. มีหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่กฎหมายหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์คณะกรรมการกำกับตลาดทุน และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกำหนด

- คณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อช่วยในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท คือ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน โดยมีองค์ประกอบ คุณสมบัติ การประชุม วาระการดำรงตำแหน่ง และขอบเขตหน้าที่ และความรับผิดชอบของ คณะกรรมการแต่ละชุดจะเป็นไปตามที่คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดไว้ในกฎบัตร หรือคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชุดนั้น ๆ

การประชุมสำหรับคณะกรรมการได้มีการกำหนดการประชุมไว้เป็นการล่วงหน้า และสามารถกำหนดการประชุมเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น รวมถึงมีการจัดทำบันทึกการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร และจัดเก็บรายงานการประชุมไว้อย่างเป็นระบบด้วย

นอกจากนี้คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการเปิดเผยรายละเอียดโครงสร้าง องค์ประกอบ บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ การปฏิบัติงาน การเข้าร่วมประชุม จำนวนค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการ รวมถึงกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทไว้ในรายงานประจำปีด้วย

- การสื่อสารและส่งเสริมการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการ และจรรยาบรรณธุรกิจของบริษัท

คณะกรรมการบริษัท ตระหนักถึงความสำคัญในการเผยแพร่ และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการรับรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือของทุกคนในองค์กรในอันที่จะยึดถือและปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการ และจรรยาบรรณธุรกิจของบริษัทอย่างเคร่งครัด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายในการพัฒนาและยกระดับการกำกับดูแลกิจการของบริษัท

คณะกรรมการบริษัท จึงได้กำหนดนโยบายให้มีการสื่อสารให้พนักงานทราบถึงนโยบายการกำกับดูแลกิจการและจรรยาบรรณธุรกิจของบริษัทอย่างต่อเนื่อง รวมถึงจัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และกระบวนการในการติดตามการปฏิบัติตามแนวนโยบายและจรรยาบรรณธุรกิจของบริษัทอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นในแนวทางหรือความมุ่งหมายเดียวกันทั้งองค์กร

- ระบบการควบคุมและการตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการบริษัท ได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ครอบคลุมทุกด้าน เพื่อให้การปฏิบัติงานของบริษัทเป็นไปตามเป้าหมาย ข้อบังคับ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงได้จัดให้มีกลไกการตรวจสอบ ถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพอย่างเพียงพอในการปกป้องรักษา และดูแลเงินทุนของผู้ถือหุ้น และสินทรัพย์ของบริษัท กำหนดลำดับขั้นของการอนุมัติ และความรับผิดชอบของผู้บริหาร และพนักงาน กำหนดระเบียบการปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร กำหนดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานให้เป็นไปอย่างถูกต้องรัดกุม ป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน และเป็นไปตามที่กฎ ระเบียบต่าง ๆ กำหนดไว้ รวมทั้งคณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานและบริหารงานของบริษัท เพื่อให้บริษัท มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ ระบบรายงานทางการเงินที่น่าเชื่อถือ โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานที่ได้รับรายงานโดยตรงจากหน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัทฯ รวมถึงจัดทำเป็นรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท ทุกไตรมาส และรายงานในรายงานประจำปีด้วย

บริษัทฯ ได้ส่งเสริม และสนับสนุนให้หน่วยงานตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบ และถ่วงดุลได้อย่างเต็มที่โดยให้ขึ้นตรงและรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการปฏิบัติงานของบริษัทได้

ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ โดยในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบที่จัดขึ้นแต่ละครั้ง หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในจะรายงานผลการตรวจสอบที่สำคัญให้คณะกรรมการตรวจสอบรับทราบ นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบจะมีการส่งรายงานความเห็นและข้อเสนอแนะให้ฝ่ายบริหารรับทราบว่าควรปรับปรุงงานในด้านใดบ้าง รวมถึงเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนและการแจ้งเบาะแสทั้งจากบุคคลภายในและภายนอกบริษัทด้วย

- การบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริษัท ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารและจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ อันอาจเกิดขึ้นกับบริษัท โดยได้จัดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วยกรรมการ และผู้บริหาร ครอบคลุมทุกหน่วยงานที่สำคัญของบริษัท เพื่อรับผิดชอบด้านการประเมิน และการบริหารจัดการความเสี่ยงของทั้งองค์กร รวมถึงความเสี่ยงต่อการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงจะร่วมปรึกษาหารือเพื่อประเมินปัจจัยความเสี่ยงหลัก ความเสี่ยงรอง และความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญ พร้อมแนะนำ แนวทางแก้ไขวิธีการบริหารจัดการ หรือบรรเทาผลลบจากปัจจัยความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ และมีการติดตาม ความคืบหน้าในการดำเนินการอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง รวมถึงจัดทำเป็นรายงานของคณะกรรมการ บริหารความเสี่ยงเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท ทุกไตรมาส และรายงานในรายงานประจำปีด้วย

10. **ความรับผิดชอบต่อสังคม : รายงานการพัฒนาที่ยั่งยืน**

รายงานการพัฒนาที่ยั่งยืน

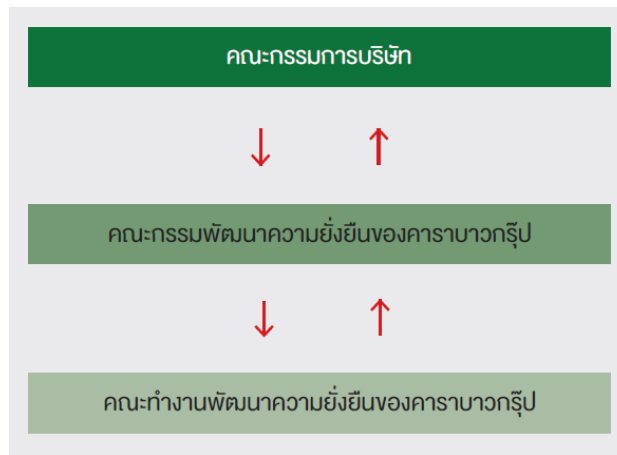
คาราบาวกรุ๊ป ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหวังส่งมอบสิ่งที่มีคุณค่าคืนสู่สังคม ตลอดจนดำเนินโครงการสร้างสรรค์สังคม เพื่อถ่ายทอดและสร้างรากฐานคุณค่าชีวิตที่ดีสู่สาธารณชนอย่างยั่งยืน

นโยบายด้านความยั่งยืน

บริษัท มุ่งดำเนินธุรกิจภายใต้วิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธสัญญา กลยุทธ์ และนโยบาย เพื่อการเติบโตอย่างมีค้ำประกัน มั่นคง และยั่งยืน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ควบคู่ไปกับความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

โครงสร้างการบริหารด้านความยั่งยืน

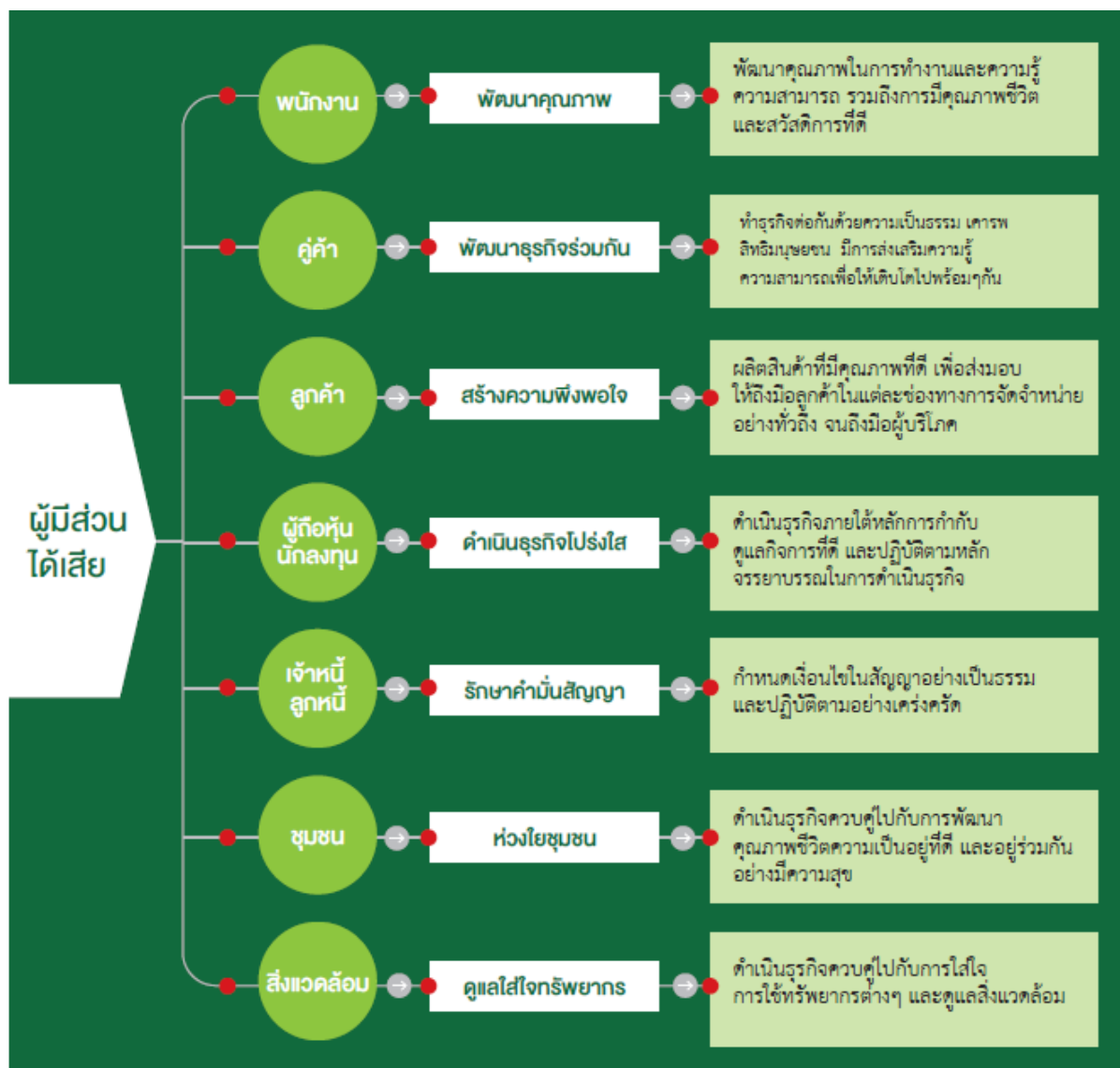
คณะกรรมการบริษัท แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาความยั่งยืนของคาราบาวกรุ๊ป ซึ่งเป็นตัวแทนระดับผู้บริหารจากสายงานต่างๆ ของบริษัท มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาความยั่งยืน และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของประเด็นสาระสำคัญ กำหนดขอบเขตและจัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาความยั่งยืนของคาราบาวกรุ๊ปขึ้น เพื่อศึกษาและกำหนดโครงการที่จะดำเนินการภายใต้กลยุทธ์การพัฒนาความยั่งยืนของบริษัท

ผู้มีส่วนได้เสียในห่วงโซ่คุณค่าของบริษัท

ผู้มีส่วนได้เสีย	ประเด็นที่ผู้มีส่วนได้เสียให้ความสนใจหรือคาดหวัง
1. พนักงาน	โอกาสก้าวหน้าในสายอาชีพและสวัสดิการที่ดี
2. คู่ค้า Supplier	การดำเนินธุรกิจอย่างเป็นธรรม
3. ลูกค้า	ได้รับสินค้าคุณภาพในราคาที่เข้าถึงได้
4. ผู้ถือหุ้น / นักลงทุน	ผลดำเนินงาน การเติบโตทางธุรกิจ และความโปร่งใส
5. เจ้าหนี้ ลูกหนี้	รักษาคำมั่นสัญญาและเชื่อถือได้
6. ชุมชน	การพัฒนาชุมชนให้เติบโตไปพร้อมกับธุรกิจ
7. สิ่งแวดล้อม	การแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดจากการดำเนินงานของบริษัท

การตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้เสีย

ด้านบริหารและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อความยั่งยืน

เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจของบริษัทฯ การเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตท่ามกลางโอกาสทางธุรกิจ และการก้าวไปสู่วิสัยทัศน์สินค้าระดับโลก แปรณระดับโลก บริษัทให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ให้เป็นทุกคนที่รู้แจ้ง ทำจริง ถูกต้อง แม่นยำ ตามค่านิยมองค์กร ตลอดจนการสรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ ความสามารถที่หลากหลายมาร่วมงาน เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรคุณภาพ ที่มีประสิทธิภาพการบริหารจัดการสูงสุดและมีคุณภาพองค์กรที่ดีอย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน ปี 2561 ของสำนักทรัพยากรบุคคลและสำนักปฏิรูปองค์กร

โครงการสามเหลี่ยมปฏิรูปองค์กร (Organization Transformation)

ผู้นำระดับสูงให้ความสำคัญเรื่องการสื่อสาร ถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมไปสู่การปฏิบัติผ่านการนำองค์กร การบริหารจัดการที่ใช้ยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมปฏิรูปองค์กร ของบริษัทคาราบาว ผลักดันให้เกิดการปฏิรูปองค์กรเพื่อให้ทุกสำนักเดินไปสู่เป้าหมายบริษัทตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านแนวคิดของ OKR เพื่อใช้เป็นแกนหลักในการบริหารจัดการขององค์กร ทีมงาน อีกทั้งช่วยให้เกิดการมุ่งเน้นประเด็น Objectives and Key Results ที่สำคัญ และช่วยให้ทีมงานทุกคนมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันเกิดผลดีได้แก่

1. เกิดนวัตกรรมใหม่การบริหารจัดการให้กับบริษัทฯ จากการปฏิรูปความคิดเดิมๆ ให้มีการพัฒนาขึ้น
2. เกิดไอเดียใหม่ๆ จากการปฏิรูปให้ทันยุคทันเหตุการณ์ภายใน ภายนอกที่เปลี่ยนแปลง และไม่ล้าสมัย
3. เกิดกระบวนการวิธีการแก้ปัญหาสิ่งเดิมๆ อย่างสร้างสรรค์ ปัญหาอุปสรรคจะน้อยลง
4. เกิดคลื่นลูกใหม่จากการปฏิรูปจะก่อให้เกิดการบ่มเพาะ และเปิดโอกาสให้พนักงานมีโอกาสดำเนินงานมากขึ้น

ผลลัพธ์การพัฒนาผู้นำด้านการบริหารจัดการผ่านแนวคิด OKRs

การพัฒนาบุคลากรด้านบริหาร โดยมุ่งเน้นในการสร้างผู้นำไปยังตำแหน่งถัดไป ผ่านแผนการทำงานจริงตามโครงการ OKRs ที่ได้รับมอบหมายและพัฒนาทักษะการสื่อสารที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร โดยการเรียนรู้ผ่านวิสัยทัศน์และประสบการณ์ตรงของผู้บริหารระดับสูง

การจัด Workshop กับผู้บริหารระดับรองผู้อำนวยการขึ้นไป เพื่อรับทราบเป้าหมายขององค์กร และสามารถกำหนดเป้าหมาย (Objective) และผลลัพธ์สำคัญ (Key Results) ของสำนักที่รับผิดชอบได้ เพื่อสอดคล้องกับการนำ OKRs มาใช้ในองค์กร โดยนโยบายสู่การปฏิบัติ

ผลลัพธ์ ด้านการ Cascade Goal, KPI ไปสู่การปฏิบัติ และเชื่อมโยงระบบการประเมินผลงานรายบุคคล)

- ผลงานในปี 2560 พบว่าทุกฝ่ายมีการนำโครงการไปสื่อสารและปฏิบัติจนถึงระดับพนักงานร้อยละ 100 โดยแผนงานตามโครงการที่กำหนดมีการดำเนินงานและสำเร็จตามรอบเวลา ประมาณร้อยละ 80 และมีผลการเรียนรู้จากการทำโครงการ มาพัฒนาการทำแผนกลยุทธ์ประจำปี 2561 และทบทวน Vision Mission Core Values และเชื่อมโยงไปกับ Core competency ของพนักงานเมื่อปลายปี 2560
- ผลงานในปี 2561 ทุกสำนักมีการนำเสนอ OKRs ที่เชื่อมโยงกับบริษัท และดำเนินการเสร็จล่วงหน้า 1 เดือนก่อนปิดไตรมาส และผลงานของ OKR รายไตรมาสมีการนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารบริษัททุกเดือนได้ทุกสำนัก 100%

โครงการ “รู้แจ้งทำจริง ถูกต้องแม่นยำ”

การสะท้อนความเข้าใจถึงค่านิยมองค์กร โดยการจัดกิจกรรมให้พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการบอกเล่าประสบการณ์และความเข้าใจของตนเองที่มีต่อค่านิยมองค์กร “รู้แจ้งทำจริง ถูกต้องแม่นยำ” โดยมีจำนวนผลงานกว่า 68 ผลงาน จากพนักงาน 66 คน เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

เพื่อเป็นบริษัทที่ให้โอกาสกับคนทุกคน ทางบริษัทมีการพัฒนาการสรรหา เข้าถึงทุกคนผ่านหลายช่องทาง Website Carabao Career Opportunities และลงพื้นที่ชุมชนต่างๆ

โครงการบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์คนคาราบาว

เพื่อบ่มเพาะและพัฒนาบุคลากรของบริษัทให้มีความพร้อม และเติบโตกับบริษัท ด้วยวิสัยทัศน์ “สินค้าระดับโลก แบนด์ระดับโลก” การพัฒนาบุคลากรจึงมุ่งเน้นให้พนักงานมีสมรรถนะ ความสามารถในการทำงาน

- มุ่งเน้นให้เป็นบุคลากรมีทัศนคติที่ดี พร้อมที่จะเรียนรู้ สร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ และยึดถือในค่านิยมองค์กร ทำงานอย่าง “รู้แจ้งทำจริง ถูกต้องแม่นยำ”
- ติดตาม และประเมินผล การพัฒนาบุคลากร ตามตำแหน่งงาน

ผ่าน Buddy Program หรือ โปรแกรมพี่เลี้ยงพนักงานใหม่

การสอบเลื่อนตำแหน่ง

พนักงานปฏิบัติการตลาดสาวขาวแดงมีจำนวนที่สอบผ่านและได้รับการปรับตำแหน่ง จำนวนทั้งสิ้น ดังนี้

ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่	จำนวน
หัวหน้า (ระดับ 1)	หัวหน้า (ระดับ 2)	4
รองหัวหน้า (ระดับ 2)	หัวหน้า (ระดับ 1)	11
รองหัวหน้า (ระดับ 1)	รองหัวหน้า (ระดับ 2)	40
เจ้าหน้าที่	รองหัวหน้า (ระดับ 1)	70
ผลรวม		125

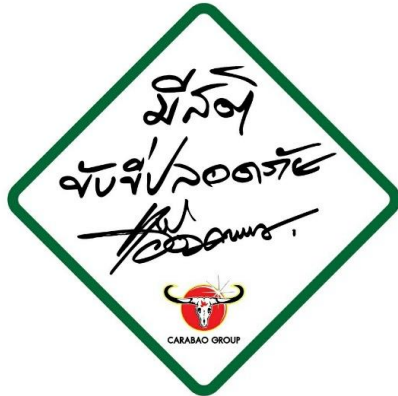
ผลการพัฒนาบุคลากร ประจำปี 2561

บริษัท	จำนวนหลักสูตร			ผู้อบรม		
	หลักสูตร การอบรม (ตามแผน)	หลักสูตร ที่จัด อบรม	% ที่จัด อบรม เทียบกับ แผน	จำนวน พนักงานที่ เข้าอบรม	จำนวน ชั่วโมงที่ พนักงาน อบรมจริง	เฉลี่ยชม. อบรมคน ละ
บริษัท คาราบาว กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	7	9	129%	12	114	10
บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด (สนง.ใหญ่)	142	103	73%	781	5,333	7
บริษัท ตะวันแดง ดีซีเอ็ม จำกัด	68	48	71%	2,486	12,801	5
บริษัท เอเชียแพคเกจจิง จำกัด (สนง.สีลม)	9	8	89%	11	73	7
บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด (โรงงานบางปะกง)	68	112	165%	2,248	18,006	8
บริษัท เอเชียแพคเกจจิง จำกัด (โรงงาน)	62	60	97%	714	5,655	8
บริษัท เอเชีย แคน แมนูแฟคเจอร์ จำกัด	-	31	-	626	4,061	6
ผลรวม	356	371	104%	6,878	46,043	7

โครงการ บาวแดงขับเคลื่อนสู่สังคม ใส่ใจทุกคน

ตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เริ่มสื่อสาร และให้การสนับสนุนในการจัดทำโครงการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ให้แก่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ตั้งแต่ปี 2556 บริษัทฯ เริ่มตระหนักถึงการพัฒนาผู้มีส่วนได้เสียในทุกๆด้านของบริษัทฯ โดยเริ่มจากผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาธุรกิจไปอย่างยั่งยืน นั่นคือ

“พนักงาน” จึงเกิดเป็นโครงการ “บาวแดงขับขี่ปลอดภัย ใส่ใจทุกคน” เพื่อลดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับพนักงาน ทั้งนี้ ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทในเครือ ได้แก่ การเป็นผู้บริการจัดจำหน่าย (DCM) ซึ่งจะต้องใช้รถประเภทต่างๆ ในการขนส่งสินค้า บริษัทฯ คำนึงถึงความปลอดภัยในการขับขี่ของพนักงาน รวมถึงบุคคลภายนอกผู้ใช้รถใช้ถนนร่วมกัน

เนื่องจากบริษัทในเครือ ประกอบธุรกิจบริหารจัดการการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ (DCM) ซึ่งต้องใช้รถ ใช้ถนน ในการขนส่งสินค้าเป็นหลัก รวมถึงการเดินทางของพนักงานบริษัทฯ จึงตระหนักเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของพนักงานทุกคน ชุมชนใกล้เคียง และผู้ร่วมทาง เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ จึงเกิดโครงการบาวแดง ขับขี่ปลอดภัย ใส่ใจทุกคน

คณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ ตระหนักถึงความปลอดภัยของพนักงานทุกคน จึงมีดำริให้จัดทำโครงการ “บาวแดงขับขี่ปลอดภัย ใส่ใจทุกคน” ซึ่งเปิดโครงการครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2559 โดย คุณณัฐชไม วัฒนอมบุญเจริญ กรรมการผู้จัดการ บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

เป็นตัวแทนผู้บริหารเปิดตัว และประชาสัมพันธ์ โครงการทั้งที่โรงงาน สำนักงานใหญ่ และศูนย์กระจายสินค้าทั่วประเทศ รวมถึงร่วมทำกิจกรรมเพื่อกระตุ้นความสนใจ เช่น การจัดประกวดคำขวัญ โดยให้พนักงานร่วมส่งคำขวัญเกี่ยวกับการขับขี่ปลอดภัย คำขวัญที่ได้รางวัล คือ “ครอบครัวอยู่เบื้องหลัง ขับขี่อย่างระวัง ชีวิตไม่พัง รอบข้างปลอดภัย”

ขั้นตอนการดำเนินโครงการ ดังนี้

1. จัดอบรมหลักสูตรขับขี่ปลอดภัย ให้ความรู้ปลูกจิตสำนึกขับขี่ปลอดภัย แก่พนักงานทุกคน และจัดอบรมพนักงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งพนักงานเดิมและพนักงานใหม่ เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ
2. ทดสอบพนักงานทุกคนในตำแหน่งที่ต้องขับขี่ยานพาหนะ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า บริษัทฯ ได้รับพนักงานที่มีทักษะในการขับขี่ที่ดี และไม่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้โดยง่าย
3. กำหนดหลักเกณฑ์ และมาตรฐานการดูแลรักษา รวมถึงการซ่อมบำรุงยานพาหนะ ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน
4. จัดหาระบบที่ดีในการสอดส่องดูแลการขับขี่ยานพาหนะของพนักงาน ได้แก่ ระบบ NOSTRA บริษัทฯ ลงทุนระบบดังกล่าว เป็นจำนวนเงินกว่า 2 ล้านบาท เพื่อใช้ในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ การกำหนดตำแหน่งร้านค้า เพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลร้านค้าของบริษัทฯ ทั่วประเทศ นอกจากนี้ระบบดังกล่าวใช้ประโยชน์ในการตรวจจับความเร็วของยานพาหนะ เมื่อพนักงานขับรถเร็วเกินกว่าที่กำหนด ระบบจะส่งสัญญาณเตือนมาที่ส่วนกลาง

นอกจากนี้ เพิ่มอุปกรณ์ป้องกันเกิดอุบัติเหตุ เช่น เข็มเชอร์ล็อกยหลัง กล้องมองหลัง และกล้องบันทึกหน้ารถ จัดการอบรมหลักสูตรขับขี่ปลอดภัย และมีการรวบรวมข้อมูลความเร็วเกินกำหนด การติดตามรายงานอย่างสม่ำเสมอ

ผลงานที่โดดเด่นในการพัฒนาบุคลากรด้านต่างๆ ประจำปี 2561

การจัดฝึกอบรมหลักสูตรความรู้เรื่องการค้า และการขับเคลื่อนเชิงป้องกัน ให้พนักงานขายหน่วยเงินสด (Cash Van) ที่ปฏิบัติงานอยู่ในทั่วประเทศ

บริษัทฯ ให้ความสำคัญในการทำประโยชน์เพื่อสังคม และชุมชนมาโดยตลอด ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งบริษัทฯ ในปี 2545 ด้วยโครงการ “ตำบลของหนู” ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กไทยรู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีในท้องถิ่นของตนเอง โดยกำหนดให้นักเรียนในระดับประถมศึกษา เข้าร่วมเขียนเรียงความ

และในปี 2557 บริษัทฯ เล็งเห็นถึงความสำคัญของเยาวชน โดยเปิดโอกาสให้เยาวชน ระดับนักเรียน-นักศึกษา ได้แสดงความสามารถด้านดนตรีผ่านบทเพลงคาราบาวในแบบของตัวเอง เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการพัฒนาทักษะทางดนตรี นั่นคือ โครงการ “ดนตรีสร้างคุณค่าชีวิต” (BAO YOUNG BLOOD)

โครงการ ตำบลของหนู

โครงการ “ตำบลของหนู” ริเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อปลูกจิตสำนึก ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กไทยรู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีในท้องถิ่นของตนเอง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาเขียนเรียงความถึงลูกเอ็ด คาราบาว เมื่อปลายปี 2559 ที่ผ่านมา ได้เปลี่ยนหัวข้อเป็น “ของดีประจำตำบลของหนู” โดยเป็นการเล่าเรื่องราวของดีประจำตำบลที่มีชื่อเสียง หรือ สร้างคุณค่าในตำบลของตนเอง เพื่อเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ และการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องผ่านการเขียนเรียงความ ตลอดจนช่วยสร้างคุณค่าชีวิตและเสริมสร้างความสามัคคีภายในตำบลที่น้องเขียนถึง และประการสำคัญ โครงการนี้จะช่วยจุดประกายความคิด และสร้างแรงบันดาลใจให้กับเด็กไทยในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีในตำบลของตนเอง

ทั้งนี้ คณะกรรมการจะคัดเลือกเรียงความดีเด่นประจำเดือนทุกเดือน ซึ่งนักเรียนเจ้าของเรียงความดีเด่นจะได้รับทุนการศึกษาจำนวน 5,000 บาท พร้อมประกาศนียบัตร อีกทั้งตำบลที่เขียนถึงจะได้รับเงินสนับสนุนกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอีกจำนวนตำบลละ 10,000 บาท และผลงานเรียงความจากโครงการนี้จะได้รับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ

บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ต่างๆ ทั้งสื่อออนไลน์ สื่อรายการวิทยุ และสื่อรายการโทรทัศน์ โดยจัดทำสปีป ความยาว 2 นาที ออกอากาศทางรายการโทรทัศน์ทุกสัปดาห์ เพื่อเผยแพร่ผลงานเรียงความของนักเรียนที่ชนะการประกวดออกสู่สาธารณชน

ในปี 2561 ที่ผ่านมา บริษัทฯ มอบเงินสนับสนุนทั้งสิ้น 870,000 บาท แบ่งเป็น ทุนการศึกษาจำนวน 280,000 บาท และทุนพัฒนาตำบล 580,000 บาท

โครงการ ดนตรีสร้างคุณค่าชีวิต

มูลนิธิคาราบาว และ บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งโครงการ “ดนตรีสร้างคุณค่าชีวิต” ดำเนินการสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2557 เป็นต้นมาได้ร่วมมือกับสถานีโทรทัศน์ ช่องเวิร์คพอยท์ จัดรายการประกวดวงดนตรีผ่านทางโทรทัศน์ในชื่อรายการ “Bao Young Blood ดนตรีสร้างคุณค่าชีวิต”

ซึ่งปี 2560-2561 นี้ เป็นการดำเนินการมาถึง Season 4 แล้ว วงดนตรีที่ชนะเลิศจะได้รับทุนการศึกษาจำนวน 1,000,000 บาท และโล่เกียรติยศ จากมูลนิธิคาราบาว พร้อมทั้งโอกาสแสดงความสามารถบนเวทีคอนเสิร์ตการกุศลดนตรีสร้างคุณค่าชีวิตกับวงคาราบาว ทั้งนี้รายได้จากการจัดคอนเสิร์ตการกุศลทั้งหมด จะมอบเป็นทุนสนับสนุนให้กับศิลปินอาวูโสที่ประสบปัญหา

ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) “ด้านกีฬา”

หลังจากคาราบาวได้ลงนามในสัญญากับสมาคมฟุตบอลประเทศอังกฤษ ในการเป็นผู้สนับสนุน “EFL Cup” ภายใต้ชื่อ “Carabao Cup” และจับมือเป็นพันธมิตรกับสโมสรฟุตบอลเชลซี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงได้มุ่งเน้นพัฒนาฟุตบอลไทยให้ก้าวไกลไปสู่ระดับโลก ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของบริษัทและครอบคลุมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน โดยมีคณะกรรมการพัฒนาความยั่งยืนฯ กำหนดกลยุทธ์และนโยบายต่างๆ และคณะทำงานฯ ทำหน้าที่สื่อสารและส่งเสริมให้พนักงานมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน

โครงการ ฝึกอบรมผู้ฝึกสอนฟุตบอลเยาวชน คาราบาว-เชลซี (Carabao - Chelsea Coach the Coaches)

ในปี 2561 บริษัทฯ ได้ร่วมมือกับสโมสรฟุตบอลเชลซี โครงการอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 เพื่อพัฒนาทักษะ เทคนิคการเล่นฟุตบอล รวมถึงการดูแลโภชนาการ การดูแลสุขภาพของนักกีฬา เป็นระบบที่ดี ให้กับครูสอนกีฬาในโรงเรียน และสถาบันต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อเป็นผู้ฝึกสอนที่ดี มีหลักการ และมีคุณภาพ

โครงการ "Carabao Coach the Coaches" ปีที่ 2 เป็นโครงการที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างบริษัทคาราบาว และพันธมิตรทีมฟุตบอลเชลซี เพื่อพัฒนาฟุตบอลไทย โดยนำผู้ฝึกสอนจากสโมสรฟุตบอลเชลซี ประเทศอังกฤษ ที่มีประสบการณ์การสอนและพัฒนาเยาวชนในหลายทวีปทั่วโลก มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ฝึกสอนฟุตบอลระดับเยาวชน และปรัชญาของสโมสรฟุตบอลเชลซีให้กับผู้ฝึกสอนชาวไทย ซึ่งทีมผู้ฝึกสอนจากสโมสรฟุตบอลเชลซี จากประเทศอังกฤษนำโดยลอว์เรนซ์ กริฟฟิน จากศูนย์พัฒนาระหว่างประเทศของเชลซีในกรุงเทพฯ ทีมโค้ชนี้มีประสบการณ์มากกว่า 21 ปี จากการทำงานใน 31 ประเทศ และ 6 ทวีปทั่วโลก จัดอบรม วันที่ 19 พฤศจิกายน - 1 ธันวาคม 2561 ที่ พัฒนาออลฟลัดแอนดริวส์ สอร์ท จังหวัดชลบุรี โดยมีการจัดการอบรมทั้งสิ้น 6 รุ่น และมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรม จำนวน 360 ท่าน ซึ่งมาจากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมอบรมเป็นผู้สามารถผ่านการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และสามารถนำไปใช้พัฒนาเยาวชนในชุมชนตนเองต่อไปได้

หลักสูตรการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติแฝงปรัชญาของสโมสรฟุตบอลเชลซี ถูกออกแบบมาเพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และการเป็นผู้ฝึกสอนฟุตบอลที่ดี เข้าใจถึงแนวทางการฝึกสอนที่หลากหลาย จังหวะ วิธีการ และเหตุผลในการปรับใช้ รวมถึงแนวทางการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน การเตรียมพร้อมก่อนการแข่งขันและการฟื้นฟูร่างกายที่เหมาะสม เน้นหาครอบคลุมถึงทักษะการสื่อสาร การวิเคราะห์ การจัดระเบียบ ทักษะด้านอารมณ์ วิธีการจัดการทีม ความสำคัญของสารอาหาร และเทคนิคการฝึกซ้อม และที่สำคัญในปีนี้อาจจัดคอร์สพิเศษเพิ่มขึ้น คือทุกๆ 2 รุ่นของการสอน ทางคณะกรรมการจะ

คัดเลือกผู้ฝึกสอนจำนวน 20 คน จากทั้งหมด 120 คน (2 รุ่น) มาร่วมเวิร์กช็อปกับ "โค้ชจุ่น" อนุรักษ ศรีเกิด อดีตหัวหน้าผู้ฝึกสอนทีมชาติไทยรุ่นอายุไม่เกิน 19 ปี เพื่อร่วมพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทักษะฟุตบอล ซึ่งเปรียบเสมือนคัมภีร์ให้สามารถนำความรู้ไปต่อยอด และใช้ในการสอนเยาวชนในพื้นที่ได้จริง

สำหรับผู้ฝึกสอนที่เข้าร่วมโครงการ ในปีนี้จะถูกแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ผู้ฝึกสอนนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 7-10 ปี
2. ผู้ฝึกสอนนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 11-14 ปี
3. ผู้ฝึกสอนนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 15-18 ปี

โครงการ สนับสนุนกิจกรรมฟุตบอลระดับท้องถิ่นของเยาวชนไทย (Carabao Grassroots Football)

คาราบาวกรุ๊ป ร่วมสานต่อความฝันให้กับนักฟุตบอลเยาวชนไทย จัดโครงการ “Carabao Grassroots Football” สนับสนุนกิจกรรมฟุตบอลระดับท้องถิ่นของเยาวชนไทย ที่ขาดแคลนอุปกรณ์ในการฝึกซ้อม พร้อมจับมือโค้ช “เชลซี” จัดฟุตบอลคลินิกให้ความรู้แก่เยาวชน ถ่ายทอดประสบการณ์และสร้างแรงบันดาลใจการเป็นนักเตะอาชีพ

โครงการดังกล่าว จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมสังคมด้านกีฬาฟุตบอลอย่างต่อเนื่อง หลังจากประสบความสำเร็จจากโครงการ “Carabao-Chelsea Coach the Coaches” ที่นำเอาโค้ชจากสโมสรฟุตบอลเชลซี ที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 21 ปี ใน 31 ประเทศ 6 ทวีปทั่วโลกมาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ให้กับผู้ฝึกสอนชาวไทยไปเมื่อปีก่อน และในปี 2561 นี้ได้จัดโครงการ “Carabao Grassroots Football” โครงการที่ให้การสนับสนุนกิจกรรมฟุตบอลระดับท้องถิ่นของเยาวชนไทย ที่ขาดแคลนอุปกรณ์ในการฝึกซ้อม ซึ่งที่ผ่านมามีโรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนไปแล้วหลายโรงเรียนในต่างจังหวัดทั่วประเทศ และล่าสุด น้องๆ นักเรียนและครูผู้ฝึกสอน โรงเรียนวัดพิมพาวาส และโรงเรียนวัดเทพราชวิทยาคาร จ.ฉะเชิงเทรา ได้รับโอกาสพิเศษจากหัวหน้าโค้ชทีมเชลซี มร.รอนซ์ กริฟฟิน ร่วมจัดกิจกรรมกับเยาวชนทั้ง 2 โรงเรียนอย่างใกล้ชิด

11. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (บริษัทฯ) ได้ให้ความสำคัญต่อระบบการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ และเหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจ โดยมีฝ่ายตรวจสอบภายในทำหน้าที่ติดตาม และสอบทานระบบการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของบริษัทฯ และรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการใช้ทรัพยากรของบริษัทฯ อย่างคุ้มค่าและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนดูแลรักษาทรัพย์สิน ลดความผิดพลาดและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน การรายงานทางการเงินที่มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา รวมทั้งให้มีการปฏิบัติตามนโยบายกฎระเบียบ และข้อบังคับของกฎหมาย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อบริษัทฯ นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในเป็นประจำทุกปี ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตามกรอบการควบคุมภายในของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อ้างอิงจาก COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread Way Commission) ทั้ง 5 องค์ประกอบ 17 หลักการย่อย ทั้งนี้บริษัทฯ ไม่พบข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญต่อระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ

1. องค์กรและสภาพแวดล้อม

บริษัทฯ ได้กำหนดให้มีสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในที่ดี โดยจัดโครงสร้างองค์กรและสายงานการบังคับบัญชาที่ชัดเจนเหมาะสม รวมทั้งกำหนดเป้าหมายทางธุรกิจและดัชนีชี้วัดผลสำเร็จ (Key Performance Indicators : KPI) เพื่อใช้ในการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร กำหนดให้มีคู่มือการใช้อำนาจและคู่มือการปฏิบัติงาน

ของทุกระบบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน มีการถ่ายทอดเป้าหมายองค์กรลงสู่ระดับสายงาน และฝ่ายมีการสร้างบรรยากาศของการปฏิบัติงานที่ดี เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับในหน่วยงานมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร ด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์และจริยธรรม นอกจากนี้บริษัทฯ ยังเน้นให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนของบริษัทฯ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยกำหนดให้มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความโปร่งใส และเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม

2. การประเมินความเสี่ยง

บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับธุรกิจที่อาจทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยคณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติจัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงของแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลและติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงของบริษัทฯอย่างสม่ำเสมอ ผ่านการประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงไตรมาสละ 1 ครั้ง และรายงานผลการประเมินความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณารับทราบ ทั้งนี้รายละเอียดด้านการบริหารความเสี่ยง ปรากฏในหัวข้อ “ปัจจัยความเสี่ยง”

3. มาตรการควบคุม

บริษัทฯ มีมาตรการควบคุมที่เหมาะสมและเพียงพอ มีการกำหนดนโยบายและระเบียบปฏิบัติที่มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และการอนุมัติที่ชัดเจน มีการแบ่งแยกหน้าที่การปฏิบัติงาน มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน มีการสอบทานรายงานทางการเงินและรายงานผลการดำเนินงานที่มีใช้ทางการเงินให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด มีการบันทึกบัญชีครบถ้วนถูกต้องและสม่ำเสมอ มีการจัดเก็บเอกสารทางบัญชีทั้งที่เป็นเอกสารและข้อมูลสารสนเทศไว้อย่างเป็นระบบ และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยให้แต่ละหน้าที่สามารถถ่วงดุลอำนาจหรือมีกลไกสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการปฏิบัติงานในส่วนที่มีความเสี่ยงสำคัญเพื่อป้องกันและลดข้อผิดพลาด เช่น ธุรกรรมด้านการเงิน การขาย การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการดูแลทรัพย์สิน เป็นต้น รวมถึงการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น บริษัทฯมีการวางระบบด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และมีการควบคุมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พนักงานมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ในกรณีที่บริษัทฯมีการทำธุรกรรมกับบุคคลที่มีความขัดแย้งหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน โดยฝ่ายบริหารจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป ทั้งนี้ บริษัทฯได้มีการติดตามดูแลการดำเนินงานของบริษัทฯอย่างสม่ำเสมอด้วยเช่นกัน

4. ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

บริษัทฯได้ให้ความสำคัญต่อระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ข้อมูลต่างๆ มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน โดยได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความปลอดภัยของข้อมูล มีการจัดเก็บข้อมูลหรือเอกสารที่สำคัญอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานและการนำข้อมูลที่สำคัญไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหาร หรือผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ มีความครบถ้วนถูกต้องอย่างเพียงพอ นอกจากนี้บริษัทฯยังมีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ประสานงานกับนักลงทุนต่างๆเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานและการลงทุนของบริษัทฯด้วยช่องทางการติดต่อรวดเร็วและเข้าถึงได้ง่าย เช่น Website ของบริษัทฯ, E-mail, Call Center เป็นต้น และที่

สำคัญบริษัทฯ ได้จัดให้มีช่องทางการสื่อสารให้บุคคลภายนอกสามารถแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการร้องเรียน หรือแจ้งเบาะแสการทุจริตผ่านช่องทางที่บริษัทฯ กำหนดดังกล่าวข้างต้น

5. ระบบการติดตาม

บริษัทฯ มีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในและผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการบริษัทฯ มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบดูแลสอบทานระบบการควบคุมภายในผ่านฝ่ายตรวจสอบภายในเป็นผู้ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้มั่นใจว่าสิ่งที่ตรวจพบจากการตรวจสอบหรือสอบทานได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างเหมาะสมทันทั่วทั้งที่ โดยนำเสนอรายงานและประเด็นต่างๆ ผ่านคณะกรรมการตรวจสอบและฝ่ายบริหารที่เข้าร่วมประชุมเป็นประจำทุกไตรมาส นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้เชิญผู้สอบบัญชีเข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาและรับทราบผลการสอบทานงบการเงินและประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในซึ่งไม่พบประเด็นที่เป็นข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ

12. รายการระหว่างกัน

12.1. บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง

12.1.1 บริษัท มองไกล จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายเทปบันทึกเสียง แผ่นซีดี แผ่นวีซีดี และประพันธ์บทเพลง

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ

- มีกรรมการร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นายยีนยง โอภากุล
- มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน 2 ท่าน ได้แก่ นายยีนยง โอภากุล และนางลินจง โอภากุล โดยถือหุ้นในบริษัท มองไกล จำกัด ร้อยละ 50 และร้อยละ 20 ตามลำดับ

12.1.2 บริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

ประกอบธุรกิจ (1) ผลิตและจำหน่ายเบียร์ และ (2) จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ

- มีกรรมการร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ
- มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน 2 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ และนางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ โดยถือหุ้นในบริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง จำกัด ร้อยละ 30 และร้อยละ 15 ตามลำดับ

12.1.3 บริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

ประกอบธุรกิจ (1) ผลิตและจำหน่ายเบียร์ และ (2) จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ

- มีกรรมการร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ
- มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน 2 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ นางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ โดยถือหุ้นในบริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง จำกัด ร้อยละ 40

และร้อยละ 40 ตามลำดับ

12.1.4 บริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง 1999 จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ ประกอบธุรกิจ (1) ผลิตและจำหน่ายเบียร์ และ (2) จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ

- มีกรรมการร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ
- มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน 2 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ นางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ โดยถือหุ้นในบริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง 1999 จำกัด ร้อยละ 40 และร้อยละ 20 ตามลำดับ

12.1.5 บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ ประกอบกิจการร้านค้าปลีก ค้าปลีก และร้านสะดวกซื้อ (Convenience Store)

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ

- มีกรรมการร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์
- มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน 4 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ นางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ นายยืนยง โอภากุล และนางดวงดาว ธนอมบุญเจริญ โดยถือหุ้นในบริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด ร้อยละ 35 ร้อยละ 20 ร้อยละ 12 และร้อยละ 12 ตามลำดับ

12.1.6 บริษัท สหมิตร โปรดักส์ จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ ประกอบกิจการซื้อมาขายไป

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ

- มีกรรมการบริษัท 2 ท่าน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับบริษัทฯ ได้แก่ นางสาวณัฐชนก วงษ์สวัสดิ์ (บุตรสาวนางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ) และ นางสาวผูกขวัญ สมุทรโคจร (บุตรสาวนายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร) โดยถือหุ้นในบริษัท สหมิตร โปรดักส์ จำกัด ร้อยละ 50 และร้อยละ 50 ตามลำดับ

12.1.7 บริษัท โคโค ฟู้ดส์ จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ ประกอบกิจการซื้อมาขายไป

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ

- มีกรรมการบริษัท 2 ท่าน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับบริษัทฯ ได้แก่ นางสาวขวัญสุดา ตีรธรรมกุล (ลูกสะใภ้ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์) และนางสาวกรทอง วิไลย์ (ลูกสะใภ้ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์) โดยถือหุ้นในบริษัท โคโค ฟู้ดส์ จำกัด ร้อยละ 50 และร้อยละ 50 ตามลำดับ

12.1.8 บริษัท น้ำตาล สหมิตร จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ ประกอบกิจการขายส่งเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และนำเข้าเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ

- มีกรรมการร่วม 1 ท่าน คือ นางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ
- มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นางสาวณัฐชไม ธนอมบุญเจริญ โดยถือหุ้นในบริษัท น้ำตาล สหมิตร จำกัด ร้อยละ 10

12.1.9 บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ ประกอบกิจการผลิตและจำหน่ายแอลกอฮอล์

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับ ■ มีกรรมกรร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นายร่มธรรม เศรษฐสิทธิ์

บริษัทฯ ■ มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ โดยถือหุ้นในบริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด ร้อยละ 74

12.1.10 บริษัท ตะวันแดง เอฟ แอนด์ บี จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ ประกอบกิจการผลิตและจำหน่ายเบียร์ทุกประเภท/จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มทุกประเภท

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับ ■ มีกรรมกรร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นางสาวณัฐชไม วัฒนอมบุญเจริญ

บริษัทฯ ■ มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน 2 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ และนางสาวณัฐชไม วัฒนอมบุญเจริญ โดยถือหุ้นในบริษัท ตะวันแดง เอฟ แอนด์ บี จำกัด ร้อยละ 45 ร้อยละ 10 ตามลำดับ

12.1.11 บริษัท บ้านตะวันแดง จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ ภัตตาคาร และร้านอาหารที่จัดแสดงเวที

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับ ■ ไม่มีกรรมกรร่วมกัน

บริษัทฯ ■ มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ โดยถือหุ้นในบริษัท บ้านตะวันแดง จำกัด ร้อยละ 90

12.1.12 บริษัท ตะวันแดง โลจิสติกส์ จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ ประกอบกิจการขนส่ง

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับ ■ มีกรรมกรร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์

บริษัทฯ ■ มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ โดยถือหุ้นในบริษัท ตะวันแดง โลจิสติกส์ จำกัด ร้อยละ 0 (1 หุ้น)

12.1.13 บริษัท เอ็กซ์เพรสเมต จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ ประกอบกิจการค้า ยา ยารักษาโรค เภสัชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ทางวิทยาศาสตร์ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช

ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับ ■ มีกรรมกรร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์

บริษัทฯ ■ มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ โดยถือหุ้นในบริษัท เอ็กซ์เพรสเมต จำกัด ร้อยละ 60

12.1.14 บริษัท หุนาน ดับเบิล เอ็นเนอร์จี เบเวอร์เรจ จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ ประกอบกิจการจำหน่าย ทั้งชาปลูกและชาส่ง

- ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับ บริษัทฯ**
- มีกรรมกรร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์
 - มีผู้ถือหุ้น คือ บริษัท แคมเปียน ไชนา โฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 49 ซึ่งบริษัท รัฐธรรม โฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวร้อยละ 100 โดย นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ นางสาวณัฐชไม ถนอมบุรณเจริญ นายยืนยง โอภากุล นางวงดาว ถนอมบุรณเจริญ และนายร่มธรรม เศรษฐสิทธิ์ ถือหุ้นในบริษัท รัฐธรรม โฮลดิ้ง จำกัด ร้อยละ 51 ร้อยละ 25 ร้อยละ 15 ร้อยละ 5 และ ร้อยละ 4 ตามลำดับ

12.1.15 บริษัท กว่างโจว คาราบาว เบเวอร์เรจ จำกัด

- ลักษณะการประกอบธุรกิจ** ประกอบกิจการจำหน่าย ทั้งขายปลีกและขายส่ง
- ลักษณะ/ความสัมพันธ์กับ บริษัทฯ**
- มีกรรมกรร่วมกัน 1 ท่าน ได้แก่ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์
 - มีผู้ถือหุ้น คือ บริษัท หุนาน ดับเบิล เอ็นเนอร์จี เบเวอร์เรจ จำกัด ถือหุ้นในบริษัท กว่างโจว คาราบาว เบเวอร์เรจ จำกัด ร้อยละ 100

12.2 รายการระหว่างกัน

รายการระหว่างกันของกลุ่มบริษัทฯ กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2561 สามารถสรุปได้ดังนี้

12.2.1 บริษัท มองโกล จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
■ <u>ค่าใช้จ่ายโฆษณา</u> CBD ทำสัญญากับบริษัท มองโกล จำกัด เพื่อว่าจ้างนายยืนยง โอภากุล มาเป็นผู้แสดงและแนะนำเครื่องดื่มบำรุงกำลัง คาราบาวแดง	10,000,000	11,000,000
■ <u>เจ้าหนี้อื่น</u>	-	10,400,000

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

- ในวันที่ 1 มกราคม 2557 CBD ได้ทำสัญญากับบริษัท มองโกล จำกัด เพื่อว่าจ้างนายยืนยง โอภากุล มาเป็นผู้แสดงและแนะนำเครื่องดื่มบำรุงกำลังคาราบาวแดง (เงื่อนไขของสัญญาเป็นเงื่อนไขเดียวกับสัญญาที่บริษัทฯ เคยทำกับบริษัท มองโกล จำกัดในอดีต)
- ต่อมาในวันที่ 1 กรกฎาคม 2557 CBD ได้ปรับแก้ไขเงื่อนไขสัญญาดังกล่าว และเข้าทำสัญญาระยะยาวกับบริษัท มองโกล จำกัด ซึ่งมีเงื่อนไข โดยสรุปดังนี้

- CBD ว่าจ้างบริษัท มงโกล จำกัด ให้ว่าจ้างนายยืนยง โอภากุล เป็นผู้ประชาสัมพันธ์ และแนะนำเครื่องดื่มบำรุงกำลังคาราบาวแดง รวมถึงเครื่องดื่มและ/หรือผลิตภัณฑ์อื่นใดของ CBD โดยมีอายุสัญญาห้าปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ในอัตราค่าจ้างเป็นเงิน 10,000,000 บาท ต่อปี โดยจะชำระภายในวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี
- สัญญาดังกล่าวจะต่ออายุไปอีก 5 ปีโดยอัตโนมัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2566 ในอัตราค่าจ้างเป็นเงิน 12,000,000 บาทต่อปี ทั้งนี้ CBD มีสิทธิเสนอปรับค่าตอบแทนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับราคาค่าตลาด นอกจากนี้ CBD ยังมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ในกรณีที่ภาพลักษณ์ของนายยืนยง โอภากุลไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งสัญญา
 - CBD ว่าจ้างบริษัท มงโกล จำกัด เพื่อแต่งเพลงสำหรับประชาสัมพันธ์ครั้งคราว เป็นจำนวนเงิน 1,000,000 บาท โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้ำเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าว เป็นรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทฯ โดยการว่าจ้างดังกล่าวมีราคา และเงื่อนไขโดยทั่วไป เปรียบเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก

12.2.2 บริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
▪ <u>รายได้จากขายผลิตภัณฑ์</u> DCM จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ให้แก่ บริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง จำกัด เพื่อจำหน่ายในร้าน	172,479	418,122
▪ <u>ลูกหนี้การค้า</u>	36,864	40,215
▪ <u>ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย</u> CBD จ่ายค่าจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายให้แก่ บริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง จำกัด	-	195,865
▪ <u>ค่าใช้จ่ายอื่น</u> CBD และ DCM จ่ายค่าอาหารและเครื่องดื่ม บัตรของขวัญ ค่าเลี้ยงรับรองคู่ค้าให้แก่บริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง จำกัด	355,723	834,186
▪ <u>เจ้าหนี้อื่น</u>	99,170	458,423

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

- DCM จำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ บริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง จำกัด เพื่อจำหน่ายในร้านอาหาร โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้ำเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด
- CBD จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายและจัดกิจกรรมสำหรับพนักงานของกลุ่มบริษัทฯ ที่โรงเบียร์ตะวันแดง โดยได้รับส่วนลดร้อยละ 20 สำหรับค่าอาหารและเครื่องดื่ม โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้ำเป็นไปตามปกติให้แก่ลูกค้าคนสำคัญ

▪ CBD และ DCM เลี้ยงรับรองคู่ค้า ซื้อมัตถ์ของขัวญค่าอาหารและเครื่องดื่มที่โรงเบียร์ตะวันแดงให้แก่คู่ค้า เนื่องในเทศกาลปีใหม่ โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามปกติให้แก่ลูกค้าคนสำคัญ

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าว มีราคาและเงื่อนไขทั่วไป สม่ือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก โดยการลดราคาร้อยละ 20 ดังกล่าว ถือเป็นการลดราคาตามปกติให้แก่ลูกค้าคนสำคัญของบริษัท โรงเบียร์ตะวันแดง จำกัด

12.2.3 บริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
▪ รายได้จากขายผลิตภัณฑ์ DCM จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ให้แก่ บริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง จำกัด เพื่อจำหน่ายในร้าน	203,643	508,668
▪ ลูกหนี้การค้า	64,143	65,617
▪ ค่าใช้จ่ายอื่น CBD จ่ายค่างานเลี้ยงปีใหม่ประจำปีสำหรับพนักงาน และค่าเลี้ยงรับรองคู่ค้าให้แก่ บริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง จำกัด	3,858,116	1,813,181
▪ เจ้าหนี้อื่น	39,025	40,137

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

▪ DCM จำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ บริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง จำกัด เพื่อจำหน่ายในร้านอาหาร โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด

▪ CBD จัดงานเลี้ยงปีใหม่สำหรับพนักงานและผู้บริหาร และเลี้ยงรับรองคู่ค้า ที่โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง โดยได้รับส่วนลดร้อยละ 20 สำหรับค่าอาหารและเครื่องดื่มโดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามปกติให้แก่ลูกค้าคนสำคัญ

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าว มีราคาและเงื่อนไขทั่วไป สม่ือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก โดยการลดราคาร้อยละ 20 ดังกล่าว ถือเป็นการลดราคาตามปกติให้แก่ลูกค้าคนสำคัญของบริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง จำกัด

12.2.4 บริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง 1999 จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
▪ รายได้จากขายผลิตภัณฑ์ DCM จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ให้แก่ บริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง 1999	154,408	364,878

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
จำกัด เพื่อจำหน่ายในร้าน		
▪ <u>ลูกหนี้การค้า</u>	56,971	45,242
▪ <u>ค่าใช้จ่ายอื่น</u> CBD และ DCM จ่ายค่าเลี้ยงรับรองลูกค้าให้แก่ บริษัท โรงเบียร์เยอรมัน ตะวันออก 1999 จำกัด	85,756	510,440
▪ <u>เจ้าหนี้อื่น</u>	-	4,471

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

- DCM จำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ บริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันออก 1999 จำกัด เพื่อจำหน่ายในร้านอาหาร โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด
- CBD และ DCM จัดงานเลี้ยงรับรองลูกค้า ที่โรงเบียร์เยอรมันตะวันออก 1999 โดยได้รับส่วนลดร้อยละ 20 สำหรับค่าอาหารและเครื่องดื่มโดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามปกติให้แก่ลูกค้าคนสำคัญ

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าว มีราคาและเงื่อนไขทั่วไปเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก โดยการลดราคาร้อยละ 20 ดังกล่าว ถือเป็นการลดราคาตามปกติให้แก่ลูกค้าคนสำคัญของบริษัท โรงเบียร์เยอรมันตะวันออก 1999 จำกัด

12.2.5 บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
▪ <u>รายได้จากขายผลิตภัณฑ์</u> DCM จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ให้แก่บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป เพื่อจำหน่าย ในร้านสะดวกซื้อ	78,879,473	68,937,612
▪ <u>ลูกหนี้การค้า</u> บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัดเป็นลูกหนี้การค้าของ DCM จากการขาย สินค้า	12,316,995	12,861,807
▪ <u>ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย</u> DCM จ่ายค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายให้กับบริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด	3,595,091	3,274,318
▪ <u>เจ้าหนี้อื่น</u> บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด เป็นเจ้าหนี้อื่นของ DCM จากค่าใช้จ่าย ส่งเสริมการขาย	500,162	259,955

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
▪ รายได้ค่าเช่าและค่าบริการ CBD ให้บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด เช่าพื้นที่ชั้นที่ 4-6 ของอาคาร 393 สีส้ม และชั้นที่ 2-4 ของตึกอาคาร 4 ชั้น เพื่อใช้เป็นสำนักงาน รวมถึงการให้สิทธิในการเช่าพื้นที่จอดรถและค่าบริการสาธารณูปโภค	12,985,863	15,442,510
▪ ลูกหนี้อื่น บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด เป็นลูกหนี้อื่นของ CBD จากค่าเช่าและค่าบริการ	194,117	213,138
▪ เจ้าหนี้อื่น บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด เป็นเจ้าหนี้อื่นของ CBD จากเงินประกันค่าเช่าสำนักงานของ CBD	2,664,778	3,015,873
▪ ค่าใช้จ่ายอื่น CBD จ่ายค่าวัสดุสิ้นเปลืองสำนักงาน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอบรมสัมมนา และค่าเลี้ยงรับรองลูกค้าให้กับ บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด	179,941	143,589

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

- DCM จำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด เพื่อจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อในประเทศไทย โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด
- DCM จ่ายค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายให้แก่บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด เพื่อจัดรายการโปรโมชั่นสินค้า และจัดทำแผ่นพับโฆษณาประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคา และเงื่อนไขการค้าตลาด
- บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด เช่าพื้นที่ชั้นที่ 4 ถึงชั้นที่ 6 ในอาคารของ CBD และชั้นที่ 2 ถึงชั้นที่ 4 ในตึกอาคาร 4 ชั้น รวมเนื้อที่ 3,516.6 ตารางเมตร เพื่อใช้เป็นสำนักงาน รวมถึงการให้สิทธิในการเช่าพื้นที่จอดรถ โดยมีอัตราค่าเช่าและค่าบริการประมาณ 350-495 บาทต่อตารางเมตร ทั้งนี้ ราคาและเงื่อนไขการเช่าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการเช่าตลาด โดยอัตราค่าเช่าและค่าบริการของอาคารบริเวณใกล้เคียงอยู่ระหว่าง 350 - 500 บาทต่อตารางเมตร
- CBD เรียกเก็บค่าวัสดุสิ้นเปลืองสำนักงาน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอบรมสัมมนา และค่าเลี้ยงรับรองลูกค้าจาก บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด โดยมีราคาตามที่เกิดขึ้นจริง

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าวเป็นรายการธุรกิจปกติของ DCM ซึ่งมีราคาและเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก และรายการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ของ CBD ซึ่งมีอัตราค่าเช่า และเงื่อนไขการเช่าเป็นไปตามราคา ค่าเช่า และเงื่อนไขตลาด

12.2.6 บริษัท สหมิตร โปรดักส์ จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
▪ <u>ซื้อผลิตภัณฑ์</u> DCM รับผิดชอบจ่ายผลิตภัณฑ์ให้กับ บริษัท สหมิตร โปรดักส์ จำกัด	180,138,354	237,738,681
▪ <u>เจ้าหนี้การค้า</u> บริษัท สหมิตร โปรดักส์ จำกัด เป็นเจ้าหนี้การค้าของ DCM จากการซื้อผลิตภัณฑ์มาจัดจำหน่าย	14,977,201	19,883,860
▪ <u>ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย</u> DCM จ่ายค่าจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายให้แก่บริษัท สหมิตร โปรดักส์ จำกัด	-	125,100
▪ <u>ลูกหนี้อื่น</u> บริษัท สหมิตร โปรดักส์ จำกัดเป็นลูกหนี้อื่นของ DCM จากค่าส่งเสริมการขายที่ให้กับลูกค้าตามช่องการจัดจำหน่ายต่างๆ ตามที่ DCM เรียกเก็บ	366,677	267,670
▪ <u>รายได้อื่น</u> CBG เรียกเก็บค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอบรมสัมมนาจาก บริษัท สหมิตร โปรดักส์ จำกัด	17,000	-

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

▪ DCM รับผิดชอบจ่ายผลิตภัณฑ์ให้กับ บริษัท สหมิตร โปรดักส์ จำกัด เพื่อจัดจำหน่ายในช่องทางต่างๆ รวมถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าวเป็นรายการธุรกิจปกติของ DCM ซึ่งมีราคาและเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก

12.2.7 บริษัท โคโค ฟู้ดส์ จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
▪ <u>ซื้อผลิตภัณฑ์</u> DCM รับผิดชอบจ่ายผลิตภัณฑ์ให้กับบริษัท โคโค ฟู้ดส์ จำกัด	45,653,709	-
▪ <u>เจ้าหนี้การค้า</u> บริษัท โคโค ฟู้ดส์ จำกัด เป็นเจ้าหนี้การค้าของ DCM จากการซื้อ	1,375,190	-

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
ผลิตภัณฑ์มาจัดจำหน่าย		
▪ ลูกหนี้อื่น บริษัท โคโค ฟู้ดส์ จำกัด เป็นลูกหนี้อื่นของ DCM จากค่าส่งเสริมการขายที่ให้กับลูกค้าตามช่องการจัดจำหน่ายต่างๆ ตามที่ DCM เรียกเก็บ	167,054	-

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

▪ DCM รับผิดชอบจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กับ บริษัท โคโค ฟู้ดส์ จำกัด เพื่อจำหน่ายในช่องทางต่างๆ โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด

▪ ในระหว่างปี 2561 DCM ได้ทำการยกเลิกสัญญาจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กับบริษัท โคโค ฟู้ดส์ จำกัด และเข้าทำสัญญาจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กับบริษัท สหมิตร โปรดักส์ จำกัด แทน ซึ่งเป็นบริษัทในเครือเดียวกันกับ บริษัท โคโค ฟู้ดส์ จำกัด เดิม

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าวเป็นรายการธุรกิจปกติของ DCM ซึ่งมีราคาและเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก

12.2.8 บริษัท น้ำตาล สหมิตร จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
▪ ชื่อผลิตภัณฑ์ DCM รับผิดชอบจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ให้กับบริษัท น้ำตาล สหมิตร จำกัด	301,078,381	625,928,457
▪ เจ้าหนี้การค้า บริษัท น้ำตาล สหมิตร จำกัด เป็นเจ้าหนี้การค้าของ DCM จากการซื้อผลิตภัณฑ์มาจัดจำหน่าย	409,232	-
▪ ลูกหนี้อื่น บริษัท น้ำตาล สหมิตร จำกัด เป็นลูกหนี้อื่นของ DCM จากค่าส่งเสริมการขายที่ให้กับลูกค้าตามช่องการจัดจำหน่ายต่างๆ ตามที่ DCM เรียกเก็บ รวมถึงเงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้า	2,682,953	3,231,710

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

■ DCM รับผิดชอบจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กับ บริษัท น้ำตาล สหมิตร จำกัด เพื่อจำหน่ายในช่องทางต่างๆ โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าวเป็นรายการธุรกิจปกติของ DCM ซึ่งมีราคาและเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก

12.2.9 บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
■ รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ APG จำหน่ายขวดสุราให้กับ บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด	-	38,526,788
■ ลูกหนี้การค้า บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด เป็นลูกหนี้การค้าของ APG จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์	-	5,104,972
■ รายได้ค่าเช่าและค่าบริการ CBD ให้บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด เช่าพื้นที่ชั้นที่ 1 ของอาคารสิริเพื่อใช้เป็นสำนักงาน รวมถึงการให้สิทธิในการเช่าพื้นที่จอดรถและค่าบริการสาธารณูปโภค	659,760	637,207
■ รายได้อื่น DCM จำหน่ายขวดเก่าให้กับ บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด	-	118,081
■ ลูกหนี้อื่น บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด เป็นลูกหนี้อื่นของ CBD จากค่าเช่าและค่าบริการ และลูกหนี้อื่นของ DCM จากการขายขวดเก่า	1,308,171	670,578
■ เจ้าหนี้อื่น บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด เป็นเจ้าหนี้อื่นของ CBD จากเงินประกันค่าเช่าสำนักงานของ CBD	92,400	92,400

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

■ บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด เช่าพื้นที่ชั้นที่ 1 ของอาคารสิริ รวมเนื้อที่ 132 ตารางเมตร เพื่อใช้เป็นสำนักงาน รวมถึงการให้สิทธิในการเช่าพื้นที่จอดรถ โดยมีอัตราค่าเช่าและค่าบริการ 350 บาทต่อตารางเมตร ทั้งนี้ ราคาและเงื่อนไขการเช่าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการเช่าตลาด โดยอัตราค่าเช่าและค่าบริการของอาคารบริเวณใกล้เคียงอยู่ระหว่าง 350 - 500 บาทต่อตารางเมตร

■ DCM จำหน่ายขวดเก่าให้กับ บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด โดยได้รับกำไรขั้นต้นร้อยละ 3

■ APG จำหน่ายขวดสุราให้กับ บริษัท ตะวันแดง 1999 จำกัด โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าวเป็นรายการธุรกิจปกติของ DCM ซึ่งมีราคาและเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก และรายการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ของ CBD ซึ่งมีอัตราค่าเช่า และเงื่อนไขการเช่าเป็นไปตามราคาเช่าและเงื่อนไขตลาด

12.2.10 บริษัท ตะวันแดง เอฟ แอนด์ บี จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
■ รายได้จากขายผลิตภัณฑ์ DCM จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ให้แก่ บริษัท ตะวันแดง เอฟ แอนด์ บี จำกัด เพื่อจำหน่ายในร้าน	-	94,826
■ ลูกหนี้การค้า	-	11,732
■ ค่าใช้จ่ายอื่น DCM จ่ายค่าเลี้ยงรับรองลูกค้าให้แก่ บริษัท ตะวันแดง เอฟ แอนด์ บี จำกัด	-	21,538

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

■ DCM จำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ บริษัท ตะวันแดง เอฟ แอนด์ บี จำกัด เพื่อจำหน่ายในร้านอาหาร โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด

■ DCM จัดงานเลี้ยงรับรองลูกค้าที่บริษัท ตะวันแดง เอฟ แอนด์ บี จำกัด โดยได้รับส่วนลดร้อยละ 20 สำหรับค่าอาหารและเครื่องดื่ม โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามปกติให้แก่ลูกค้าคนสำคัญ

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าว มีราคาและเงื่อนไขทั่วไปเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก โดยการลดราคาร้อยละ 20 ดังกล่าว ถือเป็นการลดราคาตามปกติให้แก่ลูกค้าคนสำคัญของ บริษัท ตะวันแดง เอฟ แอนด์ บี จำกัด

12.2.11 บริษัท บ้านตะวันแดง จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
■ รายได้จากขายผลิตภัณฑ์ DCM จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ให้แก่ บริษัท บ้านตะวันแดง จำกัด เพื่อ	-	167,562

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
จำหน่ายในร้าน		
▪ ลูกหนี้การค้า	-	21,783

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

▪ DCM จำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ บริษัท บ้านตะวันออก จำกัด เพื่อจำหน่ายในร้านอาหาร โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าว เป็นรายการธุรกิจปกติของ DCM โดยมีราคาและเงื่อนไขทั่วไปเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก

12.2.12 บริษัท ตะวันแดง โลจิสติกส์ จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
▪ <u>กำไรจากการขายทรัพย์สิน</u> CBD และ DCM ขายรถยนต์เก่าให้กับ บริษัท ตะวันแดง โลจิสติกส์ จำกัด	-	2,536,033
▪ <u>ค่าเช่าและบริการจ่าย</u> CBD และ DCM จ่ายค่าเช่ารถยนต์เพื่อขนส่งสินค้า รวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอะไหล่และค่าซ่อมแซม ให้กับ บริษัท ตะวันแดง โลจิสติกส์ จำกัด	-	3,823,984
▪ <u>เจ้าหนี้อื่น</u> บริษัท ตะวันแดง โลจิสติกส์ จำกัด เป็นเจ้าหนี้อื่นของ CBD และ DCM จากค่าเช่ารถยนต์ขนส่งสินค้าและค่าบริการ	-	973,620

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

▪ ในปี 2561 CBD และ DCM ได้ทำสัญญาเช่ารถยนต์กับ บริษัท ตะวันแดง โลจิสติกส์ จำกัด เพื่อขนส่งสินค้า สัญญามีระยะเวลา 5 ปี โดยมีอัตราค่าเช่าและค่าบริการ รวมถึงเงื่อนไขการเช่า เป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการเช่าของตลาด

▪ CBD และ DCM จำหน่ายรถยนต์เก่า ซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วและไม่ได้ใช้งานให้กับ บริษัท ตะวันแดง โลจิสติกส์ จำกัด โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

รายการเช่าทรัพย์สินดังกล่าว มีอัตราค่าเช่า และเงื่อนไขการเช่าเป็นไปตามราคาค่าเช่า และเงื่อนไขตลาด

12.2.13 บริษัท เอ็กซ์เพรสเมต จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	บัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	บัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
▪ <u>ซื้อผลิตภัณฑ์</u> DCM รับผิดชอบจ่ายผลิตภัณฑ์ให้กับบริษัท เอ็กซ์เพรสเมต จำกัด	-	262,430
▪ <u>เจ้าหนี้การค้า</u> บริษัท เอ็กซ์เพรสเมต จำกัด เป็นเจ้าหนี้การค้าของ DCM จากการซื้อผลิตภัณฑ์มาจัดจำหน่าย	-	280,800

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

▪ DCM รับผิดชอบจ่ายผลิตภัณฑ์ให้กับ บริษัท เอ็กซ์เพรสเมต จำกัด เพื่อจำหน่ายในช่องทางต่างๆ โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าวเป็นรายการธุรกิจปกติของ DCM ซึ่งมีราคาและเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก

12.2.14 บริษัท กว่างโจว คาราบาว เบเวอร์เรจ จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	บัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	บัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
▪ <u>รายได้จากขายผลิตภัณฑ์</u> CBD จำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ บริษัท กว่างโจว คาราบาว เบเวอร์เรจ จำกัด เพื่อจำหน่ายในประเทศจีน	-	120,941,192
▪ <u>ลูกหนี้การค้า</u>	-	24,050,497

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

▪ CBD จำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ บริษัท กว่างโจว คาราบาว เบเวอร์เรจ จำกัด เพื่อจำหน่ายในประเทศจีน โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

- การทำรายการดังกล่าว เป็นรายการธุรกิจปกติของ CBD โดยมีราคาและเงื่อนไขทั่วไปเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก

12.2.15 บริษัท หุนาน ดับเบิล เอ็นเนอร์จี เบเวอร์เรจ จำกัด

ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการ(บาท)	
	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
▪ รายได้จากขายผลิตภัณฑ์ CBD จำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ บริษัท หุนาน ดับเบิล เอ็นเนอร์จี เบเวอร์เรจ จำกัด เพื่อจำหน่ายในประเทศจีน	-	46,427,494
▪ ลูกหนี้การค้า	-	45,951,312

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

- CBD จำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ บริษัท หุนาน ดับเบิล เอ็นเนอร์จี เบเวอร์เรจ จำกัด เพื่อจำหน่ายในประเทศจีน โดยมีราคาและเงื่อนไขการค้าเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขการค้าตลาด

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

การทำรายการดังกล่าว เป็นรายการธุรกิจปกติของ CBD โดยมีราคาและเงื่อนไขทั่วไปเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก

12.3 การค้าประกันและการจำนองระหว่างกัน

12.3.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 CBG ค้าประกันวงเงินสินเชื่อในรูปแบบของเลตเตอร์ออฟเครดิตและสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าให้แก่ CBD และ APG ในวงเงินร่วมกันเป็นจำนวน 1,100 ล้านบาท (2560: 1,100 ล้านบาท)

12.3.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 CBG ค้าประกันเงินกู้ยืมระยะยาวให้แก่ CBD ในวงเงิน 1,500 ล้านบาท (2560: 1,500 ล้านบาท)

12.4 ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการระหว่างกัน

ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2561 และครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562 ได้พิจารณาข้อมูลรายการระหว่างกันของบริษัทฯ ในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2561 ประกอบกับสอบถามข้อมูลต่างๆ จากฝ่ายบริหารของบริษัทฯ รวมทั้งสอบถามข้อมูลตามที่ระบุในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมที่ได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ แล้วเห็นว่า รายการระหว่างกันของบริษัทฯ ในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2561 เป็นรายการที่เป็นไปเพื่อการดำเนินธุรกิจตามปกติของบริษัทฯ และเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไป ในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่คู่สัญญาอีกฝ่ายมีสถานะเป็นบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (Arm's Length Basis)

12.5 มาตรการหรือขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 4/2557 เมื่อวันที่ 29 พ.ค. 2557 ได้พิจารณาอนุมัติ นโยบายและขั้นตอนการทำรายการระหว่างกัน เพื่อให้รายการระหว่างกลุ่มบริษัท กับบุคคล หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งเป็นไปอย่างโปร่งใส และเพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของบริษัท โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

การเข้าทำรายการระหว่างกันหรือรายการที่เกี่ยวข้องกันของกลุ่มบริษัท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และประกาศของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 21/2551 เรื่องหลักเกณฑ์ในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน ประกอบกับประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกันรวมทั้งกฎเกณฑ์ต่างๆ ของสำนักงาน ก.ล.ต. และ/หรือตลาดหลักทรัพย์ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยรายการระหว่างกันในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีของบริษัท และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) ด้วย

ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้บริษัท ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นก่อนการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกันในเรื่องใด บริษัท จะจัดให้คณะกรรมการตรวจสอบ ตรวจสอบและให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการดังกล่าว และความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบจะถูกนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท หรือผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณี เพื่อให้มั่นใจว่าการเข้าทำรายการตามที่เสนอนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท

กรณีที่มิใช่รายการระหว่างกันของกลุ่มบริษัท กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในอนาคต คณะกรรมการตรวจสอบจะเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการเข้าทำรายการและความเหมาะสมด้านราคาของรายการนั้นๆ โดยพิจารณาจากเงื่อนไขต่างๆ ให้เป็นไปตามลักษณะการดำเนินธุรกิจปกติในอุตสาหกรรม และมีการเปรียบเทียบกับราคาของบุคคลภายนอกหรือราคาตลาด หากคณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้น บริษัท จะจัดให้ผู้เชี่ยวชาญอิสระหรือผู้สอบบัญชีของบริษัท เป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกันดังกล่าว เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ หรือผู้ถือหุ้นตามแต่กรณี โดยกรรมการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะไม่มีสิทธิออกเสียงในรายการดังกล่าว อีกทั้งจะมีการเปิดเผยรายการระหว่างกันในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ตรวจสอบหรือสอบทานโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท

ทั้งนี้ ในหลักการให้ฝ่ายจัดการสามารถอนุมัติการทำธุรกรรมดังกล่าว หากธุรกรรมเหล่านั้นมีข้อตกลงทางการค้า ในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง และบริษัท จะต้องจัดทำรายงานสรุปการทำธุรกรรมดังกล่าว เพื่อรายงานในการประชุมคณะกรรมการบริษัทในครั้งต่อไป

12.6 นโยบายหรือแนวโน้มการทำรายการระหว่างกันในอนาคต

ภายหลังจากที่บริษัท ได้เสนอขายหุ้นต่อประชาชนแล้ว การเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการระหว่างกันของกลุ่มบริษัท กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ใน

อนาคต บริษัทฯ จะปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ และคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่มีผลใช้บังคับ

หากบริษัทฯ ประสงค์จะเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการระหว่างกันของกลุ่มบริษัทฯ กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในอนาคต บริษัทฯ จะปฏิบัติตามนโยบายและขั้นตอนที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นอย่างเคร่งครัด โดยคณะกรรมการตรวจสอบได้ให้แนวทางในการพิจารณาโดย พิจารณาความจำเป็นของรายการต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ และพิจารณาเปรียบเทียบราคากับรายการเทียบเคียงที่ทำกับบุคคลภายนอก (หากมี) รวมถึงพิจารณาสาระสำคัญของขนาดรายการด้วย

อย่างไรก็ดี หากมีการเข้าทำรายการระหว่างกัน บริษัทฯ จะจัดให้คณะกรรมการตรวจสอบให้ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรายการดังกล่าว ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่เกิดขึ้น บริษัทฯ จะจัดให้มีบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญพิเศษ เช่น ผู้สอบบัญชีหรือผู้ประเมินราคาทรัพย์สินที่มีความเป็นอิสระเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกัน โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบหรือบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษ จะถูกนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท หรือผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี เพื่อให้มีความมั่นใจว่าการเข้าทำรายการดังกล่าวจะไม่เป็นการโยกย้าย หรือถ่ายเทผลประโยชน์ระหว่างบริษัทฯ หรือผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ แต่เป็นการทำรายการที่บริษัทฯ ได้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นทุกราย

13. ข้อมูลสำคัญทางการเงิน

รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทฯ ต่อ รายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทฯ เป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) รวมถึงข้อมูลสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี 2560 ซึ่งจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวังและรอบคอบในการจัดทำ รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น และนักลงทุนทั่วไปอย่างเพียงพอ

ในการนี้ คณะกรรมการบริษัทฯ จัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยง เพื่อทำหน้าที่สอบทานการบันทึกข้อมูลทางบัญชีอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สิน และเพื่อมิให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ยังจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่สอบทานนโยบายการบัญชีและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบ และการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้บริษัทฯ ได้แสดงฐานะการเงิน รายได้ และค่าใช้จ่าย และกระแสเงินสดที่เป็นจริงและสมเหตุสมผล

งบการเงินของบริษัทฯ ได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ คือ บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ซึ่งในการตรวจสอบนั้น คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ ได้สนับสนุนข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบและแสดงความเห็นตามมาตรฐานการสอบบัญชี โดยความเห็นของผู้สอบบัญชีได้ปรากฏในรายงานประจำปีแล้ว

คณะกรรมการมีความเห็นว่า งบการเงินของบริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีความเชื่อถือได้ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

	
นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	นายพงศานติ คล่องวัฒนะกิจ
ประธานกรรมการบริษัทฯ	ประธานผู้บริหารฝ่ายการเงิน (CFO)

13. ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13.1 งบการเงิน

สรุปรายงานผู้สอบบัญชี

รายงานของผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทในปี 2561 ตรวจสอบโดย นายวิชาติ โลกศกระวี ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4451 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ได้แสดงความเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชีแบบไม่มีเงื่อนไขว่างบการเงินแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

13.2 ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี

- ค่าตอบแทนจากการสอบบัญชี (Audit Fee)

บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายค่าตอบแทนการสอบบัญชีให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัทในรอบปีที่ผ่านมา มีจำนวนเงินรวม 3,730,000 บาท

- ค่าบริการอื่น (Non-Audit Fee)

ค่าบริการอื่นมีจำนวนเงินรวม 380,000 บาท

13.3 ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

งบแสดงฐานะการเงินรวม

หน่วย: (พันบาท)	สำหรับรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	2560	2559
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	137,599	146,767	745,060
เงินลงทุนชั่วคราว	-	7,130	604,282
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	906,595	959,861	561,576
สินค้าคงเหลือ	887,132	656,266	433,504
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	545,859	389,174	110,482
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,477,185	2,159,198	2,454,905
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	99,968	103,163	103,848
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	11,090,295	9,608,940	6,626,891
ค่าความนิยม	499,923	535,467	536,065
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	77,322	67,007	15,151
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	63,183	31,361	33,696
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	12,045	14,783	7,935
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	11,842,736	10,360,720	7,323,586
รวมสินทรัพย์	14,319,921	12,519,919	9,778,491
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	275,000	845,000	750,000
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	1,809,904	1,897,197	1,365,040
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	401,250	300,000	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มี	-	-	-
อำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	-	57,128	-
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	265,836	94,722	183,067
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	12,452	12,532	27,034
รวมหนี้สินหมุนเวียน	2,764,441	3,206,580	2,325,140
หนี้สินไม่หมุนเวียน			

เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนด

ชำระภายในหนึ่งปี	1,278,700	2,190,400	250,000
หุ้นกู้	2,785,920	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	109,049	102,197	89,752
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	1,466	152	-
เงินมัดจำสำหรับการเช่า	15,636	15,285	14,056
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	4,190,771	2,308,034	353,808
รวมหนี้สิน	6,955,212	5,514,614	2,678,948
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น			
ทุนจดทะเบียน	1,000,000	1,000,000	1,000,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	1,000,000	1,000,000	1,000,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	3,962,980	3,962,980	3,962,980
ส่วนเกินทุนจากการรวมกิจการภายใต้การควบคุมเดียวกัน	323,216	323,216	323,216
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้น			
ในบริษัทย่อยในประเทศ	108,959	108,959	108,959
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้น			
ในบริษัทย่อยในต่างประเทศ	(368,686)	-	-
กำไร(ขาดทุน)สะสม			
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	100,000	100,000	100,000
ยังไม่ได้จัดสรร	2,140,042	1,674,589	1,377,500
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	(89,678)	(55,960)	384
ส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทฯ	7,176,832	7,113,784	6,873,039
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม			
ของบริษัทย่อย	187,877	(108,479)	226,503
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	7,364,709	7,005,305	7,099,543
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	14,319,921	12,519,919	9,778,491

งบกำไรขาดทุนรวม

หน่วย: พันบาท	สำหรับรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	2560	2559
กำไรขาดทุน			
รายได้			
รายได้จากการขาย	14,462,539	12,904,242	9,943,351
รายได้อื่น	134,894	163,531	146,748
รวมรายได้	14,597,433	13,067,773	10,090,099
ค่าใช้จ่าย			
ต้นทุนขาย	9,813,215	8,839,651	6,388,248
ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย	2,560,513	2,378,535	1,462,115
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	772,181	740,670	510,791
ค่าใช้จ่ายอื่น	16,083	-	42,177
รวมค่าใช้จ่าย	13,161,991	11,958,856	8,403,331
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	1,435,442	1,108,917	1,686,767
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(106,851)	(47,702)	(3,679)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	1,328,591	1,061,215	1,683,089
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(368,276)	(260,557)	(278,213)
กำไรสำหรับปี	960,315	800,659	1,404,876
การแบ่งปันกำไร			
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทฯ	1,158,572	1,245,812	1,489,756
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(198,257)	(445,153)	(84,880)
กำไรสำหรับปี	960,315	800,659	1,404,876
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน			
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทฯ	1.16	1.25	1.49
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	1,000,000	1,000,000	1,000,000

งบกระแสเงินสดรวม

หน่วย: พันบาท	สำหรับรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	2560	2559
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,290,209	285,991	1,554,150
เงินสดสุทธิจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน	(2,044,619)	(2,430,820)	(2,255,489)
เงินสดสุทธิจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	776,996	1,551,171	71,081
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(8,674)	(598,728)	(632,424)

อัตราส่วนการเงินที่สำคัญ

		สำหรับรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
		2561	2560	2559
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	0.9	0.7	1.1
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	0.4	0.3	0.8
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	0.4	0.1	0.9
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	18.8	21.7	24.5
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	19.2	16.6	14.7
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	เท่า	26.7	31.2	36.0
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	วัน	13.5	11.5	10.0
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า	เท่า	10.0	10.0	9.6
ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ย	วัน	35.9	36.0	37.4
วงจรเงินสด (Cash Cycle)	วัน	(3.3)	(7.9)	(12.7)
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)				
อัตรากำไรขั้นต้น	ร้อยละ	32.1	31.5	35.8
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	ร้อยละ	9.1	7.3	15.9
อัตราส่วนกำไรอื่น	ร้อยละ	0.8	1.3	1.0
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	ร้อยละ	98.0	30.3	98.2
อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	6.6	6.1	13.9
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)				
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	13.4	11.4	20.9
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นที่เป็น				
ของผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทฯ	ร้อยละ	16.2	17.8	22.6

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	ร้อยละ	7.2	7.2	16.4
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	ร้อยละ	13.3	12.6	28.2
อัตราหมุนเวียนสินทรัพย์	เท่า	1.1	1.2	1.2
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น	เท่า	0.9	0.8	0.4
อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนผู้ถือหุ้น	เท่า	0.6	0.5	0.1
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	เท่า	15.1	14.0	467.4
อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้	เท่า	2.4	1.2	2.5
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อกำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย	เท่า	3.6	3.9	0.7
ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	เท่า	0.1	0.2	0.3
อัตราส่วนตัวเงินจ่ายต่อภาระหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย	เท่า	0.1	0.4	0.8
อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยที่ครบกำหนด	เท่า	0.1	0.4	0.8
ภายใน 1 ปีต่อหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งหมด	เท่า	0.3	0.6	0.4
อัตราส่วนเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่อหนี้สินรวม	เท่า	0.6	0.5	(0.0)
อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนผู้ถือหุ้น (สุทธิ)	เท่า	1.0	0.3	0.7
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash basis)	เท่า	69.1	68.2	67.1
อัตราการจ่ายปันผล	ร้อยละ			

14. คำอธิบายและวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ

14.1 ผลการดำเนินงานรวมของกลุ่มบริษัทฯ สำหรับรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. รายได้จากการขาย

กลุ่มบริษัทฯ มีรายได้จากการขายรวม 14,463 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,558 ล้านบาทหรือร้อยละ 12.1 จำแนกออกเป็นธุรกิจในประเทศและต่างประเทศที่อัตราส่วนประมาณร้อยละ 55:45 โดยในจำนวนนี้เป็นรายได้จากการขายเครื่องดื่มบำรุงกำลัง 12,557 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,499 ล้านบาทหรือร้อยละ 13.6 จำแนกออกเป็นธุรกิจในประเทศและต่างประเทศที่อัตราส่วนประมาณร้อยละ 48:52

รายได้จากการขาย จำแนกรายกลุ่มผลิตภัณฑ์ หน่วย: ล้านบาท	รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		การเปลี่ยนแปลง	
	2560	2561	จำนวน	ร้อยละ
ดำเนินการผลิต ภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเอง 1/	6,083	6,098	15	0.2
ว่าจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาว 2/	936	811	(126)	(13.4)
รับจ้างจัดจำหน่ายให้แก่บุคคลภายนอก	803	1,020	217	27.0
รวม กลุ่มผลิตภัณฑ์ในประเทศ	7,822	7,928	105	1.3
รวม กลุ่มผลิตภัณฑ์ต่างประเทศ	5,024	6,476	1,453	28.9
อื่นๆ	58	59	0	0.6
รวม	12,904	14,463	1,558	12.1

หมายเหตุ: 1/ เครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มเกลือแร่

2/ น้ำดื่ม กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงและกาแฟปรุงสำเร็จพร้อมดื่ม

รายได้จากการขายในประเทศ 7,928 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 105 ล้านบาทหรือร้อยละ 1.3 โดยมีสาเหตุหลักเกิดจากการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการรับจ้างจัดจำหน่ายให้แก่บุคคลภายนอก 217 ล้านบาทหรือร้อยละ 27.0 จากความหลากหลายในตัวผลิตภัณฑ์ทั้งสินค้าในประเภทอาหาร (Food) และประเภททั่วไปที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food) ทั้งนี้ ชดเชยรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ในกลุ่มบริษัท ว่าจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการผลิตที่ลดลง 126 ล้านบาทหรือร้อยละ 13.4 ในขณะที่รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ในกลุ่มบริษัท ดำเนินการผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเองปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย 15 ล้านบาทหรือร้อยละ 0.2

ตลาดเครื่องดื่มบำรุงกำลังในประเทศมีอัตราการหดตัวที่ร้อยละ 1.1 ในช่วงเก้าเดือนแรก แต่กลับมาฟื้นตัวที่อัตราร้อยละ 3.9 ในไตรมาส 4/2561 ส่งผลให้ตลอดทั้งปีอัตราการขยายตัวที่ร้อยละ 0.2 อ้างอิงข้อมูลปริมาณขายทอดสุดท้ายไปสู่ผู้บริโภคของ Nielsen กลยุทธ์ที่มุ่งเน้นให้เกิดการสอดประสานระหว่างระบบงานส่งเสริมการขายและการใช้สื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ทั้งรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ควบคู่ไปกับการพัฒนาเครือข่ายร้านค้าทั้งในระดับค้าส่งและค้าปลีกด้วยบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานขายปฏิบัติการภาคสนามและหน่วยรถเงินสดที่มีอยู่ร่วมกันมากกว่า 1,500 คนของกลุ่มบริษัท ครอบคลุมพื้นที่การค้าสำคัญทั่วประเทศ ประกอบกับสถานะตลาดที่เอื้ออำนวยมากขึ้น ส่งผลให้ธุรกิจเครื่องดื่มบำรุงกำลังแบบบรรจุขวดภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวแดงที่มีรายได้จากการขายคิดเป็นส่วนใหญ่ของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มบริษัท ดำเนินการผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเองมีอัตราการเติบโตที่ร้อยละ 7.4 ในช่วงไตรมาส 4/2561 และตลอดทั้งปียังมีทิศทางสอดคล้องกับเดียวกับภาพรวมของตลาดเครื่องดื่มบำรุงกำลังในประเทศที่กล่าวข้างต้น

กลุ่มบริษัท ออกวางจำหน่ายคาราบาวกลิ่นกรีนแอปเปิ้ลแบบบรรจุกระป๋องประเภทอัดก๊าซเป็นครั้งแรกในเดือนมิถุนายน 2561 โดยเครื่องดื่มบำรุงกำลังใหม่ดังกล่าวไม่เพียงขยายฐานลูกค้าไปสู่กลุ่มคนรุ่นใหม่ แต่เป็นปัจจัยบวกต่อการยกระดับภาพลักษณ์เครื่องหมายการค้าคาราบาวในประเทศให้ดูทันสมัยภายใต้วิสัยทัศน์ สิ้นค้าระดับโลก แปรนตร์ระดับโลก นอกจากนี้ กลุ่มบริษัท ยังมีการเปลี่ยนเครื่องหมายการค้าจาก สตาร์ท พลัส เป็น คาราบาว สปอร์ต ซึ่งเริ่มวางจำหน่ายเป็นครั้งแรกในเดือนพฤษภาคม 2561

รายได้จากการขายต่างประเทศ 6,476 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,453 ล้านบาทหรือร้อยละ 28.9 โดยในจำนวนนี้มีรายได้จากการขายต่างประเทศที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานของบริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด ("CBD") 6,392 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,571 ล้านบาทหรือร้อยละ 32.6 ประกอบไปด้วยรายได้ส่งออกเครื่องดื่มบำรุงกำลังไปยังกลุ่มประเทศ CLMV รวมกัน 5,498 ล้านบาท ประเทศอัฟกานิสถานและเยเมนรวมกัน 202 ล้านบาท ประเทศจีน 590 ล้านบาทและประเทศอื่น 100 ล้านบาท

กลุ่มประเทศ CLMV คือตลาดส่งออกเดิมที่เป็นฐานธุรกิจต่างประเทศขนาดใหญ่และแสดงให้เห็นถึงศักยภาพการขยายตัวโดดเด่นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีรายได้จากการส่งออกขายไปยังกลุ่มประเทศ CLMV เพิ่มขึ้น 2,205 ล้านบาทหรือร้อยละ 66.9 แรงสนับสนุนหลักจากประเทศกัมพูชาและประเทศเมียนมาร์ที่เพิ่มขึ้น 1,949 ล้านบาทหรือร้อยละ 78.3 และเพิ่มขึ้น 256 ล้านบาทหรือร้อยละ 60.8 ตามลำดับ นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทฯ ยังให้ความสำคัญในการต่อยอดความสำเร็จของเครื่องดื่มบำรุงกำลังภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวในประเทศอื่น รวมถึงการขยายฐานธุรกิจต่างประเทศให้มีขนาดใหญ่ขึ้นจากตลาดส่งออกใหม่ เช่น ประเทศออสเตรเลีย (Australia) และประเทศจิบูตี (Djibouti) โดยในปี 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีรายได้จากการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศอื่นเหล่านี้รวมกัน 100 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 73 ล้านบาทเมื่อเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า

นอกเหนือไปจากรายได้จากการขายต่างประเทศที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานของ CBD ตามที่กล่าวข้างต้น กลุ่มบริษัทฯ ยังมีรายได้จากการขายต่างประเทศภายใต้การดำเนินงานของ InterCarabao Limited (“ICUK”) 84 ล้านบาท ลดลง 118 ล้านบาทหรือร้อยละ 58.4 รายได้จากการขายของ ICUK ในปี 2561 สะท้อนการจัดประเภทรายการทางบัญชีจากค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายไปสู่สิทธิบอยอดขายจำนวน 52 ล้านบาท กล่าวคือ รายได้จากการขายของ ICUK ก่อนการปรับปรุงรายการทางบัญชีอยู่ที่ 136 ล้านบาท ทั้งนี้ ICUK มุ่งเน้นการสร้างรายได้จากการขายผ่านร้านค้าปลีกที่มีเครือข่ายและฐานลูกค้าขนาดใหญ่ (Grocery Chain Store) เป็นหลัก ซึ่งมีราคาขายสุทธิเฉลี่ยเป็นปกติของธุรกิจในระดับที่สูงกว่าเมื่อเทียบกับร้านค้าประเภทอื่น แต่กลุ่มบริษัทฯ เชื่อว่าการบริหารจัดการผลตอบแทนให้อยู่ในระดับที่แข่งขันได้และเหมาะสมตามสภาพอุตสาหกรรม ควบคู่ไปกับความรู้ความชำนาญแบบเฉพาะเจาะจงในการพัฒนาธุรกิจกับช่องทางจัดจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพการเติบโตสูงอย่าง Grocery Chain Store และดำเนินการตามมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายตามนโยบายของกลุ่มบริษัทฯ อย่างเคร่งครัด จะเป็นปัจจัยบวกต่อการประกอบธุรกิจของ ICUK ให้ประสบความสำเร็จในระยะยาว

2. กำไรขั้นต้นและอัตรากำไรขั้นต้น

กำไรขั้นต้น 4,649 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 584 ล้านบาทหรือร้อยละ 14.4 คิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 32.1 เพิ่มขึ้นจากอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 31.5 โดยในจำนวนนี้มีกำไรขั้นต้นที่เกิดจากการดำเนินงานของ CBD 2,230 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 645 ล้านบาทหรือร้อยละ 40.7 คิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 34.9 เพิ่มขึ้นจากอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 32.9

กำไรขั้นต้น จำแนกรายกลุ่มผลิตภัณฑ์ หน่วย: ล้านบาท	รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		การเปลี่ยนแปลง	
	2560	2561	จำนวน	ร้อยละ
ดำเนินการผลิต ภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเอง 1/	2,237	2,242	5	0.2
ว่าจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาว 2/	117	91	(25)	(21.7)
รับจ้างจัดจำหน่ายให้แก่บุคคลภายนอก	94	107	14	14.5
รวม กลุ่มผลิตภัณฑ์ในประเทศ	2,448	2,441	(7)	(0.3)
รวม กลุ่มผลิตภัณฑ์ต่างประเทศ	1,613	2,187	574	35.6
อื่นๆ	5	21	16	333.9
รวม	4,066	4,649	584	14.4

หมายเหตุ: 1/ เครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มเกลือแร่

2/ น้ำดื่ม กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงและกาแฟปรุงสำเร็จพร้อมดื่ม

ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มบริษัทฯ ดำเนินการผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเองมีแนวโน้มการสร้างอัตรากำไรขั้นต้นที่ดีขึ้นต่อเนื่องในแต่ละไตรมาสตลอดทั้งปี ซึ่งเป็นผลของวัตถุดิบและหีบห่อรายการที่สำคัญมีต้นทุนลดลง อีกทั้งยังเกิดจากโรงงานแห่งใหม่ที่มีพัฒนาการใน

ด้านการบริหารจัดการลดต้นทุนการผลิต กลุ่มบริษัทฯ ดำเนินการลงทุนขยายกำลังผลิตเชิงบูรณาการแนวตั้งหลายโครงการตามวงจรธุรกิจที่อยู่ในช่วงเวลาแห่งการเติบโต ประกอบไปด้วยโครงการขยายกำลังผลิตโรงบรรจุกระป๋อง โรงผลิตขวดแก้วสีชา โรงบรรจุขวดและโรงผลิตกระป๋องออลูมิเนียม โดยโรงงานแห่งใหม่เหล่านี้ก่อสร้างแล้วเสร็จและทยอยเข้าสู่การประกอบธุรกิจเชิงพาณิชย์ทั้งหมดแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หนึ่ง อัตรากำไรขั้นต้นจากผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มบริษัทฯ ดำเนินการผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเองทั้งสำหรับตลาดในประเทศประมาณร้อยละ 38.0 ในไตรมาส 4/2561 เพิ่มขึ้นจากประมาณร้อยละ 35.2 ในไตรมาส 1/2561 โดยในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เกิดจากเครื่องดื่มบำรุงกำลังแบบบรรจุขวดภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาวแดง ในขณะที่อัตรากำไรขั้นต้นจากผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มบริษัทฯ ดำเนินการผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเองทั้งสำหรับตลาดต่างประเทศประมาณร้อยละ 36.4 ในไตรมาส 4/2561 เพิ่มขึ้นจากประมาณร้อยละ 33.6 ในไตรมาส 1/2561 โดยในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เกิดจากเครื่องดื่มบำรุงกำลังแบบบรรจุกระป๋องประเภทไม่อัดก๊าซภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาว

อัตรากำไรขั้นต้น จำแนกรายกลุ่มผลิตภัณฑ์ หน่วย: ล้านบาท	รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2560	2561
ดำเนินการผลิต ภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเอง 1/	36.8	36.8
ว่าจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าคาราบาว 2/	12.5	11.3
รับจ้างจัดจำหน่ายให้แก่บุคคลภายนอก	11.7	10.5
รวม กลุ่มผลิตภัณฑ์ในประเทศ	31.3	30.8
รวม กลุ่มผลิตภัณฑ์ต่างประเทศ	32.1	33.8
อื่นๆ	8.4	36.2
รวม	31.5	32.1

หมายเหตุ: 1/ เครื่องดื่มบำรุงกำลังและเครื่องดื่มเกลือแร่ 2/ น้ำดื่ม กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงและกาแฟปรุงสำเร็จพร้อมดื่ม

เครื่องจักร อุปกรณ์และระบบสนับสนุนที่ใช้เทคโนโลยีทันสมัย รวมถึงทำเลที่ตั้งเดียวกันในลักษณะกลุ่มอุตสาหกรรมต่อเนื่องเอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการลดต้นทุนการผลิตและประโยชน์จากการประหยัดต่อขนาดตั้งแต่กิจกรรมต้นน้ำจากโรงผลิตขวดแก้วสีชาและกระป๋องออลูมิเนียมไปจนถึงโรงบรรจุขวดและกระป๋องสินค้าสำเร็จรูป ทั้งนี้ บริษัท เอเซีย แคน แมนูแฟคเจอร์ จำกัด (“ACM”) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างกลุ่มบริษัทฯ และ SHOWA DENKO ได้ผ่านกระบวนการทดลองผลิต (Test Run) และเข้าสู่การผลิตจริงเชิงพาณิชย์เป็นที่เรียบร้อยแล้วในเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา โดยผู้บริหารเชื่อว่าศักยภาพการผลิตกระป๋องออลูมิเนียมภายใต้ความเชี่ยวชาญและการบริหารจัดการของทีมงานชาวญี่ปุ่นจะทำให้กลุ่มบริษัทฯ ลดการพึ่งพิงการจัดหากระป๋องออลูมิเนียมจากบุคคลภายนอกและที่สำคัญจะมีต้นทุนการผลิตเครื่องดื่มบำรุงกำลังที่ใช้กระป๋องออลูมิเนียมเป็นบรรจุภัณฑ์ลดลง

อัตรากำไรขั้นต้นจากผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มบริษัทฯ ว่าจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการผลิตร้อยละ 11.3 ลดลงจากร้อยละ 12.5 มีสาเหตุหลักเกิดจากกาแฟปรุงสำเร็จพร้อมดื่มที่มีรายได้คิดเป็นส่วนใหญ่หรืออยู่ที่ประมาณร้อยละ 80 ของผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้ มีต้นทุนผลิตภัณฑ์เพิ่มสูงขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีสรรพสามิตฉบับใหม่ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2560 อย่างไรก็ดี กลุ่มบริษัทฯ มิได้ปรับราคาขายเพื่อสะท้อนต้นทุนผลิตภัณฑ์ที่เปลี่ยนไปในทันที แต่เป็นการทยอยปรับในแต่ละช่องทางการจัดจำหน่าย โดยคำนึงถึงสภาพการแข่งขัน กลยุทธ์งานขายและการตลาด ควบคู่กับปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์

อัตรากำไรขั้นต้นจากผลิตภัณฑ์รับจ้างจัดจำหน่ายให้แก่บุคคลภายนอกร้อยละ 10.5 ลดลงจากร้อยละ 11.7 ทั้งนี้ อัตรากำไรขั้นต้นจากผลิตภัณฑ์แต่ละรายการในกลุ่มนี้แตกต่างกันไป เกิดขึ้นเป็นปกติของการประกอบธุรกิจซื้อขายไปตามราคาตลาดของผลิตภัณฑ์นั้นๆ การเปลี่ยนแปลงของอัตรากำไรขั้นต้นจึงเป็นผลของการเปลี่ยนแปลงส่วนผสมการขายผลิตภัณฑ์ (Product Mix) เป็นสำคัญ

3. ค่าใช้จ่ายขายและบริหาร

กลุ่มบริษัท มีค่าใช้จ่ายขายและบริหาร 3,333 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 213 ล้านบาทหรือร้อยละ 6.8 คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้จากการขายรวมร้อยละ 23.0 ลดลงจากสัดส่วนร้อยละ 24.2 เมื่อเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า สาเหตุหลักเกิดจาก (1) การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายและประชาสัมพันธ์ภายใต้การดำเนินงานของ ICUK ในประเทศอังกฤษ (2) การเพิ่มขึ้นของค่าธรรมเนียมผู้สนับสนุนสโมสรและการแข่งขันฟุตบอลต่างประเทศ และ (3) ค่าใช้จ่ายเตรียมความพร้อมทั้งในส่วนของโรงแรมและฝ่ายจัดการตั้งตั้งขึ้นตอนการจัดเตรียมและการทดลองผลิตไปจนถึงการเข้าสู่ช่วงการผลิตจริงเชิงพาณิชย์และระบบการตรวจสอบคุณภาพสินค้าของ ACM

ค่าใช้จ่ายขาย 2,561 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 182 ล้านบาทหรือร้อยละ 7.7 คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้จากการขายรวมร้อยละ 17.7 ลดลงจากสัดส่วนร้อยละ 18.4 โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังนี้:

(1) ค่าธรรมเนียมผู้สนับสนุนสโมสรและการแข่งขันฟุตบอลต่างประเทศ:

ค่าธรรมเนียมผู้สนับสนุนสโมสรและการแข่งขันฟุตบอลต่างประเทศเป็นค่าใช้จ่ายรับรู้เป็นเส้นตรงตามเงื่อนไขการชำระเงิน ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและรอบระยะเวลาที่กลุ่มบริษัทฯ พึงได้รับอันเป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาฉบับปัจจุบัน ประกอบไปด้วย Chelsea Football Club Limited (CFC) English Football League (EFL) และ Reading Football Club (RFC) จำนวน 633 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 70 ล้านบาทหรือร้อยละ 12.5 โดยมีสาเหตุหลักเกิดจากการที่กลุ่มบริษัทฯ เริ่มรับรู้ค่าธรรมเนียมในส่วนของ English Football League (EFL) เป็นครั้งแรกในเดือนมิถุนายน 2560 ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาฉบับปัจจุบัน ค่าธรรมเนียมผู้สนับสนุนสโมสรและการแข่งขันฟุตบอลต่างประเทศจะลดลงตั้งแต่ไตรมาส 3/2562 เนื่องจากการลดลงของค่าธรรมเนียมในส่วนของ CFC สอดคล้องกับการปรับสถานะผู้สนับสนุนจาก Principal partner มาเป็น Global partner;

(2) ค่าการตลาดและส่งเสริมการขายในส่วนที่ดำเนินการภายใต้ CBD สำหรับธุรกิจในประเทศและในส่วนที่ดำเนินการภายใต้ ICUK สำหรับตลาดในประเทศอังกฤษ:

- a. ค่าการตลาดและส่งเสริมการขายที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานของ CBD สำหรับธุรกิจในประเทศ 623 ล้านบาท ลดลง 55 ล้านบาทหรือร้อยละ 8.2 แบ่งออกเป็นค่าใช้จ่ายที่สำคัญคือ (1) ค่าใช้จ่ายปฏิบัติการภาคสนามของทีมงานสาวขาวแดงในพื้นที่การค้าสำคัญ 246 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3 ล้านบาทหรือร้อยละ 1.1 (2) ค่าสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ในหลากหลายรูปแบบ 173 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 41 ล้านบาทหรือร้อยละ 30.8 โดยในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการถ่ายทอดสดฟุตบอลโลก ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม 47 ล้านบาทเพื่อสื่อสารและสร้างการรับรู้ต่อเครื่องหมายการค้าคาราบาวกับกลุ่มคนรุ่นใหม่ ควบคู่ไปกับการเริ่มวางจำหน่าย คาราบาวกลืนกรีนแอปเปิ้ลแบบบรรจุกระป๋องประเภทอัดก๊าซ และ (3) ค่าใช้จ่ายส่วนที่เหลือ 204 ล้านบาท ลดลง 99 ล้านบาทหรือร้อยละ 32.7 ใช้ไปกับกิจกรรมส่งเสริมการขายเพื่อกระตุ้นการเติบโตของรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าของกลุ่มบริษัทฯ ในทุกช่องทาง การจัดจำหน่าย ซึ่งจะผันแปรไปกับแผนกิจกรรมการส่งเสริมการขายในแต่ละช่วงเวลา

- b. ค่าการตลาดและส่งเสริมการขายในส่วนที่เป็นของ ICUK สำหรับตลาดในประเทศอังกฤษ 505 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 222 ล้านบาทหรือร้อยละ 78.7 แบ่งออกเป็นค่าใช้จ่ายที่สำคัญคือ (1) ค่าจ้างดำเนินการสนับสนุนการกระจายผลิตภัณฑ์เข้าถึงจุดขายตามร้านค้าโดยตรง 117 ล้านบาท (2) ค่าธรรมเนียมแรกเข้าร้านค้าสมัยใหม่จำนวน 27 ล้านบาท (3) ค่าใช้จ่ายตัวอย่างลงชิม 29 ล้านบาทและ (3) ค่าใช้จ่ายส่วนที่เหลือ 332 ล้านบาทใช้ไปกับสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายตามจุดขายเพื่อสร้างการรับรู้ ประสบการณ์และความต้องการในตัวผลิตภัณฑ์

(3) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานขาย ซึ่งมีส่วนผสมของค่าใช้จ่ายคงที่และค่าใช้จ่ายผันแปรตามรายได้จากการขายที่เกี่ยวข้องตามแผนธุรกิจ โดยค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานขายดังกล่าว 1,046 ล้านบาท ลดลง 52 ล้านบาทหรือร้อยละ 4.7 โดยมีสาเหตุหลักจากค่าขนส่งและโลจิสติกส์ที่ลดลง 40 ล้านบาท ผันแปรไปตามรายได้จากการขายในแต่ละช่องทางการจัดจำหน่ายที่เกี่ยวข้อง

ค่าใช้จ่ายบริหาร 772 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 32 ล้านบาทหรือร้อยละ 4.3 โดยมีค่าใช้จ่ายที่สำคัญคือ (1) ค่าใช้จ่ายบริหารซึ่งเป็นผลของการเตรียมการเข้าสู่การผลิตจริงเชิงพาณิชย์ของ ACM ที่กล่าวข้างต้น 71 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 66 ล้านบาท (2) ค่าใช้จ่ายพนักงาน (ไม่รวม ACM) 460 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 26 ล้านบาทหรือร้อยละ 5.9 สอดคล้องกับจำนวนพนักงานที่เพิ่มขึ้นตามกำลังคนและการปรับฐานเงินเดือนในแต่ละไตรมาสตามนโยบายบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและ (3) ค่าใช้จ่ายบริหารอื่น ได้แก่ ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ค่าเดินทาง ค่าบริการ ค่าที่ปรึกษาและอื่นๆ 241 ล้านบาท ลดลง 61 ล้านบาทหรือร้อยละ 20.1

4. ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน 107 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 59 ล้านบาท โดยในจำนวนนี้ประกอบไปด้วยดอกเบี้ยจ่ายที่ ACM รับรู้ผ่านงบกำไรขาดทุนหลังจากที่เริ่มประกอบธุรกิจในเชิงพาณิชย์ 8 ล้านบาท ดอกเบี้ยหุ้นกู้ประมาณ 36 ล้านบาท จำนวนที่เหลือส่วนใหญ่เป็นดอกเบี้ยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสภาพคล่อง รวมถึงแหล่งเงินทุนสนับสนุนการลงทุนในโครงการขยายกำลังผลิตโรงบรรจุกระป๋อง โรงผลิตขวดแก้วสีชาและโรงบรรจุขวด

5. ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน 368 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 108 ล้านบาทหรือร้อยละ 41.3 คิดเป็นอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงร้อยละ 27.7 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 24.6 เนื่องจากบริษัทย่อยในประเทศมีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มขึ้นตามผลกำไรจากการดำเนินงานที่ดีขึ้น ขณะที่บริษัทย่อยต่างประเทศมีผลขาดทุนจากการดำเนินงานเป็นจำนวนสูงขึ้น

6. กำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิ

กำไรสุทธิ 960 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 160 ล้านบาทหรือร้อยละ 19.9 คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้จากการขายรวมร้อยละ 6.6 เพิ่มขึ้นจากสัดส่วนร้อยละ 6.2 การเพิ่มขึ้นดังกล่าวสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของรายได้และอัตรากำไรขั้นต้นในภาพรวม ขดเคยการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายขายและบริหาร ตลอดจนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้ที่เพิ่มสูงขึ้นตามที่กล่าวข้างต้น

กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นกลุ่มบริษัทฯ 1,159 ล้านบาท ลดลง 87 ล้านบาทหรือร้อยละ 7.0 มีสาเหตุหลักเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นใน ICUK จากเดิมร้อยละ 51 เป็นร้อยละ 84 มีผลตั้งแต่เดือนมกราคม 2561 ส่งผลให้เกิดการรับรู้ผลขาดทุนจากการดำเนินงานของ ICUK เป็นจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ ยังได้รับผลกระทบจากค่าใช้จ่ายบริหารซึ่งเป็นผลของการเตรียมการเข้าสู่การผลิตจริงเชิงพาณิชย์ของ ACM ที่กล่าวข้างต้น

ฐานะการเงินรวมของกลุ่มบริษัทฯ สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สินทรัพย์

สินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 14,320 ล้านบาทและ 12,520 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,800 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 14.4 โดยมีสาเหตุหลักดังต่อไปนี้

1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และเงินลงทุนชั่วคราว

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดและเงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 138 ล้านบาทและ 147 ล้านบาท ลดลง 9 ล้านบาทหรือร้อยละ 6.2 กลุ่มบริษัทฯ มีกระแสเงินสดรับจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 1,290 ล้านบาท กระแสเงินสดรับจากกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 777 ล้านบาท เมื่อรวมกันแล้วรับสุทธิเป็นจำนวน 2,068 ล้านบาท โดยในระหว่างปีกลุ่มบริษัทฯ ใช้กระแสเงินสดรับส่วนใหญ่ไปกับกิจกรรมการลงทุนจำนวน 2,045 ล้านบาท

2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 907 ล้านบาทและ 960 ล้านบาท ลดลง 53 ล้านบาทหรือร้อยละ 5.5 โดยมีรายละเอียดที่สำคัญดังต่อไปนี้:

- ลูกหนี้การค้าในประเทศลดลงประมาณ 59 ล้านบาท สอดคล้องกับสัดส่วนการขายและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านช่องทางร้านค้าสมัยใหม่ที่ลดลง;
- ลูกหนี้การค้าต่างประเทศภายใต้การดำเนินงานของ CBD เพิ่มขึ้นประมาณ 105 ล้านบาท สอดคล้องกับรายได้จากการส่งออกขายไปยังตลาดต่างประเทศมากขึ้น; และ
- ลูกหนี้การค้าต่างประเทศภายใต้การดำเนินงานของ ICUK ลดลงประมาณ 21 ล้านบาท สอดคล้องกับรายได้จากการขายที่ลดลง

3. สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 887 ล้านบาทและ 656 ล้านบาท ตามลำดับ เพิ่มขึ้น 231 ล้านบาทหรือร้อยละ 25.2 โดยมีรายละเอียดที่สำคัญดังต่อไปนี้:

- สินค้าสำเร็จรูปสำหรับธุรกิจในประเทศเพิ่มขึ้นประมาณ 63 ล้านบาท สอดคล้องกับรายได้จากการขายในประเทศและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์รับจ้างจัดจำหน่ายที่เพิ่มขึ้น;
- วัตถุดิบเพิ่มขึ้นประมาณ 39 ล้านบาท เพื่อรองรับปริมาณการสั่งซื้อจากลูกค้าที่เพิ่มขึ้น; และ
- อะไหล่และวัสดุโรงงานเพิ่มขึ้นประมาณ 80 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักเกิดจากการเก็บสำรองอะไหล่และวัสดุที่จำเป็นสำหรับการเริ่มประกอบธุรกิจในเชิงพาณิชย์เป็นครั้งแรกของ ACM ในเดือนพฤศจิกายน

4. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 11,090 ล้านบาทและ 9,609 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,481 ล้านบาทหรือร้อยละ 15.4 โดยมีสาเหตุหลักเกิดจากการลงทุนก่อสร้างและติดตั้งเครื่องจักร อุปกรณ์และระบบงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับโรงงานผลิตกระป๋องอูมเมียมภายใต้การดำเนินงานของ ACM

5. ค่าความนิยม

ค่าความนิยมเกิดจากผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับกับต้นทุนการในการเข้าซื้อ ICUK ของ CVHLUX ซึ่งเป็นบริษัทย่อยในปี 2560 ซึ่งถือเป็นค่าความนิยม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทฯ มีค่าความนิยม

จำนวน 500 ล้านบาทและ 535 ล้านบาท ลดลง 36 ล้านบาทหรือร้อยละ 6.6 การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

หนี้สิน

กลุ่มบริษัท มีหนี้สินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 6,955 และ 5,515 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,441 ล้านบาทหรือร้อยละ 26.1 ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียนจำนวน 2,764 ล้านบาท ลดลง 442 ล้านบาทและหนี้สินไม่หมุนเวียนจำนวน 4,191 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,883 ล้านบาท

1. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 275 ล้านบาทและ 845 ล้านบาท ลดลง 570 ล้านบาทหรือร้อยละ 67.5 เป็นผลจากการปรับโครงสร้างแหล่งเงินทุน โดยคำนึงถึงการบริหารสภาพคล่อง ความสมดุลของแหล่งที่มาและใช้ไปของแหล่งเงินทุน ตลอดจนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 1,810 ล้านบาทและ 1,897 ล้านบาท ลดลง 87 ล้านบาทหรือร้อยละ 4.6 เกิดจากการชำระหนี้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการขยายกำลังผลิตโรงขวดแก้ว ซึ่งเริ่มประกอบธุรกิจเชิงพาณิชย์ภายใต้การดำเนินงานของ APG ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2560

3. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 1,680 ล้านบาทและ 2,490 ล้านบาท ลดลง 810 ล้านบาทหรือร้อยละ 32.5 ประกอบไปด้วยส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวน 401 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 101 ล้านบาท และส่วนที่เหลือจำนวน 1,279 ล้านบาท ลดลง 912 ล้านบาท ยอดเงินกู้ระยะยาวจากสถาบันการเงินทั้งจำนวนดังกล่าว ประกอบไปด้วยเงินกู้ยืมที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงงานบรรจุขวดจำนวน 280 ล้านบาท ถึงกำหนดชำระคืนทั้งจำนวนภายในปี 2562 และโครงการโรงงานผลิตกระป๋องอลูมิเนียมจำนวน 1,400 ล้านบาท ซึ่ง ACM ได้เบิกใช้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการเต็มวงเงินจำนวน 1,455 ล้านบาทในเดือนมกราคม 2562 และจะเริ่มชำระคืนเป็นงวดๆ ตั้งแต่วันที่ 3/2561 ไปจนถึงปี 2567

4. หุ้นกู้

กลุ่มบริษัท ดำเนินการออกและเสนอขายหุ้นกู้ระหว่างปีรวมเป็นจำนวน 2,790 ล้านบาท ประกอบไปด้วยส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 2 ปีจำนวน 1,700 ล้านบาทและถึงกำหนดชำระภายใน 3 ปีจำนวน 1,090 ล้านบาท โดยการออกและเสนอขายหุ้นกู้ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการปรับโครงสร้างแหล่งเงินทุนของกลุ่มบริษัท เป็นสำคัญ

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 7,365 ล้านบาทและ 7,005 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 359 ล้านบาทหรือร้อยละ 5.1 สะท้อนกำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีจำนวน 928 ล้านบาทและเงินปันผลจ่ายจำนวน 700 ล้านบาท และปรับปรุงผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในบริษัทย่อยรวมจำนวน 131 ล้านบาท

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

1. อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนสภาพคล่อง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เท่ากับ 0.9 เท่า และ 0.7 เท่า ตามลำดับ เนื่องจากการลดลงของหนี้สินหมุนเวียน โดยส่วนใหญ่มาจากการคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน และเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นที่ลดลง จากการลดลงของเจ้าหนี้ที่เกิดจากการก่อสร้างโรงงาน และติดตั้งเครื่องจักร หลังจากที่มีการลงทุนในโรงบรรจุกระป๋องและการก่อสร้างโรงงานผลิตกระป๋องอลูมิเนียมแล้วเสร็จในปี 2561

2. วงจรเงินสด

วงจรเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เท่ากับ -3.3 วัน และ -7.9 วัน ตามลำดับ วงจรเงินสดมีระยะเวลานานขึ้นมีสาเหตุหลักมาจากระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยที่ช้าลงจากเดิม 16.6 วัน เป็น 19.2 วัน เนื่องจากกลุ่มบริษัท พิจารณาให้เครดิตระยะสั้นชั่วคราวกับลูกค้าบางรายที่ความเสี่ยงต่ำเพื่อกระตุ้นยอดขาย ระยะเวลากการขายสินค้าที่ช้าลงจาก 11.5 วันเป็น 13.5 วัน และระยะเวลากการชำระหนี้เฉลี่ยค่อนข้างทรงตัว

3. อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เท่ากับร้อยละ 16.2 และร้อยละ 17.8 ตามลำดับ มีสาเหตุหลักมาจากประกอบการที่ขาดทุนของ ICUK ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นใน ICUK เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 51 เป็นร้อยละ 84 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2561

4. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เท่ากับร้อยละ 8.6 และร้อยละ 11.2 ตามลำดับ มีสาเหตุหลักมาจากที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากกลุ่มบริษัท มีการลงทุนในโรงบรรจุกระป๋องและโรงงานผลิตกระป๋องอลูมิเนียม (ซึ่งแล้วเสร็จในปี 2561)

5. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เท่ากับ 0.9 เท่า และ 0.8 เท่า ตามลำดับ เนื่องจากกลุ่มบริษัท มีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น

14.2 ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคต

- ไม่มี -

การรับรองความถูกต้องของข้อมูล

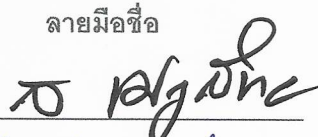
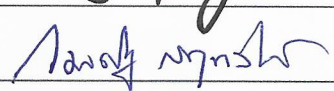
บริษัทได้สอบทานข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีฉบับนี้แล้ว ด้วยความระมัดระวัง บริษัทขอรับรองว่า ข้อมูลดังกล่าวถูกต้องครบถ้วน ไม่เป็นเท็จ ไม่ทำให้ผู้อื่นสำคัญผิด หรือไม่ขาดข้อมูลที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ นอกจากนี้ บริษัทขอรับรองว่า

(1) งบการเงินและข้อมูลทางการเงินที่สรุปมาในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี ได้แสดงข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของบริษัทและบริษัทย่อยแล้ว

(2) บริษัทได้จัดให้มีระบบการเปิดเผยข้อมูลที่ดี เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลในส่วนที่เป็นสาระสำคัญทั้งของบริษัทและบริษัทย่อยอย่างถูกต้องครบถ้วนแล้ว รวมทั้งควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าว

(3) บริษัทได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี และควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตาม ระบบดังกล่าว และบริษัท ได้แจ้งข้อมูลการประเมินระบบการควบคุมภายใน ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 ต่อผู้สอบบัญชีและกรรมการตรวจสอบของบริษัทแล้ว ซึ่งครอบคลุมถึงข้อบกพร่องและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของระบบการควบคุมภายใน รวมทั้งการกระทำที่มีขอบที่อาจมีผลกระทบต่อการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย

ในการนี้ เพื่อเป็นหลักฐานว่าเอกสารทั้งหมดเป็นเอกสารชุดเดียวกันกับที่บริษัทได้รับรองความถูกต้องแล้ว บริษัทได้มอบหมายให้ นายวรวิชัย เจนศิริวิชัย เป็นผู้ลงลายมือชื่อกำกับเอกสารนี้ไว้ทุกหน้าด้วย หากเอกสารใดไม่มีลายมือชื่อของ นายวรวิชัย เจนศิริวิชัย กำกับไว้ บริษัทจะถือว่าไม่ใช่ข้อมูลที่บริษัทได้รับรองความถูกต้องของข้อมูลแล้ว ดังกล่าวข้างต้น

ชื่อ	นามสกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
1. นายเสถียร	เศรษฐสิทธิ์	กรรมการ	
2. นายกมลดิษฐ์	สมุทรโคจร	กรรมการ	
ผู้รับมอบอำนาจ			
ชื่อ	นามสกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
1. นายวรวิชัย	เจนศิริวิชัย	เลขานุการบริษัท	

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และเลขานุการบริษัท

1. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ / ประธานกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

อายุ 63

คุณวุฒิทางการศึกษา

-ปริญญาตรี รัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

-Director Accreditation Program (DAP), Thai Institute of Directors (IOD)

สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)

34.4 (รวมบจก.เสถียรธรรมโฮลดิ้ง และ Northend Investment Ltd.)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว

ไม่มี

กับผู้บริหาร

ประสบการณ์ทำงาน

2557 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร / ประธานกรรมการ

ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง

สรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร /

บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

2557 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท เอเซียแปซิฟิกลาส จำกัด

2555 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท ตะวันแดง ดีซีเอ็ม จำกัด

2548 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท โรงเปียร์เยอรมันตะวันแดง จำกัด

2545 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท คาราบาวตะวันแดง จำกัด

2561 - ปัจจุบัน กรรมการบริษัท กรรมการบริษัท บริษัท ตะวันแดง โลจิสติกส์ จำกัด

บริษัท ทีดี ตะวันแดง จำกัด บริษัท เอ็กซ์เพรสเมด จำกัด

2. นางสาวณัฐชไม ถนนมบูรณ์เจริญ / กรรมการ และกรรมการผู้จัดการ

อายุ 55

คุณวุฒิทางการศึกษา

-ปริญญาตรี ศีษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

-ปริญญาโท พานิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

-Director Certification Program (DCP), Thai Institute of Directors (IOD)

-Financial Statements for Directors (FSD) , Thai Institute of Directors (IOD)

-Risk Management Committee Program (RMP) , Thai Institute of Directors (IOD)

-Transformative HR System สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

-Capital Market Academy หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง, สถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.)

-Top Executive Program in Commerce and Trade (TEPCot)

สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)

21.00 (เฉพาะหุ้นในนามนางสาวณัฐชไม)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว

พี่สาวนางดวงดาว ถนนมบูรณ์เจริญ

กับผู้บริหาร

ประสบการณ์ทำงาน

2557 – ปัจจุบัน รองประธานกรรมการ รองประธานกรรมการบริหาร รองประธาน

ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการสรรหาและกำหนด ค่าตอบแทน และกรรมการผู้จัดการ บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
2557 – ปัจจุบัน	รองประธานกรรมการ บริษัท เอเชียแปซิฟิกกลาส จำกัด
2555 – ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการ บริษัท ตะวันแดง ดีซีเอ็ม จำกัด
2548 – ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท โรงเปียร์เยอรมันตะวันแดง จำกัด
2545 – ปัจจุบัน	กรรมการ กรรมการผู้จัดการ บริษัท คาราบาวตะวันแดง จำกัด
2542 – ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท โรงเปียร์ตะวันแดง จำกัด

3. นายยืนยง โอภากุล / กรรมการ และรองกรรมการผู้จัดการอาวุโส

อายุ	63
คุณวุฒิทางการศึกษา	-ปริญญาตรีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี -ปริญญาตรีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาคณตรีไทยนิยม, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ -Director Accreditation Program (DAP), Thai Institute of Directors (IOD)
สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)	14.20 (รวมนางลินจง โอภากุล – ภรรยา)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว กับผู้บริหาร	ไม่มี
ประสบการณ์ทำงาน	2557 – ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	2557 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอเชียแปซิฟิกกลาส จำกัด 2557 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ตะวันแดง ดีซีเอ็ม จำกัด 2556 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) 2545 – ปัจจุบัน กรรมการ / รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส บริษัท คาราบาวตะวันแดง จำกัด

4. นายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร / กรรมการ และ รองกรรมการผู้จัดการ สายงานการตลาด

อายุ	58
คุณวุฒิทางการศึกษา	-Bachelor of Technology (Hons.), Computing Studies, University of Bradford
สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว กับผู้บริหาร	ไม่มี
ประสบการณ์ทำงาน	2558 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	2558 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท คาราบาวตะวันแดง จำกัด 2558 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอเชียแปซิฟิกกลาส จำกัด 2558 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ตะวันแดงดีซีเอ็ม จำกัด

2557 – ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร กรรมการบริหารความเสี่ยง และ รองกรรมการผู้จัดการสายงานการตลาด บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
2557 – ปัจจุบัน	รองกรรมการผู้จัดการสายงานการตลาด บริษัท ตะวันแดง ดีซีเอ็ม จำกัด
2557 – ปัจจุบัน	รองกรรมการผู้จัดการสายงานการตลาด บริษัท คาราบาวตะวันแดง จำกัด
2545 – 2556	ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด บริษัท คาราบาวตะวันแดง จำกัด

5. นายร่มธรรม เศรษฐสิทธิ์ / กรรมการ และ รองกรรมการผู้จัดการ สายงานการค้าต่างประเทศ

อายุ	33
คุณวุฒิทางการศึกษา	Bachelor of Marketing, University of Wollongong, NSW, Australia Master of International Business, University of Queensland, QLD, Australia
สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว กับผู้บริหาร	บุตรชายนายเสถียร เศรษฐสิทธิ์
ประสบการณ์ทำงาน	2560 – ปัจจุบัน กรรมการบริษัท กรรมการบริหาร
ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	2559 ผู้อำนวยการ สำนักประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) 2557 – 2558 ผู้อำนวยการ บริษัท ซีเจ เอ็กเพรส กรุ๊ป จำกัด 2555 – 2556 ผู้อำนวยการ บริษัท ตะวันแดง สิงคโปร์ จำกัด

6. นางสาวนีย์ กมลบุตร / ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการอิสระ

อายุ	65
คุณวุฒิทางการศึกษา	-ปริญญาตรี รัฐศาสตร์ สาขาบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ -ปริญญาโท รัฐศาสตร์ สาขาบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ -ปริญญาบัตรการป้องกันราชอาณาจักร, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่น 2548 -ประกาศนียบัตรหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง, สถาบันวิทยาลัยการตลาดทุน วตท. รุ่นที่ 7 -Senior Executive Program Kellogg, – สถาบันคินดริช -The Management Development Program (Wharton School) -Director Certification Program (DCP), Thai Institute of Directors (IOD) รุ่นที่ 69 -Role of the Compensation Committee (RCC), Thai Institute of Directors (IOD) -Role of the Chairman Program (RCP), Thai Institute of Directors (IOD) -Financial Institutions Governance Program (FGP), Thai Institute of Directors (IOD)

		-หลักสูตรการบริหารจัดการด้านความมั่นคงขั้นสูง รุ่นที่ 4 (มส.4), สมาคมวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)	ไม่มี	
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวกับผู้บริหาร	ไม่มี	
ประสบการณ์ทำงาน	2560 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ บริษัท แปซิฟิกไพพ์ จำกัด (มหาชน)
ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	2559 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)
	2559 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี / กรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท เอฟเอ็น แพลตฟอร์ม เอ็มพี จำกัด (มหาชน)
	2557 – ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในกรรมการสภาพัฒนาการศรัทธา
	2557 – ปัจจุบัน	กรรมการ และกรรมการตรวจสอบ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
	2557 – ปัจจุบัน	ที่ปรึกษาประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
	2557 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ / ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง / รองประธานกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
	2555 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท ที.เค.เอส. เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
	2555 – 2556	ประธานกรรมการบริหาร กลุ่มธุรกิจค้าปลีก บริษัท ไทยยานยนต์ จำกัด
	2552 – 2556	ประธานกรรมการ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
	2552 – 2556	กรรมการ บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน)
	2552 – 2555	รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้ กระทรวงการคลัง

7. นายสัญญา จุลมนต์ / กรรมการอิสระ

อายุ 57

คุณวุฒิทางการศึกษา

- ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาโท นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง “ปปร” รุ่นที่ 19 สถาบันพระปกเกล้า

		-หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง “บยส” รุ่นที่ 18 สำนักงานศาลยุติธรรม
		-Director Accreditation Program (DAP), Thai Institute of Directors (IOD)
สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)	ไม่มี	
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวกับผู้บริหาร	ไม่มี	
ประสบการณ์ทำงาน	2559 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	2557 – 2559	กรรมการอิสระ บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
	2556 – ปัจจุบัน	ที่ปรึกษากฎหมายบริษัท ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ที่ปรึกษากฎหมายบริษัท บี แอนด์ ดับบลิว เคสส์ จำกัด (บริษัทในกลุ่มธุรกิจ ดับเบิ้ล เอ)
	2555 – 2556	ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	2545 – 2555	ผู้บริหารสำนักงาน (Partner) สำนักงาน ซี.แอนด์.เค ทุนความและที่ปรึกษากฎหมาย

8. นายคณิต แพทย์สมาน / กรรมการอิสระ

อายุ	55	
คุณวุฒิทางการศึกษา		-ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง -ปริญญาโท บริหารธุรกิจ, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ -Director Certification Program (DCP), Thai Institute of Directors (IOD) -Audit Committee Program (ACP), Thai Institute of Director (IOD) -หลักสูตร “การกำกับดูแลกิจการสำหรับกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของรัฐวิสาหกิจและองค์กรมหาชน” รุ่นที่ 11 (PDI 11), สถาบันพระปกเกล้า -Driving Company Success with IT Governance (ITG) 5/2017
สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)	ไม่มี	
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวกับผู้บริหาร	ไม่มี	
ประสบการณ์ทำงาน	2560 – ปัจจุบัน	กรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ และบริหารความเสี่ยง บริษัท รพ. พระรามเก้า จำกัด
ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	2559 – ปัจจุบัน	กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน กรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
	2557 – 2559	กรรมการอิสระ บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

2556 – 2557	กรรมการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร
2556	กรรมการ บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม
2555 – 2557	กรรมการการเคหะแห่งชาติ
2548 - 2556	ที่ปรึกษากรรมการข้าราชการบำนาญ และผู้รับมอบอำนาจคณะกรรมการ ข้าราชการบำนาญ บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย

9. พลเอกศิริพงษ์ วงศ์ขันตี / กรรมการอิสระ

อายุ	56
คุณวุฒิทางการศึกษา	-โรงเรียนเตรียมทหาร (ตท. รุ่นที่ 20) -โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (จปร. รุ่นที่ 31) -หลักสูตรชั้นนายร้อย เหล่า ม.รุ่นที่ 2 พ.ศ. 2529 -หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่า ม. พ.ศ. 2532 -หลักสูตรหลักประจำ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ 31 พ.ศ. 2535 -หลักสูตร Generic Technology Course, DSTO, Australia พ.ศ. 2537 -ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2546 -หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 57 พ.ศ. 2558 -หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน รุ่นที่ 7 สถาบันวิทยาการพลังงาน พ.ศ. 2559 -Director Accreditation Program (DAP), Thai Institute of Directors (IOD) รุ่น137/2017
สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว กับผู้บริหาร	ไม่มี
ประสบการณ์ทำงาน	ปัจจุบัน
ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	2560
	2558
	2556
	2556
	2555

10. นายพงศานต์ คล่องวัฒนกิจ / ประธานผู้บริหารฝ่ายการเงิน

อายุ	50
คุณวุฒิทางการศึกษา	-Bachelor Degree in Mechanical Engineering, Ohio State University, Columbus, USA. -ปริญญาโท บริหารธุรกิจ, สถาบันศินทร
สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว กับผู้บริหาร	ไม่มี
ประสบการณ์ทำงาน ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	2558 – ปัจจุบัน กรรมการบริหาร / กรรมการบริหารความเสี่ยง / ประธานผู้บริหาร ฝ่ายการเงิน บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) 2555 – 2558 ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ Corporate Finance & Equity Capital Market ธนาคาร ซีไอเอ็มบีไทย จำกัด (มหาชน) 2544 – 2555 ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวานิชธนกิจ บริษัทหลักทรัพย์ เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

11. นายวรวิทย์ เจนศิริวิชัย / เลขานุการบริษัท

อายุ	47
คุณวุฒิทางการศึกษา	- ปริญญาตรี นิติศาสตร์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - ปริญญาโท (MBA), มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย - เนติบัณฑิตไทย, เนติบัณฑิตยสภา
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว กับผู้บริหาร	ไม่มี
ประสบการณ์ทำงาน ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	2558 – ปัจจุบัน ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายและเลขานุการบริษัท บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) 2546 – 2558 ผู้อำนวยการอาวุโสสำนักกฎหมายและเลขานุการบริษัท บริษัทหลักทรัพย์ เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

รายละเอียดเกี่ยวกับการกรรมการ ผู้บริหาร บริษัทย่อย

คณะกรรมการบริษัทของ CBD APG และ DCM

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการของบริษัทย่อยทั้ง 3 บริษัทซึ่งได้แก่ CBD APG และ DCM ประกอบด้วย กรรมการ 6 ท่าน ดังต่อไปนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	ประธานกรรมการ
2. นางสาวณัฐชไม ถนอมบุญเจริญ	รองประธานกรรมการ
3. นายยืนยง โอภากุล	กรรมการ
4. นางวงดาว ถนอมบุญเจริญ	กรรมการ
5. นายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร	กรรมการ
6. นายพงศานต์ คล่องวัฒนกิจ	กรรมการ

ผู้บริหารของบริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผู้บริหารของบริษัทย่อยทั้ง 4 บริษัทซึ่งได้แก่ CBD DCM APG และ ACM ประกอบด้วย ผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง	ดำรงตำแหน่งในบริษัท			
		CBD	APG	DCM	ACM
1. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	✓	✓	✓	-
2. นางสาวณัฐชไม ถนอมบุญเจริญ	กรรมการผู้จัดการ	✓	✓	✓	✓
3. นายยืนยง โอภากุล	รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส	✓	-	-	-
4. นายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร	รองกรรมการผู้จัดการสายงานผลิตและโรงงาน	✓	✓	-	✓
5. นายพงศานต์ คล่องวัฒนกิจ	ประธานผู้บริหารฝ่ายการเงิน	✓	✓	✓	✓

1. นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์ / ประธานกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

อายุ	63
คุณวุฒิทางการศึกษา	-ปริญญาตรี รัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช -Director Accreditation Program (DAP), Thai Institute of Directors (IOD)
สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)	34.30 (รวมบจก.เสถียรธรรมโฮลดิ้ง และ Northend Investment Ltd.)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว กับผู้บริหาร	ไม่มี
ประสบการณ์ทำงาน ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	2557 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร / ประธานกรรมการ สรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร / บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) 2557 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท เอเชียแปซิฟิกกลาส จำกัด 2555 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท ตะวันแดง ดีซีเอ็ม จำกัด 2548 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท โรงเปียร์เยอร์มันตะวันออก จำกัด 2545 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด

2. นางสาวณัฐไม ถนอมบุญเจริญ / กรรมการ และกรรมการผู้จัดการ

อายุ	55
คุณวุฒิทางการศึกษา	-ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร -ปริญญาโท พานิชศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ -Director Certification Program (DCP), Thai Institute of Directors (IOD) -Financial Statements for Directors (FSD) , Thai Institute of Directors (IOD) -Risk Management Committee Program (RMP) , Thai Institute of Directors (IOD) -Transformative HR System สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ -Capital Market Academy หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง, สถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) -Top Executive Program in Commerce and Trade (TEPCot)
สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)	21.00 (เฉพาะหุ้นในนามนางสาวณัฐไม)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว กับผู้บริหาร	พี่สาวนางดวงดาว ถนอมบุญเจริญ
ประสบการณ์ทำงาน ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	2557 – ปัจจุบัน รองประธานกรรมการ รองประธานกรรมการบริหาร รองประธาน กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการสรรหาและกำหนด ค่าตอบแทน และกรรมการผู้จัดการ บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) 2557 – ปัจจุบัน รองประธานกรรมการ บริษัท เอเชียแปซิฟิกกลาส จำกัด 2555 – ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ตะวันแดง ดีซีเอ็ม จำกัด 2548 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท โรงเปียร์เยอร์มันตะวันออก จำกัด

รับรองโดย

2545 – ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการผู้จัดการ บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด

2542 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท โรงเปียร์ตะวันออก จำกัด

3. นายยืนยง โอภากุล / กรรมการ และรองกรรมการผู้จัดการอาวุโส

อายุ 63

คุณวุฒิทางการศึกษา -ปริญญาตรีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ศิลปศาสตร, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
-ปริญญาตรีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาคณตรีไทยนิยม, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
-Director Accreditation Program (DAP), Thai Institute of Directors (IOD)

สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ) 14.20 (รวมนางลินจง โอภากุล – ภรรยา)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ไม่มี

กับผู้บริหาร

ประสบการณ์ทำงาน 2557 – ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง 2557 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอเชียแปซิฟิกกลาส จำกัด

2557 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ตะวันแดง ดีซีเอ็ม จำกัด

2556 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

2545 – ปัจจุบัน กรรมการ / รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส
บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด

4. นายกมลดิษฐ์ สมุทรโคจร / กรรมการ และ รองกรรมการผู้จัดการ สายงานการตลาด

อายุ 58

คุณวุฒิทางการศึกษา -Bachelor of Technology (Hons.), Computing Studies, University of Bradford

สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ) ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ไม่มี

กับผู้บริหาร

ประสบการณ์ทำงาน 2558 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง 2558 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด

2558 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอเชียแปซิฟิกกลาส จำกัด

2558 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ตะวันแดงดีซีเอ็ม จำกัด

2557 – ปัจจุบัน กรรมการบริหาร กรรมการบริหารความเสี่ยง และ รองกรรมการ
ผู้จัดการสายงานการตลาด
บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

2557 – ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการสายงานการตลาด
บริษัท ตะวันแดง ดีซีเอ็ม จำกัด

2557 – ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการสายงานการตลาด

บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด

2545 – 2556

ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด

5. นางวงดาว วัฒนบุญเจริญ / รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส

อายุ

55

คุณวุฒิทางการศึกษา

-ปริญญาตรี วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
-Financial Statements for Directors (FSD), Thai Institute of Directors (IOD)
-Risk Management Committee Program (RMP), Thai Institute of Directors (IOD)
-Director Accreditation Program (DAP), Thai Institute of Directors (IOD)
-Director Certification Program (DCP), Thai Institute of Directors (IOD)

สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)

1.82 (เฉพาะหุ้นในนามนางวงดาว)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว

น้องสาวนางสาวณัฐชไม วัฒนบุญเจริญ

กับผู้บริหาร

ประสบการณ์ทำงาน

2560 – ปัจจุบัน ที่ปรึกษา บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง

กรรมการ บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด

บริษัท ตะวันแดง ดีซีเอ็ม จำกัด

บริษัท เอเชียแปซิฟิกกลาส จำกัด

2557 – 2559 กรรมการบริหาร กรรมการบริหารความเสี่ยง และรองกรรมการ

ผู้จัดการอาวุโส บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

2557 – 2559 กรรมการ และ รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส

บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด

2557 – 2559 กรรมการ และ รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส

บริษัท ตะวันแดง ดีซีเอ็ม จำกัด

2556 – 2559 กรรมการ และ รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส

บริษัท เอเชียแปซิฟิกกลาส จำกัด

2551 – 2556 ผู้อำนวยการสายงานปฏิบัติการตลาด

บริษัท คาราบาวตะวันออก จำกัด

6. นายพงศานต์ คล่องวัฒนกิจ / ประธานผู้บริหารฝ่ายการเงิน

อายุ

49

คุณวุฒิทางการศึกษา

-Bachelor Degree in Mechanical Engineering, Ohio State University,
Columbus, USA.

-ปริญญาโท บริหารธุรกิจ, สถาบันศินทิพย์

สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)

ไม่มี

รับรองโดย

บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ไม่มี

กับผู้บริหาร

ประสบการณ์ทำงาน	2558 – ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร / กรรมการบริหารความเสี่ยง / ประธาน ผู้บริหาร
ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง		ฝ่ายการเงิน บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
	2555 – 2558	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ Corporate Finance & Equity
		Capital Market ธนาคาร ซีไอเอ็มบีไทย จำกัด (มหาชน)
	2544 – 2555	ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวานิชธนกิจ บริษัทหลักทรัพย์
		เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

รับรองโดย

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายใน

นางสาวอชิรญา สิทธิครเดช / ผู้จัดการแผนกตรวจสอบภายใน

อายุ	38
คุณวุฒิทางการศึกษา	- บัณฑิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)	- ไม่มี -
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวกับผู้บริหาร	- ไม่มี -
ประสบการณ์ทำงาน	2557-ปัจจุบัน ผู้จัดการแผนกตรวจสอบภายใน
ในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง	บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
	2545-2556 ผู้จัดการสายตรวจสอบบัญชี บริษัท เอเอสที มาสเตอร์ จำกัด
การฝึกอบรมที่เกี่ยวข้อง	- Working paper for better corruption prevention - การควบคุมภายในยุค Thailand 4.0 - การบริหารความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน - หลักการวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยง - Smart Disclosure Program - Negotiation (การเจรจาต่อรอง) - การบริหารความเสี่ยงองค์กร

รับรองโดย

บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เอกสารแนบ 4

- ไม่มีข้อมูล -

รับรองโดย

แบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน

แนวคิดและวัตถุประสงค์

การมีระบบการควบคุมภายในที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทที่มีประชาชนเป็นผู้ถือหุ้น โดยระบบที่ดีจะสามารถช่วยป้องกัน บริหาร จัดการความเสี่ยงหรือความเสียหายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัทและผู้ที่มีส่วนได้เสียได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทที่จะต้องดำเนินการให้มั่นใจว่า บริษัทมีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม และเพียงพอในการดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กฎหมาย ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันทรัพย์สิน จากการทุจริต เสียหาย รวมทั้งมีการจัดทำบัญชี รายงานที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากไพรซ์วอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส ประเทศไทย (PwC Thailand) ในการพัฒนาแบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน (“แบบประเมิน”) ฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้บริษัทใช้เป็นแนวทางในการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัทด้วยตนเอง

แบบประเมินนี้ ได้จัดทำตามแนวคิดของ COSO¹ (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ที่ได้ปรับปรุง framework ใหม่ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2556 และนำมาปรับให้เข้าใจง่ายขึ้น รวมทั้งเหมาะสมกับบริบทจดทะเบียนไทย ซึ่งคำถามหลักยังแบ่งออกเป็น 5 ส่วนเช่นเดียวกับแนวทางของ COSO เดิม แต่ได้ขยายความแต่ละส่วนออกเป็นหลักการย่อยรวม 17 หลักการ เพื่อให้เข้าใจและเห็นภาพของแต่ละส่วนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การนำไปใช้

บริษัทควรใช้แบบประเมินนี้เป็นแนวทางในการประเมินหรือทบทวนความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในอย่างน้อยทุกปี และอาจมีการทบทวนเพิ่มเติมหากเกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของบริษัทย่างมีนัยสำคัญ การประเมินดังกล่าวควรผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทด้วย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความเห็น มีความเข้าใจตรงกัน และสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริษัทได้

การตอบแบบประเมินในแต่ละข้อ ควรอยู่บนพื้นฐานของจริง หากประเมินแล้วพบว่า บริษัทยังขาดการควบคุมภายในที่เพียงพอในข้อใด (ไม่ว่าจะเป็นการไม่มีระบบในเรื่องนั้น หรือมีแล้วแต่ยังไม่เหมาะสม) บริษัทควรอธิบายเหตุผลและแนวทางแก้ไขประกอบไปด้วย

¹ เป็นคณะกรรมการร่วมของสถาบันวิชาชีพ 5 แห่ง ได้แก่ สถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (AICPA) สถาบันผู้ตรวจสอบภายในสากล (Institute of Internal Auditors หรือ IIA) สถาบันผู้บริหารการเงิน (Financial Executives Institute หรือ FEI) สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (American Accounting Association หรือ AAA) และสถาบันนักบัญชีเพื่อการบริหาร (Institute of Management Accountants หรือ IMA)

การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment)

1. องค์กรแสดงถึงความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรง (integrity) และจริยธรรม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1.1 คณะกรรมการและผู้บริหารกำหนดแนวทาง และมีการปฏิบัติที่อยู่บนหลักความซื่อตรงและการรักษาจรรยาบรรณในการดำเนินงาน ที่ครอบคลุมถึง 1.1.1 การปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน และการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ 1.1.2 การปฏิบัติต่อลูกค้า ลูกค้า และบุคคลภายนอก	✓	
1.2 มีข้อกำหนดที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรงและรักษาจรรยาบรรณ ที่ครอบคลุมถึง 1.2.1 มีข้อกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรม (code of conduct) สำหรับผู้บริหารและพนักงาน ที่เหมาะสม 1.2.2 มีข้อกำหนดห้ามผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับกิจการ ซึ่งรวมถึงการห้ามคอร์รัปชันอันทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร ² 1.2.3 มีบทลงโทษที่เหมาะสมหากมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดข้างต้น 1.2.4 มีการสื่อสารข้อกำหนดและบทลงโทษข้างต้นให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนรับทราบ เช่น รวมอยู่ในการปฐมนิเทศพนักงานใหม่ ให้พนักงานลงนามรับทราบข้อกำหนดและบทลงโทษเป็นประจำทุกปี รวมทั้งมีการเผยแพร่ code of conduct ให้แก่พนักงานและบุคคลภายนอกได้รับทราบ	✓	
1.3 มีกระบวนการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม Code of Conduct 1.3.1 การติดตามและประเมินผลโดยหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติ (compliance unit) 1.3.2 การประเมินตนเองโดยผู้บริหารและพนักงาน 1.3.3 การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นอิสระจากภายนอกองค์กร	✓	
1.4 มีการจัดการอย่างทันเวลา หากพบการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับความซื่อตรงและการรักษาจรรยาบรรณ 1.4.1 มีกระบวนการที่ทำให้สามารถตรวจพบการฝ่าฝืนได้ภายในเวลาที่เหมาะสม 1.4.2 มีกระบวนการที่ทำให้สามารถลงโทษหรือจัดการกับการฝ่าฝืนได้อย่างเหมาะสม และภายในเวลาอันควร 1.4.3 มีการแก้ไขการกระทำที่ขัดต่อหลักความซื่อตรงและการรักษาจรรยาบรรณอย่างเหมาะสม และภายในเวลาอันควร	✓	

2. คณะกรรมการมีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร และทำหน้าที่กำกับดูแล (Oversight) และพัฒนาการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน

² บริษัทควรกำหนดการควบคุมภายในตามมาตรการต่อต้านคอร์รัปชันให้เหมาะสมกับความเสี่ยงของบริษัท

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
2.1 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแยกจากฝ่ายบริหาร โดยได้สงวนสิทธิ์อำนาจเฉพาะของคณะกรรมการไว้อย่างชัดเจน	✓	
2.2 คณะกรรมการกำกับดูแลให้มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและวัดผลได้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงาน	✓	
2.3 คณะกรรมการกำกับดูแลให้บริษัทกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎบัตร ซึ่งครอบคลุมบทบาทที่สำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบ ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้รับผิดชอบต่อรายงานทางการเงิน	✓	
2.4 คณะกรรมการเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท และมีความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท หรือสามารถขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ได้	✓	
2.5 คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการอิสระที่มีความรู้ ความสามารถน่าเชื่อถือ และมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง เช่น ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท ไม่มีความสัมพันธ์อื่นใด อันอาจมีอิทธิพลต่อการใช้ดุลยพินิจและปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระ ในจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอ	✓	
2.6 คณะกรรมการกำกับดูแลการพัฒนาและปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายใน ในองค์กร ซึ่งครอบคลุมทั้งการ สร้างสภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลและการสื่อสาร และการติดตาม	✓	

3. ฝ่ายบริหารได้จัดให้มีโครงสร้างสายการรายงาน การกำหนดอำนาจในการสั่งการและความรับผิดชอบที่เหมาะสมเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ภายใต้การกำกับดูแล (oversight) ของคณะกรรมการ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
3.1 ผู้บริหารระดับสูงกำหนดโครงสร้างองค์กรที่สนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัท โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งทางธุรกิจและกฎหมาย รวมถึงการจัดให้มีการควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แบ่งแยกหน้าที่ในส่วนงานที่สำคัญ ซึ่งทำให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างกัน มีงานตรวจสอบภายในที่ขึ้นตรงกับกรรมการตรวจสอบ และมีสายการรายงานที่ชัดเจน เป็นต้น	✓	
3.2 ผู้บริหารระดับสูงกำหนดสายการรายงานในบริษัท โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการสื่อสารข้อมูล	✓	
3.3 มีการกำหนด มอบหมาย และจำกัดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมระหว่าง คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหาร และพนักงาน	✓	

4. องค์การแสดงถึงความมุ่งมั่นในการมุ่งใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
4.1 บริษัทมีนโยบายและวิธีการปฏิบัติเพื่อจัดหา พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถที่เหมาะสม และมีกระบวนการสอบทานนโยบายและวิธีการปฏิบัติกันอย่างสม่ำเสมอ	✓	
4.2 บริษัทมีกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้แรงจูงใจหรือรางวัลต่อบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดี และการจัดการต่อบุคลากรที่มีผลงานไม่บรรลุเป้าหมาย รวมถึง การสื่อสารกระบวนการเหล่านี้ให้ผู้บริหารและพนักงานทราบ	✓	
4.3 บริษัทมีกระบวนการแก้ไขปัญหาหรือเตรียมพร้อมสำหรับการขาดบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถที่เหมาะสมอย่างทันเวลา	✓	
4.4 บริษัทมีกระบวนการสรรหา พัฒนา และรักษาผู้บริหารและพนักงานทุกคน เช่น การจัดระบบที่ปรึกษา (mentoring) และการฝึกอบรม	✓	
4.5 บริษัทมีแผนและกระบวนการสรรหาผู้สืบทอดตำแหน่ง (succession plan) ที่สำคัญ	✓	

5. องค์การกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมภายใน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
5.1 คณะกรรมการและผู้บริหารมีกระบวนการและการสื่อสารเชิงบังคับให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน และจัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการปฏิบัติ ในกรณีที่เกิดเป็น	✓	
5.2 คณะกรรมการและผู้บริหารกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน การสร้างแรงจูงใจ และการให้รางวัล ที่เหมาะสม โดยพิจารณาทั้งเรื่องการปฏิบัติตาม Code of Conduct และวัตถุประสงค์ในระยะสั้นและระยะยาวของบริษัท	✓	
5.3 คณะกรรมการและผู้บริหารประเมินแรงจูงใจและการให้รางวัลอย่างต่อเนื่องโดยเน้นให้สามารถเชื่อมโยงกับความสำเร็จของหน้าที่ในการปฏิบัติตามการควบคุมภายในด้วย	✓	
5.4 คณะกรรมการและผู้บริหารได้พิจารณาไม่ให้มีการสร้างแรงกดดันที่มากเกินไปในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคน	✓	

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

6. องค์การกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนเพียงพอ เพื่อให้สามารถระบุและประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
6.1 บริษัทสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และเหมาะสมกับธุรกิจ ณ ขณะนั้น โดยแสดงได้ว่ารายการในรายงานทางการเงินมีตัวตนจริง ครบถ้วนแสดงถึงสิทธิหรือภาระผูกพันของบริษัท ได้ถูกต้อง มีมูลค่าเหมาะสม และเปิดเผยข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง	✓	
6.2 บริษัทกำหนดสาระสำคัญของรายการทางการเงิน โดยพิจารณาถึงปัจจัยที่สำคัญ เช่น ผู้ใช้รายงานทางการเงิน ขนาดของรายการ แนวโน้มของธุรกิจ	✓	
6.3 รายงานทางการเงินของบริษัทสะท้อนถึงกิจกรรมการดำเนินงานของบริษัทอย่างแท้จริง	✓	
6.4 คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง อนุมัติและสื่อสารนโยบายการบริหารความเสี่ยง ให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนรับทราบและถือปฏิบัติ จนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมขององค์กร	✓	

7. องค์การระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
7.1 บริษัทระบุความเสี่ยงทุกประเภทซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจทั้งระดับองค์กร หน่วยธุรกิจ ฝ่ายงาน และหน้าที่งานต่าง ๆ	✓	
7.2 บริษัทวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจเกิดจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งรวมถึงความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การรายงาน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓	
7.3 ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง	✓	
7.4 บริษัทได้ประเมินความสำคัญของความเสี่ยง โดยพิจารณาทั้งโอกาสเกิดเหตุการณ์ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	✓	
7.5 บริษัทมีมาตรการและแผนปฏิบัติงานเพื่อจัดการความเสี่ยง โดยอาจเป็นการยอมรับความเสี่ยงนั้น (acceptance) การลดความเสี่ยง (reduction) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (avoidance) หรือการร่วมรับความเสี่ยง (sharing)	✓	

8. องค์การได้พิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ในการประเมินความเสี่ยงที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
8.1 บริษัทประเมินโอกาสที่จะเกิดการทุจริตขึ้น โดยครอบคลุมการทุจริตแบบต่างๆ เช่น การจัดทำรายงานทางการเงินเท็จ การทำให้สูญเสียชีวิตทรัพย์สิน การคอร์รัปชัน การที่ผู้บริหารสามารถฝ่าฝืนระบบควบคุมภายใน (management override of internal controls) การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในรายงานที่สำคัญ การได้มาหรือใช้ไปซึ่งทรัพย์สินโดยไม่ถูกต้อง เป็นต้น	✓	
8.2 บริษัทได้ทบทวนเป้าหมายการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนดแล้ว รวมทั้งได้พิจารณาความสมเหตุสมผลของการให้สิ่งจูงใจหรือผลตอบแทนแก่พนักงานแล้ว ด้วยว่า ไม่มีลักษณะส่งเสริมให้พนักงานกระทำไม่เหมาะสม เช่น ไม่ตั้งเป้าหมายยอดขายของบริษัทไว้สูงเกินความเป็นจริง จนทำให้เกิดแรงจูงใจในการตกแต่งตัวเลขยอดขาย เป็นต้น	✓	
8.3 คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาและสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับโอกาสในการเกิดทุจริต และมาตรการที่บริษัทดำเนินการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขการทุจริต	✓	
8.4 บริษัทได้สื่อสารให้พนักงานทุกคนเข้าใจและปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้	✓	

9. องค์การสามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
9.1 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอกองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	✓	
9.2 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำธุรกิจ ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	✓	
9.3 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงผู้นำองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	✓	

การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities)

10. องค์กรมีมาตรการควบคุมที่ช่วยลดความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
10.1 มาตรการควบคุมของบริษัทมีความเหมาะสมกับความเสี่ยง และลักษณะเฉพาะขององค์กร เช่น สภาพแวดล้อม ความซับซ้อนของงาน ลักษณะงาน ขอบเขตการดำเนินงาน รวมถึงลักษณะเฉพาะอื่น ๆ	✓	
10.2 บริษัทมีมาตรการควบคุมภายในที่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร และครอบคลุมกระบวนการต่างๆ อย่างเหมาะสม เช่น นโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับธุรกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อ และการบริหารทั่วไป ตลอดจนกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ และลำดับชั้นการอนุมัติของผู้บริหารในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน รัดกุม เพื่อให้สามารถป้องกันการทุจริตได้ เช่น มีการกำหนดขนาดวงเงินและอำนาจอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับ ขั้นตอนในการอนุมัติโครงการลงทุน ขั้นตอนการจัดซื้อและวิธีการคัดเลือกผู้ขาย การบันทึกข้อมูลรายละเอียดการตัดสินใจจัดซื้อ ขั้นตอนการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ หรือการเบิกใช้เครื่องมือต่างๆ เป็นต้น โดยได้จัดให้มีกระบวนการสำหรับกรณีต่าง ๆ ดังนี้ 10.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและสอบทานการทำรายการระหว่างกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมทั้งมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ 10.2.2 กรณีที่บริษัทอนุมัติธุรกรรมหรือทำสัญญากับผู้ที่เกี่ยวข้องในลักษณะที่มีผลผูกพันบริษัทในระยะยาวไปแล้ว เช่น การทำสัญญาซื้อขายสินค้า การให้กู้ยืม การค้าประกัน บริษัทได้ติดตามให้มั่นใจแล้วว่า มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ตลอดระยะเวลาที่มีผลผูกพันบริษัท เช่น ติดตามการชำระคืนหนี้ตามกำหนด หรือมีการทบทวนความเหมาะสมของสัญญา เป็นต้น	✓	
10.3 บริษัทกำหนดให้การควบคุมภายในมีความหลากหลายอย่างเหมาะสม เช่น การควบคุมแบบ manual และ automated หรือการควบคุมแบบป้องกันและติดตาม	✓	
10.4 บริษัทกำหนดให้มีการควบคุมภายในในทุกระดับขององค์กร เช่น ทั้งระดับกลุ่มบริษัท หน่วยธุรกิจ สายงาน ฝ่ายงาน แผนก หรือกระบวนการ	✓	
10.5 บริษัทมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบในงาน 3 ด้านต่อไปนี้ ออกจากกันโดยเด็ดขาด เพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน กล่าวคือ (1) หน้าที่อนุมัติ (2) หน้าที่บันทึกรายการบัญชีและข้อมูลสารสนเทศ และ (3) หน้าที่ในการดูแลจัดเก็บทรัพย์สิน	✓	

11. องค์การเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้วยระบบเทคโนโลยี เพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
11.1 บริษัทควรกำหนดความเกี่ยวข้องกันระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในกระบวนการปฏิบัติงาน และการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ	✓	
11.2 บริษัทควรกำหนดการควบคุมของโครงสร้างพื้นฐานของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓	
11.3 บริษัทควรกำหนดการควบคุมด้านความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓	
11.4 บริษัทควรกำหนดการควบคุมกระบวนการได้มา การพัฒนา และการบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓	

12. องค์การจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมผ่านทางนโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้นโยบายที่กำหนดไว้นั้นสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
12.1 บริษัทมีนโยบายที่รัดกุมเพื่อติดตามให้การทำธุรกรรมของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว ต้องผ่านขั้นตอนการอนุมัติที่กำหนด เช่น ข้อบังคับของบริษัท เกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เกณฑ์ของสำนักงาน ฯลฯ เพื่อป้องกันการหาโอกาสหรือนำผลประโยชน์ของบริษัทไปใช้ส่วนตัว	✓	
12.2 บริษัทมีนโยบายเพื่อให้การพิจารณาอนุมัติธุรกรรมกระทำโดยผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในธุรกรรมนั้น	✓	
12.3 บริษัทมีนโยบายเพื่อให้การพิจารณาอนุมัติธุรกรรมคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ และพิจารณาโดยถือเสมือนเป็นรายการที่กระทำกับบุคคลภายนอก (at arms' length basis)	✓	
12.4 บริษัทมีกระบวนการติดตามดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม รวมทั้งกำหนดแนวทางให้บุคคลที่บริษัทแต่งตั้งให้เป็นกรรมการหรือผู้บริหาร ในบริษัทย่อยหรือร่วมนั้น ถือปฏิบัติ (หากบริษัทไม่มีเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมไม่ต้องตอบข้อนี้)	✓	
12.5 บริษัทกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการนำนโยบายและกระบวนการไปปฏิบัติโดยผู้บริหารและพนักงาน	✓	
12.6 นโยบายและกระบวนการปฏิบัติของบริษัทได้รับการนำไปใช้ในเวลาที่เหมาะสม โดยบุคลากรที่มีความสามารถ รวมถึงการครอบคลุมกระบวนการแก้ไขข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน	✓	
12.7 บริษัททบทวนนโยบายและกระบวนการปฏิบัติให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ	✓	

ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication)

13. องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปได้ตามกำหนดไว้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
13.1 บริษัทกำหนดข้อมูลที่ต้องการใช้ในการดำเนินงาน ทั้งข้อมูลจากภายในและภายนอกองค์กร ที่มีคุณภาพและเกี่ยวข้องต่องาน	✓	
13.2 บริษัทพิจารณาทั้งต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงปริมาณและความถูกต้องของข้อมูล	✓	
13.3 บริษัทดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการมีข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจ ตัวอย่างข้อมูลที่สำคัญ เช่น รายละเอียดของเรื่องที่เสนอ ให้พิจารณา เหตุผล ผลกระทบต่อบริษัท ทางเลือกต่าง ๆ	✓	
13.4 บริษัทดำเนินการเพื่อให้กรรมการบริษัทได้รับหนังสือนัดประชุมหรือเอกสารประกอบการประชุมที่ระบุข้อมูลที่จำเป็นและเพียงพอต่อการพิจารณา ก่อนการประชุมล่วงหน้าอย่างน้อยภายในระยะเวลาขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด	✓	
13.5 บริษัทดำเนินการเพื่อให้รายงานการประชุมคณะกรรมการมีรายละเอียดตามควร เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังเกี่ยวกับความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการแต่ละราย เช่น การบันทึกข้อซักถามของกรรมการ ความเห็นหรือข้อสังเกตของกรรมการในเรื่องที่พิจารณา ความเห็นของกรรมการรายที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องที่เสนอพร้อมเหตุผล เป็นต้น	✓	
13.6 บริษัทมีการดำเนินการดังต่อไปนี้ 13.6.1 มีการจัดเก็บเอกสารสำคัญ ไว้อย่างครบถ้วนเป็นหมวดหมู่ 13.6.2 กรณีที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชีหรือผู้ตรวจสอบภายในว่ามีข้อบกพร่อง ในการควบคุมภายใน บริษัทได้แก้ไขข้อบกพร่องนั้นอย่างครบถ้วนแล้ว	✓	

14. องค์กรสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์ และความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายในที่จำเป็นต่อการสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปได้ตามที่วางไว้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
14.1 บริษัทมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลภายในอย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน	✓	
14.2 บริษัทมีการรายงานข้อมูลที่สำคัญถึงคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ และคณะกรรมการบริษัทสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน หรือสอบถามรายการต่าง ๆ ตามที่ต้องการ เช่น การกำหนดบุคคลที่เป็นศูนย์ติดต่อเพื่อให้สามารถติดต่อขอข้อมูลอื่นนอกจากที่ได้รับจากผู้บริหาร รวมทั้งการติดต่อสอบถามข้อมูลจากผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน การจัดประชุมระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารตามที่คณะกรรมการร้องขอ การจัดกิจกรรมพบปะหารือระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหาร	✓	

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
นอกเหนือจากการประชุมคณะกรรมการ เป็นต้น		
14.3 บริษัทจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือช่องทางลับเพื่อให้บุคคลต่าง ๆ ภายในบริษัทสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริตภายในบริษัท (whistle-blower hotline) ได้อย่างปลอดภัย	✓	

15. องค์กรได้สื่อสารกับหน่วยงานภายนอก เกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
15.1 บริษัทมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน เช่น จัดให้มีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน เป็นต้น	✓	
15.2 บริษัทจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือช่องทางลับเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริต (whistle-blower hotline) แก่บริษัทได้อย่างปลอดภัย	✓	

ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

16. องค์กรติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการควบคุมภายในยังดำเนินไปอย่างครบถ้วน เหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
16.1 บริษัทจัดให้มีกระบวนการติดตามการปฏิบัติตามจริยธรรมธุรกิจและข้อกำหนดห้ามฝ่ายบริหารและพนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น กำหนดให้แต่ละส่วนงานติดตามการปฏิบัติ และรายงานผู้บังคับบัญชา หรือมอบหมายให้หน่วยงานตรวจสอบภายในติดตามการปฏิบัติ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เป็นต้น	✓	
16.2 บริษัทจัดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้โดยการประเมินตนเอง และ/หรือการประเมินอิสระโดยผู้ตรวจสอบภายใน	✓	
16.3 ความถี่ในการติดตามและประเมินผลมีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของบริษัท	✓	
16.4 ดำเนินการติดตามและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน โดยผู้ที่มีความรู้และความสามารถ	✓	
16.5 บริษัทกำหนดแนวทางการรายงานผลการตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ	✓	
16.6 บริษัทส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตามที่ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing, IIA)	✓	

17. องค์การประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อบุคคลที่รับผิดชอบ ซึ่งรวมถึงผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการตามความเหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
17.1 บริษัทประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน และดำเนินการเพื่อติดตามแก้ไขอย่างทันทั่วทั้งที่ หากผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแตกต่างจากเป้าหมาย ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญ	✓	
17.2 บริษัทมีนโยบายการรายงาน ดังนี้ 17.2.1 ฝ่ายบริหารต้องรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทโดยพลัน ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือสงสัยว่ามีเหตุการณ์ทุจริตอย่างร้ายแรง มีการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ผิดปกติด้านอื่น ซึ่งอาจกระทบต่อชื่อเสียงและฐานะการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ 17.2.2 รายงานข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ พร้อมแนวทางการแก้ไขปัญหา (แม้ว่าจะได้เริ่มดำเนินการจัดการแล้ว) ต่อคณะกรรมการบริษัท/คณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาภายในระยะเวลาอันควร 17.2.3 รายงานความคืบหน้าในการปรับปรุงข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญต่อคณะกรรมการบริษัท/คณะกรรมการตรวจสอบ	✓	